

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Az országos magyar gazdasági egyesület tagjai ingyen kapják.
Nem tagoknak előfizetési díj:
Egész évre 20 korona, félévre 10 korona, negyedévre 5 korona.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona.
Az egyesületi tanács felügyelete alatt:
Főszerkesztő és kiadási felelős: Forster Géza az OMGE. igazgatója.
Feladts szerkesztő: Szilassy Zoltán az OMGE. szerkesztő-újszára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest (Köztelek), Üllői-út 25. szám.
Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

AZ OMGE. KÖZLEMÉNYEI.

Országos komlókiállítás.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület f. évi október hó 1-10-ig

országos komlókiállítást rendez.

A komlókiállítás két csoportra oszlik és pedig I. csoport: melyben részt vehet minden hazai komlótermesztő 1901. évben termesztett komlóval. II. csoport: melyben résztvehetnek hazai és külföldi komlókereskedők és sörgyárosok.

A komlóminták a kiállításra 1901. évi szeptember hó 20-tól 27-ig küldendők be. Később érkező mintákat a rendező-bizottság el nem fogad.

A legjobbaknak ítelt hazai komló-minták díjaztatnak, a második csoportba tartozó minták azonban csak elismerő-oklevéllel tüntethetők ki.

A kiállításra szánt komlóküldemények postán, bérmentesítve, az OMGE. titkári hivatala címére Budapest. Köztelek küldendők.

A rendező-bizottság.

Őszi luxus-lóvásár.

A budapesti Tattersall részvénytársaság az idei őszi luxus-lóvásárt 1901. évi szeptember hó 27-től október hó 1-ig rendezzi az Országos Magyar Gazdasági Egyesület védnöksége alatt a Tattersall istállóiban.

A luxus-lóvásár díjazással lesz egybekötve. Négyesfogatok részére 2, kettős- és jukker-fogatok, valamint háts lovak részére egyenként 3, azaz mindössze 11 díj tüzetik ki, összesen 2400 korona összegben.

Bejelentési határidő szept. 12.

A vásár tervezete a Tattersall titkárságánál Budapest, Külső-Kerepesi-ut kapható.

A világ 1901. évi gabonatermése.

I.

A földművelésügyi miniszter az előző évekhez képest a folyó gazdasági évben is összeállította az öt világérsz gabonatermelő államainak termésére vonatkozó adatokat.

A cs. és kir. konzulátusok és külföldi gazdasági szaktudósítók a gabonatermésről, a gabonaforgalomról, a készletekről, a szükségletéről és feleslegről jelentést tettek; hazánkban pedig a gazdasági tudósítók és közgazdasági előadók nagy részben már a cséplési eredményeken alapuló adatai mutatják a gabonatermés megközelítő eredményét.

Az ekként begyűlt statisztikai anyag ezuttal is lehetővé teszi, hogy az 1901/02-ik gazdasági év gabonaterméséről és gabonaszükségletéről a tényleges állapotokat megközelítő tájékozás legyen nyújtható.

A főkenyértermények termelése, mint már évtizedek óta észlelhető, a népesség szaporodásával állandóan növekedik. A világ hírnevesebb statisztikusai a növekedést évenként közel 10 millió hektoliterre becsülik, egyuttal azonban konstatálják, hogy ezzel a fogyasztás is, még pedig meglehetősen arányos mértékben lépést tart, noha imitt-amott egyes területek mostohább termelési viszonyok közé jut s rendes fogyasztási képessége is csökken.

Minthogy földünkön az évek jóformán minden szakában van aratás, a tárgyalat adatok szerint itt-ott mutatózó hiányok, ha nem is egészben, de legalább részben a folyó esztendőben is kiegyenlítést nyerhetnek.

Európa gabonahiányát a tengerentuli államok fedezendik, melyek a nagyarányú és folyton fokozódó gabonatermelés következtében évről-évre nagyobb felesleggel rendelkeznek.

Európa ugyan az alapos gazdálkodás felé törekszik, de a remélt terméseredmény csaknem mindig várákozason alul marad és pedig rendszerint az időjárási mostoha viszonyok következtében.

A tengerentuli államok sokkal olcsóbban termelnek mint Európa; de a folyó esztendő ott is sok csalódást okozott.

Kelet-India az idén elég jól aratott; de azért a termés korántsem felel meg az ottani viszonyoknak, mert egyes vidékeken ma is inség van. — Argentínában az aratás szintén gyengébb volt a múlt évinél. Ausztráliában az idén nagyobb volt az eredmény, mint az előző évben. Kelet-India, Argentína és Ausztrália gabonafeleslegei azonban csak akkor játszanak nagyobb szerepet, ha az amerikai Egyesült-Államok terméseredményei nem kielégítőek. Mert a verseny elsőbb a tengerentuli államok között fejlődik és csak azután száll sikra az alaposabb gazdálkodást üző európai államokkal. Az előny rendszerint a tengerentuli államoké, mert olcsóbban termelnek s olcsóbban szállítanak, mint az kivételre is termelő európai államok, amelyek terményeikkel szintén a bevételre is szoruló európai államok piacaira törekednek. Az idén azonban, mivel Európa nagy részében a termés kisebb, mint a múlt évben volt, a tengerentuli verseny is sokkal élénkebbnek ígérkezik. Európában a gabonahiány a szokásosnál legalább is 25-30%-kal jelentékenyebb. Hozzájárul ehhez még az a körülmény is, hogy Amerika nagy részében különösen a póttermények terméshozama gyengén, sőt néhol rosszul ütött ki. A tengerentuli államok egy részében ugyanis a nyári rekkenő hőség és hosszan tartó szárazság a terméskilátásokat jelentékeny mértékben csökkentette s bizonyos, hogy az idén

Pontos szétküldés.

A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

BUDAPEST, V., Alkotmány-u. 31.
PERTIK OTTÓ professor

Lépfene ellen

• birkák, lovak, szarvasmarhák részére. •

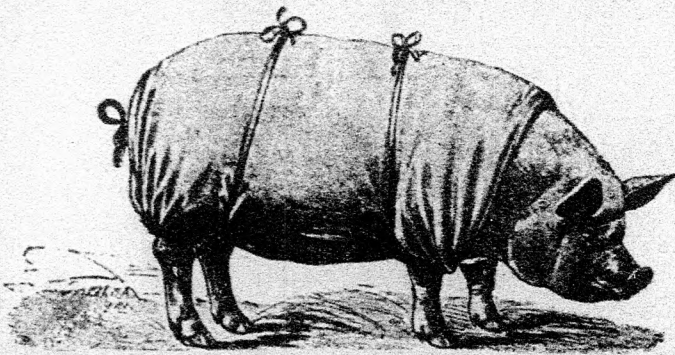
Hónapokig eltartható hatásosan.

Biztos védelem. Kifűnő fecskendők.

Egyszerű könnyű kezelés.

Részletes tájékoztató, használati utasítás kívánatra bárkinek.

Olcsó árak.

szállítja a Jenner-Pasteur-intézet következő ojtóanyagait, melyek a tudomány legújabb vívmányainak alkalmazásával elsőrendű szakorok által felügyelete alatt készülnek.

Rapid szerum:

orbánczos fertőzésnek kitett sertéseket 1-2 óra alatt biztosan megmenti a veszélytől.

Tartós ojtás:

Védőojtások a sertéseket biztosan mentesíti az orbáncz ellen egy teljes esztendőig, az ojtás után káros utóhatás nélkül, a sertések nem fogynak le.

Mai számunk 21 oldal.

valószínűleg nagyobb lesz a verseny, mint valaha. A tengerentúli államok kukoricza-kivitelét az idén háttérbe fogják szorítani az kivitelre is termelő európai államok, a melyek bő termést várnak.

Az európai államok közül különösen Németország, Franciaország és Oroszországban csökkent a termő terület. A zord és hőszegegy télen sok buza- és rozsvetés kifagyott s a megmaradt vetések egy jelentékeny része is a tavaszi kedvezőtlen időjárás következtében kiritkult, ennél fogva az ideai terméseredmények mind a három államban a várakozáson alul maradtak.

A tengerentúli államok gabonatermő területe az idén is növekedett; de némely helyütt jelentékeny különbözet is mutatkozik a bevetett és learatott területek között és e miatt kisebb volt a learatott terület, mint az előző évben.

Ha a gabonatermelő államokat két csoportba osztjuk: az elsőbe tartoznak azok, melyeknek termése rendszerint nem elegendő saját fogyasztásuk fedezésére s amelyek ennél fogva állandóan bevételre szorulnak, vagy ha időközönként saját termésükből képesek is a belfogyasztást fedezni, kivitelre egyáltalában nem termelnek.

A második csoportba pedig tartoznak azok az államok, amelyek saját szükségletükön felül annyi gabonát termelnek, hogy abból kivitel útján értékesítendő feleslegük is van.

I. Gabonatermelő, de gabonabevételre is utalt államok.

Nagy-Británia.

Angolországban a gabonatermelés nem hódít tért. A gabonatermelés költséges volta miatt az angol mezőgazdaság áttért a takarmányművek termelésére, amely az állattenyésztés révén jobban jövedelmez. A husztermelés fokozását a magas husárok segítik elő.

Rég nem volt oly gyenge takarmánytermés Angliában, mint az idén. Még az 1896-iki szűk termés is elég jó volt az ideihöz képest. Most a zab és részben az árpatermés sem sikerült valami kiválóan, sőt a buza is alant maradt a várakozáson. Az idén sok póterményt és takarmányt kell Angliának bevenni.

A londoni gazdasági szaktudósító adatai szerint a buzával bevetett terület 769,311 hektár, a rozsterület 30,000, az árpáé 873,736 hektár és a zabé 1,678,475 hektár. A terméseredményeket a tudósító szemben a múlt évvel kisebbre becsüli és pedig a buzatermést 5%-kal, az árpa- és zabtermést 20-20%-kal. Kisebb tehát az ideai buzatermés a múlt évi 1876 millió hektoliter termésnél 987,674 hektoliterrel; az árpatermés volt tavaly 1994 millió, vagyis az idén kisebb a termés 3,985.145 hektoliterrel, a zabtermés pedig 9,770.000 hektoliterrel mert az eredmény a múltévben 4885 millió hektoliter volt.

Készlet (felesleg) az előző évekről állítólag már nincsen.

Az angol szaksajtó, különösen pedig a „Times” minden évben havonként közli az angol királyság terméskilátásaira vonatkozó félhivatalos jellegű statisztikai adatokat, a melyek eléggé megbízhatónak is tekinthetők. Ez adatok szerint Nagybritanniában általában minden terményből és szénából is jóval kisebb az ideai termés a múlt évinél. Föltéve már most azt, hogy a bevetett terület keveset változott — és legfeljebb egyik vagy a másik termény előnyére,

illetve rovására. — új terület tehát nem lett bevonva a gabonatermelés termelésének fokozására, várható tehát az idén mintegy:

buza...	5400	millió bushel	=	1950	millió
rozsa...	195	"	=	068	"
árpa...	5600	"	=	1972	"
zab...	14500	"	=	5100	"

Az angol királyság gabonatermés-eredménye tehát — szemben a múlt évvel — kisebb. A termésnövekedést kifagyások, továbbá a tavaszi kedvezőtlen időjárás és végül a tikkasztó nyári hőség és szárazság okozták.

A brit királyság termése a saját fogyasztás szempontjából számot tesz ugyan, de inkább csak az árpa és főként a zabnál. Ezek a termények az angol fogyasztáshoz viszonyítva a szükségletnek mintegy 50, illetve 65-70%-át teszik. Ellenben a saját származású buza már csak 1/3-részt fedezi az angol buzaszükségletnek. A gabonafogyasztás a brit királyságban évről-évre emelkedik.

A bevétel különösen nagy arányú buza és kukoriczában.

Érdekes fölemlíteni, hogy kukoriczát csak keveset vetnek, azt is közvetlen házi szükséglet céljaira.

Az angol királyságba az előző években, illetve a folyó év első felében bevitték:

	buzát	buzalisztet	rozstól	árpát
	angol mázsákban			
1901 első félév	32.365,910	11.795,413	650,000	8.097,000
1900-ban	68.669,490	21.548,131	1.224,420	17.054,990
1899-ben	66.636,078	22.945,708	1.193,330	17.189,358
1898-ban	65.227,930	21.017,109	1.057,770	24.457,004
1897-ben	62.749,180	18.860,669	1.018,940	18.958,720
1896-ban	70.025,980	21.320,200	982,700	22.477,322

	zabot	kukoriczát
	angol mázsákban	
1901 első félév	11.237,760	27.491,600
1900-ban	20.109,560	54.151,570
1899-ben	15.626,730	62.741,350
1898-ban	15.577,900	57.169,212
1897-ben	16.116,810	53.785,380
1896-ban	17.586,730	51.772,100

Ezzel a jelentékeny bevittel szemben a buzakivitel pár százalékos angol mázsára tehető, a kukoricza — átmenet — kivitel pedig 500-800 ezer angol mázsára, a liszt kivitel 300-400 ezer angol mázsára között ingadozik.

Anglia tehát az idén is nagy bevételre szorult, annál is inkább, mert a takarmánytermények és a szénatermés hozama jóval kisebb volt, mint az előző években.

Beviteli szükséglete legalább is 5%-kal fog emelkedni.

Anglia gabonahiánya, tekintve azt, hogy a készletek általában véve sem nagyok, körülbelül így alakuland:

buzából...	68-72	millió hektoliter
rozsból	1-15	"
árpából	20-22	"
zabból	22-25	"
kukoriczából	36-39	"

Az emelkedés 10-12 millió hektoliterrel szaporítja azon államok forgalmát, amelyek kivételre is termelnek gabonát.

Az idén előreláthatólag Amerikán kívül Oroszország, Argentína, Kelet-India, Ausztrália és különösen Románia számíthatnak nagyobb forgalomra.

A magyar piacnak ismét csekély feleslege lesz az idén és így legfeljebb néhány százezer métermázsra liszttel jelenhetünk meg az angol piacokon.

Franciaország.

A hivatalos francia termésbecslés a július havi vetési állapotból az ideai gabonatermést néhány százalékkal kisebbre értékeli a múlt évi eredményénél. Egyedül a rozstermés-kilátások voltak jobbakk, ellenben a buza-, árpa- és a zabtermés jóval gyengébb.

A „Journal Officiel” szerint július hó elején várni lehetett

10500	millió hektoliter	buzát,
2486	"	rozstól,
13-14	"	árpát,
68-70	"	zabot.

Igy tehát a francia mezőgazdasági állapotra nézve sem volt kedvező az időjárás.

Az idén jóval nagyobb szüksége lesz a francia piacnak idegen árpára, zabra és buzára.

Az előző évek buza- és lisztbevitelére a következőleg alakult:

	buza	buzaliszt
	métermázsákban	
1900-ban	1.293,663	208,090
1899-ben	1.304,944	196,381
1898-ban	19.549,463	381,466
1897-ben	5.226,591	183,869
1896-ban	1.584,770	217,074

A rozsbévétel oly csekély, hogy figyelembe se jöhet. Az összes gabonabevétel szemben az előző évvel:

	1900/901-ben	1899/900-ban
	métermázsákban	
buzából	1.542,476	705,283
zabból	2.756,223	1.599,696
árpából	1.313,651	670,689
rozsból	400	2,522
kukoriczából	2.796,742	3.983,509

Kivitel leginkább árpából és lisztből van. A forgalom különösen az utóbbiból élénk, de csak mint átmeneti áru.

Beviznek Franciaországba évenként több millió métermázsra buzát őrlés-kikészítésre; ennek arányában ingadozik a liszt kivitel.

Az általános (Commerce General) áruforgalmi adatai szerint bevitték Franciaországba: 1900/901-ben 6,966,328, 1899/900-ban 7,090,075 és 1898/99-ben 8,817,829 métermázsra buzát. Ezzel szemben a liszt kivitel volt az őrlési forgalomból: 1900/901-ben 2,544,023 q., 1899/900-ban 3,077,977 q., 1898/99-ben 1,897,544 q.

A francia piacokon még vannak ugyan buzakészletek, de nem oly jelentékenyek, mint a múlt évben.

Tavaly csak 109 millió hektoliter buza termelt, már pedig Franciaország egy évi buzaszükséglete meghaladja a 123 millió hektoliter.

A készletek beszámításával az idén idegen buzából bevételre kerül 14-15 millió hektoliter, árpából 3-4 millió, zabból 8-10 millió és kukoriczából 65-7 millió hektoliter.

Franciaország ideai valószínűli buzatermése az előző évek terméshozamához viszonyítva a következő:

	buzaterület	átlagos	összes	beviteli
	hektár	termés	termés	szükséglet
		hektoliter	millió	hektoliter
1901-ben	6.800,576	1470	95-105	14-15
1900-ban	6.737,980	1618	10902	250
1899-ben	6.919,400	1863	12901	130
1898-ban	6.862,880	1940	13100	400
1897-ben	6.583,776	1319	8690	2330
1896-ban	6.870,352	1742	11974	250
ötévi átlag	6.794,837	1693	11513	670
(1896-1900)				

Németország.

A német birodalmi statisztikai hivatal tavaszi első becslése (április havában) konstata, hogy Németország nagy részében a kedvezőtlen téli és előtavaszi időjárás következtében az őszi vetések rosszul teleltek. Sokhelytönkre ment az őszi buza és részben az őszi rozsvetés is és sok helyen meg is ritkultak annyira, hogy már az első termésbecslés igen alacsony százalékkal jelölte a kilátásokat. Hónapról-hónapra igazolást nyert az első becslés és végül ki lett mutatva, hogy a bevetett 1.907,063 hektárnyi buzaterületnek körülbelül 381%-át fel kellett szántani; a vetésvesztés tehát 726,000 hektárra rugott. A bevetett 5.819,707 hektárnyi rozsterületből csökkent 9%-nyi termés, vagyis 524,000 hektárnyi rozsterületet felszántottak.

Ellensúlyozásaképp a nagy veszteségnek igyekeztek ugyan a német gazdák a rendesen több tavaszi buzával és tavaszi rozsszal pótolni

a hiányt, e mindössze hektár, a hektár és aratott hektárra, a becsülhető

Az tavaszi sz... Igy emelk... hektárral

A bi... becslést a... jó, 3. kö... gyenge. Ju... az aratás... termés:

őszi buzából... tavaszi buza... őszi rozsból... tavaszi rozsból... őszi tönköly... árpából... zabból

A tal... csak közep... számmal v... mestersége... közepes át... az eredmén... jelölték a... egy 196,00

a vetések... kifagytak. A... alapján, tel... éri el a kö... is kisebb, n... a takarmán... mények, an... szakban a r... bevételre le...

Berlin... szerint is ig... termés, a n... az előző év... telett vetés... kiszántották... hogy a lear... hó 5,630.00

nösen a zab... Az árpa ter... 4,470.000 h...

A rem... rozsból 98... 145 millió h... mult évben... 85,506,590...

mázsra árpa... mutatózó h... évre jelenté...

buza... rozsa... árpá... zabból... kuk...

A lát... buzában 887... métermázsra.

Németo... buzából és r... pedig már a... més, mint 18...

Árpából... eredményt, n... termést lehet... A néme... a következők...

buza és ó... rozsa... árpa... zab...

A birod... azáltal felte...

a hiányt, ez azonban csak részben sikerült, mert mindössze is a tavaszi buzaterület 170,511 hektár, a tavaszi rozsterület pedig 162,368 hektár és így tulajdonképpen az ezévi learatott buzaterület megközelítőleg 1.351,574 hektárra, a rozsterület pedig 5.458,085 hektárra becsülhető.

Az őszi egy részének kiszántása a tavaszi szalagabonaneműek területét emelte. Így emelkedett a zabterület mintegy 500.000 hektárral és az árpaterület körülbelül 200.000 hektárral.

A birodalmi statisztikai hivatal a termésbecslést a következőképp jelöli; 1. igen jó, 2. jó, 3. közepes, 4. gyenge és 5. nagyon gyenge. Julius hó közepén, azaz közvetlenül az aratás előtt, tehát így alakult a várható termés:

őszi búzából	35	tavaly július hó közepén	24
tavaszi búzából	28	"	24
őszi rozsból	29	"	29
tavaszi rozsból	27	"	24
őszi tönkölyből	26	"	22
árpából	26	"	23
zabból	29	"	23

A takarmánytermés is elég gyenge, mert csak közepes átlagtermést mutat; tavaly 2-6 számmal volt jelölve a széna eredménye. A mesterséges takarmánytermés felék még csak közepes átlagot sem adtak (3-2 illetve 3-5 szám az eredmény), holott 1900-ban 2-6 illetve 3-1-el jelölték a termést. Lóheréből különben is mintegy 196,000 hektárt fel kellett szántani, mert a vetések ezen a nagy területen szintén kifagytak. A birodalmi statisztikai hivatal adatai alapján, tehát Németország gabonatermése alig éri el a közepes átlagot. De burgonyatermése is kisebb, mint a múlt évi volt, valamint kisebb a takarmánytermés is. Ezek mind olyan körülmények, amelyek miatt a folyó gazdasági évszakban a német birodalom a rendesen nagyobb bevételre lesz utalva.

Berlini gazdasági szaktudósítónk jelentése szerint is igen gyengén sikerült az idei gabonatermés, a mely jelentékeny hiányt tüntet fel az előző évekkhez szemben. Az okok a rosszul telelt vetés és a rossz fejlődés. Sok területen kiszántották az egészen rossz vetéseket, úgy hogy a learatásra búzából 1,640,000 és rozsból 5,630,000 hektár maradt. Az árpa és különösen a zab területe jelentékenyen növekedett. Az árpa területe 1,820,000, a zab területe 4,470,000 hektár.

A remélhető termés búzából 32-50 millió, rozsból 98 millió, árpából 44 millió és zabból 145 millió hektoliter. Ezzel szemben termelt a múlt évben 38,411,650 métermázsza buza, 85,506,590 métermázsza rozs, 30,021,820 métermázsza árpa és 70,919,300 métermázsza zab. A mutatkozó hiány tehát, mivel a bevétel évről-évre jelentékeny:

búzából	18,000,000 q
rozsból	12,000,000 "
árpából	10,000,000 "
zabból	3,000,000 "
kukoriczából	13,000,000 "

A látható készlet volt június hó 30-án buzában 887,200 métermázsza és rozsból 439,870 métermázsza.

Németországban tehát a terméseredmény búzából és rozsból jóval kisebb a múlt évinél, pedig már a múlt évben is kisebb volt a termés, mint 1889 és 1898-ban.

Árpából és zabból mennyiségileg jobb eredményt, minőségileg azonban csak gyengébb termést lehet remélni.

A német birodalom összes gabonatermése a következőképp becsülhető:

	millió métermázsza	millió hektoliter
buza és őszi tönköly	25-26	33-5
rozs	70-72	100-0
árpa	31-32	48-5
zab	70-72	140-0

A birodalom készletei csekélyek, mind-azáltal feltehető, hogy

búzából	3-4
rozsból	3-4-5
árpából	3-4
zabból	2-2-5
kukoriczából	1-2

millió métermázsza áll rendelkezésre.

A német birodalomnak évenként búzából (és tönkölyből) figyelembe véve a termést és bevételt 52-55 millió métermázsára, rozsból 92-95 millió métermázsára, árpából 42-45 millió, zabból 76-78 millió métermázsára és kukoriczából, a melynek termelése nem bir nagy fontossággal, 14-16 millió métermázsára van szüksége. Így tehát a meglévő készletek tekintetbe vételével hiány mutatkozik:

	millió métermázsákban	millió hektoliter
búzából	20-0-21-0	27-0
rozsból	18-0-20-0	26-5
árpából	7-8-8-0	12-8
zabból	2-0-3-0	6-0
kukoriczából	15-0-16-0	21-0
összesen tehát	62-8-68-0	93-3

A múlt évben, amikor az említett első négy terményből az össztermés kerek összegben 230 millió métermázsára rugott, az összes bevétel — beleszámítva a kukoriczát is — 48 millió métermázsza volt, pedig a készletek nem voltak kisebbek, mint az idén.

A múlt évi bevétel tehát úgy viszonylik a fogyasztáshoz, mint 1:6-hoz.

Az idén remélni lehet 205-210 millió métermázsza gabonát, de már a fogyasztás jóval többet követel, mert a hiány a szükség-lethez képest jelentékenyebb is és viszonylik legalább is úgy, mint 1:5-höz.

Ilyen körülmények között tehát Németország egyszerre és nem-is remélt magasságban bevételre szorul és a piaci üzleti viszonyoktól függ, képes lesz-e magát ellátni a hiány arányában a szükséges gabonamennyiséggel.

Németország gabonakivitele az utóbbi években 3-6 millió métermázsza között ingadozott; az idén azonban valószínű, hogy a kivétel ezen a mennyiségen jóval alul lesz.

A német birodalom ma már Anglia után a legelső gabonabeveteli állam. A termelés már alig képes az előző évek eredményeivel lépést tartani és egyáltalán képtelen a fogyasztás által megkövetelt mennyiséget szolgáltatni.

Jó középterméssel is 9 millió német ember szorul külföldi kenyérterményekre s miután a lakosság száma nő, a gabonabevétel szüksége is évről-évre emelkedni fog.

Ausztria.

Az osztrák földművelésügyi miniszternek legutóbbi közzétett adatai szerint az időjárás kedvező volt és csupán néhol panaszkodtak a nagy szárazság miatt, utóbb azonban az ország nagy részében esőre vált az idő, sok helyen zivatar, jégeső, záporosó, sőt felhőszakadás volt, aminek következtében Csehország, Galiczia és Tirol némely részében jelentékeny károsodások fordultak elő.

Alsó-Ausztriában, Közép-Morvaországban, Krajnában és a tengerparton, továbbá Dalmáciában és Stájerországban, sőt Karinthia egy részében is, kevés volt az eső.

A rozstermés nagyobbára kielégítő, sőt jó közepes volt; csupán Galicziában nem sikerült így, itt a keleti részeken gyenge közepes és a nyugati részeken csak közepes volt. Szórványosan másutt is előfordulnak a jó közepes átlaghoz viszonyított kisebb termés-átlagok ép úgy a minőség szempontjából is, mindazáltal a rozs minőségét Csehország, Morvaország és Szilézia nagyobb részében mégis dicsérik.

A rozs szalmatermése az őszi között talán még a legjobb.

A zabtermés hozama nem mindenütt felelt meg a várakozásnak; különösen sok a kifogás

Morvaországban rozsa- és rovarkárok következtében. Galicziában is kisebb az eredmény, mint remélték. Nagy általánosságban az Alpesebben és nyugoti Galicziában a termés jó közepes. Alsó- és Felső-Ausztriában jó közepes közepesig, Csehországban és Sziléziában közepes, illetve Morvaországban és keleti Galicziában közepes és gyenge közepes között ingadozik.

A szalmatermés nagyobbára nem kielégítő.

Az árpatermés hozama nagyobb részben csak közepes, amennyiben jóval több a gyenge közepes átlag. Közepes, illetve jó közepes termés van az alpesi tartományokban és Morvaországban, továbbá Alsó- és Felső-Ausztria, Csehország és nyugoti Galiczia egyes részeiben. Ez utóbbi tartományokban leginkább csak közepes termés volt. Ami a minőséget illeti, az nem a legjobb.

A zabtermés hozama csak közepes.

Ugy az árpa, mint a zabszalmatermés kedvezőtlen eredményt adott.

Repeze kielégítően fizetett.

A kukorica nagyobbára türethető, sőt részben jól áll; egyedül Alsó-Ausztriában, Dalmáciában és Stájerországban panaszkodnak szárazság okozta visszaesés miatt.

Széna jóval kevesebb termést, mint a múlt évben; helyenként az eredmény alig $\frac{1}{3}$ -része az 1900-iki termésnek. Mesterséges takarmányfelékből sem volt mindenütt kielégítő vagy legalább is türethető termés.

A korai burgonyatermés hozama azonban tulajdonképpen részben jó volt, bár néhol rothadás miatt panaszkodtak.

A répa többnyire jól gyarapodik, kivéve azokat a vidékeket, ahol a szárazság még mindig tart.

A szőlők fejlődését a legtöbb helyütt dicsérik. Peronoszpóra és szőlőmoly déli Tirolban sok kárt okozott.

Gyümölcs kevés termelt.

A közöltekből kitűnik, hogy Ausztriában a termés az idén elég jól sikerült, bár a buza-termes hozama nem a legjobb volt — különösen mennyiségileg.

Az árpa- és zabtermés is csak közepes és részben gyenge közepesnek jelezhető, ellenben a rozs jó közepes és közepes eredményt adott.

Ha a bevetett terület nem változott, az összesen remélhető terméshozam volna:

búzából	15-16	millió hektoliter
rozsból	27-29	"
árpából	19-20	"
zabból	34-5-38	"
kukoriczából	5-5-5	"

A gabonatermés eredménye ezen adatok szerint rozsból jóval nagyobb lesz, mint a múlt évi nagyon gyenge termés volt és búzából is valamivel kedvezőbb, ellenben árpa és zab kisebb eredménnyel fizettek.

A kukoriczatermés, szemben a múlt évvel, változatlan.

Ausztria gabonatermése a belfogyasztási szükségletnek nem felel meg. Évről-évre jelentékeny gabonaimportra szorul, szükségletének nagy részét nálunk szerzi be.

Magyarország gabonafeleslegének rendszerint 75-80%-a Ausztriában talál piacot és bár az idén a magyarországi terméseredmények nem kielégítőek, Ausztria hazánkban szerzi be szükségletének nagy részét, a többit az aldunai államokból fedezvén. Bevettek Magyarországból Ausztriából:

	buzát	buzalisztet	rozst
	métermázsákban		
1901. I. félév	2.311,789	2.903,234	981,903
1900. évben	5.380,215	5.514,370	3.426,083
1899. "	3.683,002	4.508,120	2.054,264
1898. "	3.479,742	4.453,786	1.823,245
1897. "	3.449,472	4.748,713	1.474,177
1896. "	6.261,818	5.866,791	2.618,722

	árpat	zabot	kukoriczát
1901. I. félév	570,570	847,125	1,558,415
1900. évben	2,429,161	2,618,189	2,474,093
1899. "	2,225,031	2,253,466	2,918,247
1898. "	2,262,381	2,301,918	2,870,661
1897. "	2,440,403	2,004,552	3,376,214
1896. "	2,496,887	1,664,507	2,888,110

A múlt évben különösen búzából, búzalisztből és rozsból jelentékeny mennyiséget vittek be Magyarországból, amely mennyiséghez képest a külföldről Ausztriába importált árucikknek forgalma 50—70%-kal csökkent. Az árpa- és zabbevitel is nagyobb volt 1900-ban, mint az előző években és csupán kukoriczából csökkent a forgalom.

Ausztria gabonaszükséglete évről-évre jelentékeny mértékben emelkedik. A búzahiány rendszerint felül van már az 50%-on, ellenben a rozshiány csak 15—25% között ingadozik. Az árpahiány 5—10%, és a zabhiány 10—20% között mozog. A kukoriczahiány a terméshez viszonyítva szintén meghaladja az 50%-ot.

Ausztria buza- és rozshiánya legalább is 16—17 millió métermázsra, ebből búzára 13—14 millió métermázsra esik. Az árpaszükséglet évenként mintegy 15—16 millió métermázsra, a zabszükséglet 18—20 millió és a kukoriczatszükséglet legalább is 9—10 millió métermázsra.

Magyarország a folyó évben kevesebb gabonafelesleg felett rendelkezik, mint a múlt évben. Ausztria fogyasztásának ellátásában tehát a külföldre is fog szorítani s e részben szerephez jut Románia is, a hol a folyó évben elég jó gabonatermés volt és a hol a kukoriczatermés kitűnőnek ígérkezik.

Számításba jöhet Ausztria ellátásában az idén Szerbia gabonatermése is, a mely elég jó volt.

Viszont azonban nem lehet azt sem figyelmen kívül hagyni, hogy Németország nagy részében sem a buza, sem pedig a rozs nem felelt meg a várakozásnak, ennél fogva Ausztria (Csehország stb.) meglehetősen mennyiségű rozst, esetleg más terményt is, kiszállíthat Németországba.

Olaszország.

Az olasz földművelésügyi miniszterium a terméskilátásokat júliusban normálisoknak jelezte, az ideai termés tehát Olaszországban legalább is kielégítő.

Konzultációnk is eléggé kedvezőnek jelzik a termést; kivéve a római főkonzult, aki azt jelenti, hogy az ideai termés a gazdákra nézve sok csalódást hozott. Magánhírek is a remélt termés jelentékeny csökkenéséről szólnak.

A bevetett terület, szemben a múlt évvel, alig változott.

A termés búzából, rozsból és zabból a múlt évi eredményhez csak részben hasonló és inkább kisebb, a közepes átlagot sem üti meg. Minőségileg elég jó volt a termés.

A kukoriczatermés-kilátások, a hosszantartó szárazság következtében, csökkentek s a várható termés, a múlt évi eredményt nem fogja meghaladni.

A beviteli szükséglet megközelítőleg olyan, mint a múlt évi volt, bár a készletek teljesen elfogytak.

Ha azonban az árak emelkedni fognak és a tervbe vett vámmérséklés — 25 lírás buza árának arányában — életbe lép, akkor a reméltnél is nagyobb bevételre van kilátás, mert a buza ára már ez időszereint is meghaladja a 25 lírát.

Mint ahogy a készletek mindenütt csekélyek, ennél fogva a beviteli szükséglet legalább is 6—7 millió métermázsra fog rugni.

A kukoriczatermés-kilátások nagyjából jók; egyes kerületekben azonban a szárazság és hőség tönkretette a termést.

Az ideai terméseredmények a konzultációnk véleményei szerint kielégítőek; kivételt képez csupán a római főkonzul véleménye. Ha azonban nem volna alapja a főkonzul véleményének, akkor bizonyára nem is jelezte volna az ideai termést a normálisnál 40—50%-kal gyengébbre. De a legkiválóbb külföldi szaklapok is azt jelzik, hogy a termés a múlt évinél gyengébb.

Mindenesetre figyelembe kellett venni a

római főkonzul jelentésének a lényegét is és így valószínű, hogy az ideai termés búzából legfeljebb csak 40—46 millió hektoliter között fog ingadozni.

A várható rozstermést 1.5—1.7 millió, az árpatermést 2.5—3.5 millió és a zabtermést pedig 5—6 millió hektoliterre lehet becsülni.

Kukoriczából a termés legfeljebb 28—30 millió hektoliter körül lesz, mivel a múlt évben az eredmény 30.7 millió hektoliter volt.

Tekintve már most azt, hogy az olasz királyságban a buza fogyasztás mértéke megüti az 52—54 millió hektolitert, — a készletek pedig teljesen hiányzanak, — emélfogva a folyó gazdasági évszakban az előrelátható búzahiány is legalább 8—10 millió hektoliter körül leend.

A többi termények sem elegendők a bevitelhez szükségesre; a hiány tehát különösen kukoriczában ismét meglehetősen lesz. E szerint mutatkozik beviteli szükséglet a termés figyelembe vételével:

kukoriczából	2.5—3.0 millió hektoliter
zabból	0.8—1.0 " "
árpából	0.2—0.3 " "
rozsból	0.1—0.2 " "

Németalföld.

A terméskilátások általában kedvezők úgy mennyiségileg, mint minőségileg, mert az időjárás az egész esztendőn keresztül eléggé jó volt. Általában tehát remélhető, hogy az idén ismét az az eredmény fog mutatkozni, a mely rendes jó középtermésű esztendőben mutatkozik.

Az idén remélhető termés a következő:

buza	2 millió hektoliter
rozs	5.5 " "
árpa	1.3 " "
zab	5.5 " "

A készletek, a melyek azonban nagyon csekélyek és alig néhány százezer hektoliterre becsülhetők, a természettel együtt korántsem fedezik a szükségletet, ennél fogva Németalföld az idén is csak a rendes importra szorul.

Németalföld évi idegen gabonaszükséglete búzából és rozsból 7—8 millió métermázsra rug. Ennek felerésze buza és pedig 4—4.5 métermázsra a szerint, a milyen ára van a gabonának. Ha olcsó a buza, nagyobb a fogyasztás, ha drágább és jóval olcsóbb a rozs, akkor a búzánál jóval több rozst fogyasztanak.

Svájcz.

A zürichi főkonzul jelenti, hogy a gabonaterületről és a remélhető terméseredményekről számbeli adatai nincsenek, de Svájc északi felében a gabonatermelés állandóan csökken. Egyedül a sík vidékeken folyik még nagyobb mértékben a kenyérmagvak termelése; a hegyi vidékek túlyomó részében csak zabot termelnek.

Az ideai gabonatermés mennyiségileg közepesnek jelezhető; minőségileg is kielégítő. Szalma azonban igen kevés termelt. A múlt évben a buzabeviteli forgalom tett 3,585,000 métermázsát, 1899-ben 3,812,620 métermázsát és 1898-ban 3,447,242 métermázsát. A rozsbévitel évenként 50—60,000 métermázs között ingadozik. A búzahiányt Svájc leginkább Oroszországból és Amerikából, főleg Dél-Amerikából fedezi.

Ausztria és Magyarországból gabonából Svájcnak jóformán nincs is már bevitel.

Mint ahogy a készletek csekélyek, a normálisnál nagyobb bevételre lesz szükség.

Az ideai termés csekélyebb eredménye és a készletek hiánya Svájc gabonabevitelét szintén növelni fogja. Valószínű, hogy a folyó gazdasági évben a búzahiány meg fogja haladni a 4 millió métermázsát. Ehhez a mennyiséghez azonban még mintegy 400—500 ezer métermázs lisztet is, mint beviteli szükségletet, hozzá lehet számítani.

A mutatózó hiány hektoliterekben kifejezve búzában és lisztben legalább is 6 millió.

A rozshiány mintegy 100,000 métermázsra = 150,000 hektoliter, az árpahiány 100,000 métermázsra = 150,000 hektoliter, a zabhiány 1 millió métermázsra = 2.2 millió hektoliter és a kukoriczahiány 600—650,000 métermázsra = 830,000 hektoliter.

Belgium.

A brüsszeli főkonzul szerint a bevetett terület a múlt évvel szemben aligha változott. Mint ahogy az 1895-iki adatoknál újabb statisztikai

felvételek a művelés alatt álló szántóföldről tényleg nincsenek, meg kell elégednünk azzal, hogy az 1895-iki belga statisztikai felvétel a búzával bevetett területet 180,377 hektárra becsülte.

A főkonzul 240,000 hektárra teszi a buza-területet.

Hogy Belgiumban 1895 óta ismét ily jelentékeny mérvben emelkedett volna a búzával bevetett terület, meglepő adat, mely még megerősítésre vár.

Habár a főkonzul a búzatermést 6.5 millió hektoliterre becsülte, azért az ideai búzatermés eredménye aligha haladja meg az 5.5 millió hektolitert, még abban az esetben is, hogyha az idén igen jó, tehát hektáronként legalább is 28 hektoliter buza termelt.

Az előző években a termésátlagok így alakultak, hektáronként és hektoliterekben:

	buza	rozs	árpa	zab
1900-ban	27.0	28.7	37.5	38.0
1899-ben	26.8	28.5	37.2	40.0
1898-ban	26.6	28.0	36.8	39.7
1897-ben	26.0	26.3	35.0	37.0
1896-ban	26.7	28.0	37.0	40.0

A belga statisztikai felvételek szerint ugyanis a gabonaterület volt 1895-ben:

buza	180,377 hektár
rozs	283,376 " "
árpa	40,244 " "
zab	248,694 " "

A termés métermázsokban:

	átlagban	összesen
buza	19.31	3,482,527
rozs	17.86	5,059,265
árpa	21.49	864,963
zab	17.59	4,374,226

Az ideai rozstermés hozamát hektáronként 28.0—28.5 hektoliterre, összesen tehát 8—8.5 millió hektoliterre lehet becsülni; az árpatermést hektáronként átlagban 37 hektoliterre, összesen pedig 1.5 millió hektoliterre és a zabtermést hektáronként átlagban 40 hektoliterre, illetve összesen 10 millió hektoliterre.

Mint ahogy azonban Belgiumnak saját szükségletét beltermelése nem fedezi, ismét bevitelre szorul. Belgium folyó évi nettószükséglete:

búzában és lisztben	11—13 millió hektoliter
rozsbán	1—1.5 " "
árpában	4—4.5 " "
zabban	1—1.2 " "
kukoriczában	7—8 " "

Dánia.

Dániában a termés — az aratási eredményekből következtetve — a búzatermést kivéve, általában kielégítő. A búzatermés hozamát azonban a kopenhágai főkonzul túlyomó részben csak közepesnek, egyes kerületekben pedig rossznak jelzi; a többi termények terméshezama nagyjából kielégítő és jó.

Mint ahogy a búzatermés rosszul sikerült, sőt amint ez alább kivehető, a vetés nagyjából kiveszett, ez okból az ideai eredményt nem lehet többre becsülni hektáronként mint 10—12 hektoliterre, a múlt évi közel 30 hektoliterrel szemben és így várható összes eredmény: 260—300,000 hektoliter.

A rozstermést 25 hektoliterre becsülve az eredmény 6.25 millió hektoliter; az árpatermést 26—27 hektoliterre taksálva, az eredmény megközelítőleg 7.5 millió hektoliter és a zabtermést 26—28 hektoliterre becsülve, a várható összes eredmény 10—11 millió hektoliter.

Igy tehát az idén a búzatermés nagy hiányt mutat fel; ellenben a többi termények terméshozama normális és a múlt évinél alkalmasint valamivel jobb.

Dánia sem felel meg a gabonaszükségletét saját terméséből; a múlt 1899. évben bevitték Dániába 759,000 métermázsra búzát, 898,300 métermázsra rozst, 287,500 métermázsra búzalisztet, 138,900 métermázsra rozslisztet, 5,143,700 métermázsra kukoriczát, 241,100 métermázsra árpát és 137,000 métermázsra zabot. Az 1900-iki bevétel is körülbelül ezen a szinten mozogott.

A folyó évre nézve a beviteli szükséglet búzából a rendesen jóval nagyobb leend, ellenben a többi termények bevitelére alighanem a múlt évek forgalmi magaslatán fog mozogni.

A kri-
vetések fejl-
rendes vol-
pusztult. N-
tet nem fe-
váló termés-

447
1.842

melylye' sz-
mázsa kivít-

Bevit-
csekélyek é-
riult, a foly-
állapítható-

Buza
azaz körül-
3.2—3.3 m-
liter; árpa-
millió hekt-
= 600—700

Zabb-
métermázs-

A ma-
nyolország-
a múlt évi-
Néhol ugy-
is sok kár-
az átlagos-
múlt évi t-

Figy-
nak már.

A re-

búza
rozs
árpa
zab
kuk-

A be-
vitel által-

búza
rozsba
árpába
zabba
kukor-

Egye-
mutat nem-
többi term-
hogy ném-
általában
Szám-
sági évrbe

buz-
kuk-
roz-
árp-

körül les-
szertint Sp-
letek is v-

A li-
bevetett
nézve n-
azt hiszi,
a várakoz-
feljebb
amikor

A k-
rekkenő
is a remé-
nyítva 70

Min-
ményét
500,000.
mest 500
hektoliter
més lesz

bú-
ro-
ár-
ze-
ku-

Tav-
búzával és
tehát a f-

Svédország és Norvégia.

A krisztianiai főkonzul jelentése szerint a vetések fejlődése — kivéve a buzát — eléggé rendes volt. A búzából azonban sok vetés kispusztult. Norvégia gabonatermése a szükségletet nem fedezheti; még a múlt évben is a kiváló termés dacára bevitték.

445,821 métermázsa buzalisztot,
1,842,343 „ rozstot,

melylyel szemben alig volt néhány száz métermázsa kivitel.

Beviteli szükséglete, mivel a készletek csekélyek és a búzatermés igen rosszul sikerült, a folyó gazdasági évre a következőkben állapítható meg:

Buza és buzaliszt 2,5 millió métermázsa azaz körülbelül 3,25 millió hektoliter; rozs 3,2-3,3 millió métermázsa = 4,5 millió hektoliter; árpa 1-1,2 millió métermázsa = 1,5-1,8 millió hektoliter; zab 250-300 ezer métermázsa = 600-700 ezer hektoliter.

Zabból pedig a kivitel rendszerint 400,000 métermázsa körül ingadozik.

Spanyolország.

A madridi konzul véleménye szerint Spanyolország nagyobb részében a termés kilátások a múlt évi eredménnyel szemben kedvezőbbek. Néhol ugyan erős jégeső pusztított és a sáskák is sok kárt okoztak, mindazáltal előreláthatólag az átlagos termés hozam meg fogja haladni a múlt évi termésátlagot.

Figyelembe vehető készletek alig vannak már.

A remélhető terméseredmény:

buzából	38-40 millió hektoliterre
rozsból	9-9,5 „
árpából	19-19,5 „
zabból	5-5,5 „
kukoriczából	9-9,5 „

A belföldi szükséglet, amely részben a bevétel által nyer kiegyenlített:

buzában	41,0-42,0 millió hektoliter
rozsbán	10,0-10,5 „
árpában	20,5-21,0 „
zabban	5,5-6,0 „
kukoriczában	10,0-11,0 „

Egyedül tehát a buza- és kukoriczatermés mutat némi hiányt a szükséglettel szemben. A többi termények termés hozama, ambar valószínű, hogy némi bevétel lesz rozsban és árpában, egyáltalában nem mutatnak hiányt.

Számítani lehet tehát, hogy a folyó gazdasági évben a hiány

buzában	2-3 millió hektoliter
kukoriczában	0,50 „
rozsbán	0,60 „
árpában	0,005 „

körül lesz, noha egyes szakemberek véleménye szerint Spanyolországban még meglehetősen készletek is vannak.

Portugália.

A lissaboni főkonzul jelenti, hogy sem a bevetett területre, sem a terméseredményekre nézve nincsenek pozitív adatai, mindazáltal azt hiszi, hogy az idei gabonatermés eredménye a várakozásnak megfelelő. És így a hiány legfeljebb 20-25%-ra, szemben a múlt évvel, amikor 40-50%-ra rugott.

A kukoriczatermés-kilátásokat azonban a rekkenő hőség alaposan csökkentette. Mindössze is a remélhető termést a közép-termeshez viszonyítva 70-80%-ra lehet számítani.

Mint hogy a múlt évben a búzatermés eredményét 2 millió hektoliterre, a rozstermést 500,000, az árpatermést 2,000,000 és a zabstermést 500,000, végül a kukoriczatermést 3,000,000 hektoliterre becsülték, ennélfogva az idei termés lesz:

buzából	2,5 millió hektoliter
rozsból	0,6 „
árpából	2,3 „
zabból	0,55 „
kukoriczából	2,5 „

Tavaly bevitték közel 1 millió métermázsa búzát és 1 millió métermázsa kukoriczát. Így tehát a folyó évre nézve a beviteli szükséglet:

buzából	1,00 millió	q = 1,30	} millió hektoliter
rozsból	0,30	„ = 0,45	
árpából	0,45	„ = 0,70	
zabból	0,25	„ = 0,60	
kukoriczából	1,50	„ = 2,00	

Ezen hiányt Portugália legnagyobb részben Amerikából fedezi.

Görögország.

A piräus-athénei konzul jelenti, hogy a gabonával bevetett terület, szemben a múlt évvel, alig változott. A termés kilátások azonban kedvezőbbek, úgy hogy 1900-hoz képest a várható gabonatermés, különösen a buzaeredmény, legalább 20%-kal jobb. A minőség is jobb, mert míg a múlt évben 1 kiló buza súlya 19 oka volt, addig az idei átlagsúly megüti a 22 okát.

Görögország ez évi búzatermése nagy általánosságban legalább is 1,800,000 hektoliter, rozstermése 120,000 hektoliter, árpatermése 1,000,000 hektoliter, zabstermése 400,000 hektoliter és kukoriczatermése 600,000 hektoliter.

A jobbtermés azonban a fogyasztás csökkenésére nem elegendő, ennélfogva az idén ismét jelentékeny bevételre szorul Görögország.

A búzabevétel évről-évre 1,5-1,6 millió métermázsa = 2-2,2 millió hektoliter között ingadozik.

Egyiptom.

Az időjárás a vetési munkálatoknak általában kedvezett. Április elejéig a növényzet jól is fejlődött, ettől kezdve azonban szárazság és hőség köszöntött be hosszabb időre, minek folytán a vetések nagyon sok helyen romlani, sőt néhol pusztulni is kezdtek. A terméseredmények tehát ismét csak a belfogyasztás szempontjából jöhetnek figyelembe, sőt behozatal által kell fedezni egyes kerületek terméshányát is, amint ez már több év óta rendszeren elő is fordul. Egyiptom mindinkább elhanyagolni látszik a búzatermelést, mert úgy a bevetett terület, mint a termés is az 1900-1901. évet kivéve, amikor a terület növekedett, csaknem állandó csökkenést mutat.

Az alexandriai főkonzul jelentése szerint a búzával bevetett terület szemben a múlt évvel, elég jelentékeny mértékben növekedett. És bár a vetések fejlődése ellen egész április hó közepe tájáig nem volt panasz, azért a termés a múlt évi eredménnyel alig volt valamivel kedvezőbb, mert az április havában beállott szárazság és hőség részben tönkre silányította a jó búzatermés kilátásokat.

Az árpatermés valamivel jobb volt a múlt évi termésnél, noha ez is szenvedett.

A kukoriczatermés-kilátások eléggé jók, mert később, midőn az idő ismét kedvezett a vetéseknek, a kukorica általában helyre állott. Tavaly termelt 2,400,000 métermázsa buza és 6,000,000 métermázsa kukorica; az idei búzatermés mintegy 2,600,000 métermázsa becsülhető. A kukoriczatermés alighanem meg fogja haladni a múlt évi 6 millió métermázst.

Rozstot és zabot nem igen termelnek Egyiptomban, legfeljebb csak a saját szükségletre.

A buza, a csökkenő termés következtében nem fedezi már a belföldi szükségletét.

A kivitel és a bevétel következőleg alakult:

	búza	buzaliszt	árpa	kukorica
	bevétel métermázsaiban			
1900-ban	111,353	499,707	162,601	324,548
1899-ben	24,930	351,783	25,772	131,935
1898-ban	72,750	354,083	88,553	619,054
1897-ben	126,540	560,083	88,960	433,500
1896-ban	228,260	665,359	183,680	375,000
1895-ben	131,400	365,773		

Ezzel szemben a kivitel mindennemű terményből csekély.

A fentebbiekben ismertetjük a bevételre szoruló államok terméseredményeit, jövő számban a kiviteli államok termését fogjuk közölni.

KÜLFÖLDI SZEMLE.

Rovatvezető: de Pottère Bruno.

Ausztria. A „Centralstelle” állásfoglalása a német vámtarifajavaslat ellen. A kereskedelmi szerződések megkötésénél az osztrák gazdasági és erdészeti érdekek megvédésére alakul „Központ” állandó választmánya f. év augusztus 14-én tartott ülésén hozott határozatából kifolyólag az osztrák kormányhoz azon sürgős kérelemmel járult, hogy a tervbevetett német vámtarvezetből a mezőgazdaságra háruló veszély megelőzésére a kormány a kereskedelmi szerződések megújításánál érvényesítse befolyását oly irányban, hogy a felemelt vámtételek mérsékeltesenek, illetve a különbözeti eljárás kedvezően érvényesüljön. Ezen határozat a következő érdekes indokolással hozott:

1. Az osztrák központ közvetlenül nem tiltakozhatik az eredményre való kilátással a német önhatóságú vámtarifa-tervezet ellen, miután feltehető, hogy a német kormány saját érdekeinek, gazdasági viszonyainak alapos mérlegelése után állapította meg a maga vámtételeit.

2. Továbbá, mert a tervezetben megállapított vámok nagy részben csak legmagasabb fokú díjtételeknek tekinthetők, melyek majd a kereskedelmi tárgyalások alkalmából megfelelően apaszthatók lesznek, kivételt képez a négy legfontosabb főgabonanemű, melyeknél a legkisebb tételek már eleve meghatározottak.

3. Az osztrák központ állandó választmánya annál kevésbé tiltakozhatik a német vámtarifa-tervezetben érvényesült elv ellen, miután abban az egész Közép-Európára kiható és az amerikai Egyesült-Államok ellen irányuló, gazdasági védvamos politika alapköve van lévete. Nemesak Németországra, de egész Közép-Európára nézve életkérdés, hogy a tengerentúli verseny legyőzésére mielőbb egy védvamos szövetség létesüljön és az sikerrel kecsegtessen. Az osztrák kormány feladata lesz a német bírodalommal ily irányban tárgyalásokba becsajtkozni.

4. A német védvamos politika az osztrák kormányt is kényszeríteni fogja hasonló fegyverekkel élve, ugyanily elveken alapuló vámtarvezet elkészítésére. Ha a magas német vám következtében az osztrák gazdasági és erdészeti termékek kivitele részben meghiúsul, részben teljesen lehetetlenné válnék, csak természetesen, hogy kormányunk feladata legend kereskedelmi politikai fegyverrel a németekhez hasonlóan védvamosokkal és szállítási kedvezményekkel a belföldi mezőgazdaságot, erdészetet, a külföldi verseny ellen sikeresen megvédeni és ezzel legalább a belföldi piacot teljes mértékben a hazai mező- és erdőgazdaságnak biztosítani.

5. A kormány feladata lesz továbbá a kereskedelmi szerződések útján az osztrák érdekeket olyképp megvédeni, hogy a négy főterményen kívül oly gazdasági, erdészeti termények, mezőgazdasági iparcikkek részére, melyek eddig a német piacokon kedvező elhelyezést találtak, a vámtarvezetben megállapított legmagasabb vámtételek mérséklését differenciális alapon kivívja, mely alkalommal tehát a kormánynak el kell térnie a rég követett legtöbb kedvezményes elvtől s gondoskodnia kell arról,

hogy a nekünk biztosított különös kedvezményeket más állam ne élvezze; azokat kizárólag mi élvezzük.

6. Alapos előzetes tájékozás után az osztrák központot ugyan nem lepte meg az új német vámtervezet, miután számolt az eshetőséggel, hogy a német agrár törekvések határozott kifejezést nyernek az új vámtervezetben, a nyilvánosságra került német vámtarifá mégis oly tételeket tartalmaz, melyekre az osztrák központ nem volt elkészülve, ennek folytán az előzőleg a központ által készített osztrák vámtarifá-tervezet néhány pontja feltétlenül emelendő lesz.

A központi elnöksége ez indoklás alapján megbízást nyert, hogy emlékiratot terjeszzen az osztrák összkormányhoz, amelyben a kormány figyelmét felhívja az osztrák gazdák védelmére, azon tekintetekre, melyekre figyelemmel legyen a kereskedelmi szerződések megújításánál, továbbá az osztrák vámtarifá-tervezet azon pontjaira, melyek a változott viszonyok következtében még felemelendők lesznek.

Az emlékirathoz szükséges anyag megszerzése céljából a különböző osztrák mezőgazdasági egyesületek és érdekcsoportok szaktanácskozással hivatnak össze, melyek határozatait az emlékirat szerkesztésénél kellő figyelembe részesítik.

Dánia. Szövetkezeti mozgalom eredményei. Már többször volt alkalmunk a kis Dánia mezőgazdasága egyes ágainak rohamos fellendüléséről említeni, mely fellendülés újabb majdnem kizárólag a szövetkezeti eszme rohamos terjedésének és a gyakorlati életben való sikeres érvényesítésének tulajdonítandó. A dán mezőgazdasági szövetkezetek különösen három irányban működnek: 1. a tejgazdaság szervezése s ezzel kapcsolatban a vajértékesítés terén; 2. a vajgyártásból hátramaradó sovány tejnek hízalási célokra való alkalmazása és ezzel kapcsolatban a sertéshusnak szövetkezeti vágóhidak útján való értékesítése terén és 3. a tojásértékesítés s ezzel kapcsolatban a baromfitermesztés javítása terén. Ezen három működési irány legújabb eredményeiről közlünk alább némely újabb adatot.

Az 1898-ban végzett statisztikai fölvételek szerint a Dániában működő 1013 tejgazdasági szövetkezet 148,000 tagjának 842,000 tehene után 1570 millió kilogramm tejből 59 millió kilogramm vaj termeltetett. A vajértékesítési egyesületek közül első helyen áll az 1887-ben alakult dán gazdák vajkiviteli társasága, melynek 84 taggazdasága van. A vajat Koppenhágán át szállítják Angliába és minőség szerint fizetik meg az üzletrészeseknek. 1899-ben ezen társaság forgalma 9¹/₄ millió korona volt. 1895-ben 20 jütlandi tejgazdaság Esbjergben szövetkezeti alapon vajcsomagoló-intézetet alapított, ahol az egyes gazdaságok frissen készített vajat becsomagolják és eladás végett főleg az angol piacokra szállítják. 1899-ben ezen csomagoló-intézetnek 4¹/₂ millió koronányi forgalma volt. Hasonló vállalatok az ország egyéb vidékein is működnek és számuk folyton szaporodik. Fő törekvésük oda irányul, hogy lehetőleg közvetlen értékesítési piacot és a minőségnek megfelelő értékesítést biztosítsanak, nevezetesen Angliának azon tehető köreiben, melyek különben a Normandia és Bretánia ugynevezett *insigny*-vaj vevői szoktak lenni.

A dán mezőgazdák a szövetkezeti alapon szervezett husértékesítés terén is már kiváló eredményeket értek el. Az első szövetkezeti vágóhidat 1887-ben Horsensben alakult, 1899-ben számuk az országban 25-re emelkedett, melyek összesen 729,000 sertést, 31¹/₄ millió korona értékben és körülbelül 22,450 millió szarvas-

marhát 3 és 1/2 millió korona értékben vágta le a kivitel számára.

1897-ben 21 vágóhidnak befektetési tőkéje összesen 3,543,000 korona volt, úgy, hogy 1—1 vágóhidra átlag 170,000 koronányi alaptőke esik. Ezen vágóhidaknál 41,728 gazda volt érdekelve. Az üzletrészesek kötelesek összes sertéseiket, avagy azok egy részét az illető vágóhidaknak beszolgáltatni, ők sertésenkint 10—15 koronával garantálnak az alap- és üzemi tőkéért. A vágóhidakban az igazgatókon és a hivatalnokok karon kívül 549 állandó munkás nyer alkalmazást.

Mind a 25 vágóhid egységes vezetéssel és irodával közös köteleket képezne Koppenhágában, ahová hetenkint érkeznek a levágás mennyiségéről szóló jelentések.

Az árak hetenként kétszer jegyeztetnek és a lapok útján közzétetnek. A vágóhidak egy része a központi irodának jelentést tesz az Angliában tényleg elért árak magasságáról és ezen adatok alapján állandó ellenőrzés folyik. Az üzemi költségek kilencz vágóhidnál állapították meg, azok 1898-ban sertésenkint 2-82 koronát tettek ki.

Igen nevezetes végül Dánia mindjobban fejlődő tojáskivitele. A hetvenes évek végén Dánia összesen körülbelül 1 millió korona értékű tojást vitt ki külföldre. Ezen érték a 80-as években 3—4 millió koronára, 1894-ben: 7¹/₂ millió koronára és 1899-ben: 15¹/₂ millió koronára emelkedett; a szövetkezeti szervezet itt is megmutatta hatalmas befolyását. 1895-ben szövetkezeti alapon alakult a „Dán Tojáskivitel” című társaság, amely az országot egyes kerületekre felosztva a vidéki tagokat friss és naponként összegyűjtött tojások beszállítására kötelezte. Minden egyes tag megkapja kerülete nevét és tagsági számát feltüntető bélyegzőt, minek folytán minden egyes tojás szállítója később a forgalomban is megállapítható. A társaság által a tagoknak fizetett ár folyton növekszik és azok a régiéknél 15—20%-kal magasabb árakat érnek el tojásikért. E társulaton kívül Dániában több kisebb tojásértékesítő szövetkezet is működik, melyeknek összes forgalma több mint három millió korona, vagyis az egész tojásforgalom 1/5 része.

Az évenkénti termelés szövetkezeti alapon Dániában kitesz:

a tejgazdaságoknál...	112.5 millió koronát
a vágóhidaknál ...	34 ³ / ₄ " "
a tojáskivitelnél ...	3 " "

összesen kb. 150¹/₄ millió koronát, vagyis a kivitelre kerülő mezőgazdasági termények 3/4-ét és az összkivitelnek kb. 63%-át.

E számok világosabban beszélnek mint minden kommentár. Ezek azt mutatják, hogy míg más országok — nemesek mi, hanem a nyugati államok is — még csak a jövő feladatának tekintik a mezőgazdasági terményeknek szövetkezeti alapon való értékesítését, addig ezzel a kis Dániában már közel áll a megvalósuláshoz és azért a többi mezőgazdasági államoknak méltán mintául szolgálhat, különösen nekünk, kiknek természeti és forgalmi viszonyai ép a mezőgazdaság nevezett három ágának hasonló felvirágzását és szövetkezeti alapon való szervezését teszik lehetővé.

Franciaország. III. nemzetközi kongresszus, a jégverés elleni védekezésről. A Lyon-vidéki szőlőtermelők egyesülete f. évi november hó 15., 16. és 17. napjain Lyonban nemzetközi kongresszust rendez, a jégverés elleni védekezés céljából, mely kongresszus tárgyalásai folytatását fogják képezni, az ugyanazon tárgyban 1890-ben Páduában tartott II. nemzetközi kongresszusnak, melynek gyakorlati eredményéről, a nemrég hozott olasz jégverés elleni védekezésről szóló törvényről e helyen már megemlékeztünk. A kongresszust a francia földművelésügyi miniszter fogja megnyitni, mely alkalomra nemesak Franciaországból, hanem különösen Olaszországból, Magyarországból, Ausztriából, Oroszországból és Spanyolországból várnak sok vendéget.

A kongresszus gazdag tárgysorozatának első és főrészét az egyes államok képviselőinek, az egyes országokban a jégverés elleni védekezés terén kifejtett tevékenységről és elért eredményről szóló jelentései fogják képezni. Magyarország előadója: Konkoly Thege, a budapesti meteorológiai intézet igazgatója lesz. A kongresszuson előadandó tárgyak közül kiemelendők: Canard tüzérkapitányának a vihar-ágyuk anyagáról szóló technikai tanulmánya; André meteorológiai állomási igazgató előadása az időjárás alkalmazásáról a jégverés elleni védekezésnél; Picard mérnöknek előadása a viharágyuzásnál alkalmazást nyerő lópor minőségéről; Chardiny ügyvédnek előadása a viharágyuzásnak a biztosító intézetekhez való viszonyáról; Chatillon előadása a jégverés elleni védekezésnek szövetkezeti alapon való védekezéséről; Marangoni fiórenzi egyetemi tanár előadása a viharágyuzás alkalmazásáról a késő tavaszi fagyok ellenében s végül Chevallier képviselőnek előadása a jégverés elleni védekezés részére hozandó szükséges törvényes intézkedésekről.

Ugyanazon időben a hybrid-szőlők készítéséről is tartanak országos kongresszust a francia szőlősgazdák Lyonban, melynek tárgyalásai szintén nagy mértékben fognak hozzájárulni ahhoz, hogy a külföld képviselői figyelmét a francia szőlősgazdák a szőlőtermelés terén, legújabbán elért kiváló eredményeikre felhívja.

GAZDASÁGI GÉPÉSZET.

Rovatvezető: Ifj. Sporzon Pál.

A leggazdaságosabb eséplés.

III.

A Czárán-féle villás törekrázó.

Ez a találmány egyike a legsikerültebbeknek, melyek a cséplés jobb eredményét czélozzák. Ha a géppel való aratás következtében jobb a szem kieséplése, a Golwer-féle etető kévehordó alkalmazásával egyenletesebb és olesőbb a cséplés úgy a Czárán-féle villás törekrázóval igen jelentékeny magvesztés gátoltatik meg, illetve jelentékenyen szaporodik a cséplési eredmény.

Köztudomásu dolog, hogy még a legjobb cséplőgépnél is, ha több a törek, ha gazos a munka, ha csak kissé gyorsabban megy a szem megy ki s vész el. Ez a szemvesztés a gép öregedésével, a gépész ügyetlenségével hatványosan növekszik s némely helyen s esetben hihetetlen arányokat ölt. E veszteség kiküszöbölésére szerkesztettek kettős törekrázókat, a rosták felületét bordásra tették, hogy minél erősebb lehessen annak munkája. Mindezen szerkezetek nem mutattak fel különösebb eredményt, mert bővebb törek esetén vagy eltömődnek, eldugulnak, vagy csakugy bent hagyják a magot a törekben, mint a többi rendes egyszerű törekrázó. Aczatos buzánál pedig a legjobb cséplőgép törekjében is bőven van szem, mert a buzaszemek a törekrázóan az aczattyomnövény virágjába jutnak bele s néha 4—5 szem található egy-egy aczat-virágfejben.

A jelen cséplési idény alatt végzett kísérletek igazolják fenti állításokat, úgy, hogy a nyert s alább közlendő eredmények alapján el lehetne mondani, hogy a Czárán-féle törekrázó szerkezet minden cséplőgép elmaradhatatlan részecé kell hogy váljék.

A szerkezet maga nagyon egyszerű s mindenféle nálunk használt cséplőgépbe beszerelhető. Ez áll — mint az a mellékelt 224. sz. ábrából látható — két egymásfőlé és elé szerelt, az egész gép szélességét átfogó rázóvillából. Az ábrán b-vel jelelt rázóvilla a kis rázóasztalnak folytatását képezi s azzal előre s hátrafelé való mozgást végez. A d-vel jelölt rázóvilla az alsó tisztító rázókészülékével f karral van összekötve, mely felső végénél a d¹ rázó-

villatengelyt fogja át, alsó vége f_1 -nél van a g polyvarosta keretéhez erősítve. Ez a d rázóvilla helyben áll, de az f kar a gép mozgásánál a villát fel és lefelé mozgatja, úgy, hogy d_1 tengely helyben maradván fél fordulatokat tesz, s ezzel a d villaágok fel és le lengenek, a végükön nyíllal jelzett irányba és mérvben. E lengést illetve felező mozgást szabályozni lehet az f hajtókar különböző beállításával annak d^2 és f^1 végénél. Ennyiből áll az egész szerkezet.

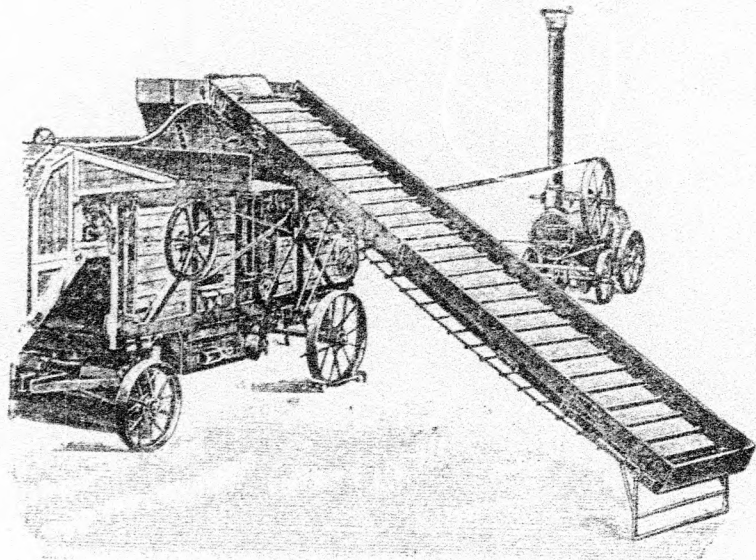
Ami már most a munka módját illeti, az következő: A dobba kerülő gabona a dob által

Thallmayer tanár ur kísérletének eredményeit részleteiben nem közölhetem, nem lévén arra feljogosítva s csak annyit említek fel, hogy az ő kísérleteinek eredményei ugyanazt mutatják, mint az általam végzett próba eredménye.

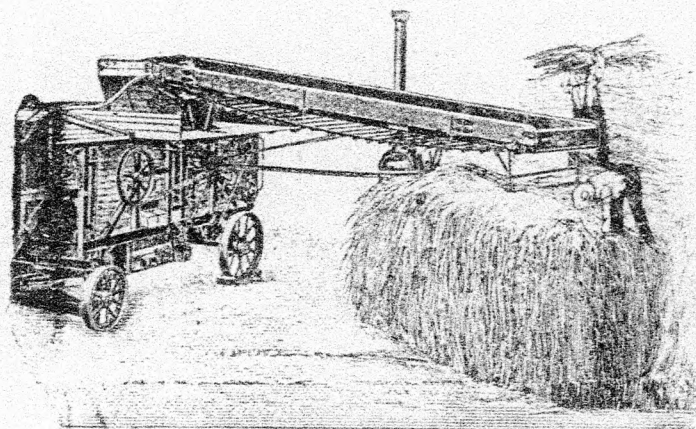
A Czárán-féle kettős villás-tőrekrázó működésének kellő megírhatása szempontjából ki lett választva egy, ugyanazon táblán termett s összehordott buzaasztag, melynek tetejét (hajazat) a próba megajtése előtt eleséptették, hogy csak a tiszta, törzset alkotó kéve kerüljön a

1000 kévét, átlagosan 17—21 kévét perczenként, amint épen az etető-munkás bírta. Készakarva erőltettem a munkát, hogy lehető bőven jöjjön össze a törek mindkét gépnél. Az 1000 kéve töreke ponyvákra lett felgyűjtve s a cséplés befejezte után először a MÁV. gépgyári gépből kijött törek, utána a Czárán szerkezettel ellátott gép töreke lett ugyanegy gépen, a Czárán szerkezetűn átrostálva úgy, hogy a törek kosarakban és zsákokban a gépre hordva, annak szalmarázóira öntetett.

A próba eredménye a következő volt:

222. ábra. Kévehordó öntető.

223. ábra. Kévehordó öntető az asztagon.

kicsépeletetve egyrészt a dobosár nyílásain át a finomabb, kisebb törekekkel az a csuszó lapra illetve rázóasztalra kerül. Azon végig csuszva a b villa karokra jut, melynek közei közt a szem és törek a rázó mozgás következtében átesnek s egyenesen az e törekrósta felső végére hullanak, melynek nyílásain a szem akadálytalanul juthat le a polyvarostára s innen a további tisztításhoz. A durvább törek a szalmarázókra kerül, onnan a c rázóasztalon végig természetesen könnyen s teljesen tisztán dolgozhat.

Vége a d lengő-villán végig ment, szétrázott és már csak kevés szemet tartalmazó nagyobb törek esik rá az e törek-rostára, mely az ide jutott töreket tisztítja meg, ilyenformán csuszva rájut a b rázóvilla ágaira, melyek leszállítják az egész tömeget a d lengő rázó villára. Itt a törek erőlyesen szétrázzatik, mert a d lengő rázó-villa éppen olyan munkát végez, mintha rendes villára vennénk a töreket és azt felfelé dobálva ráznánk.

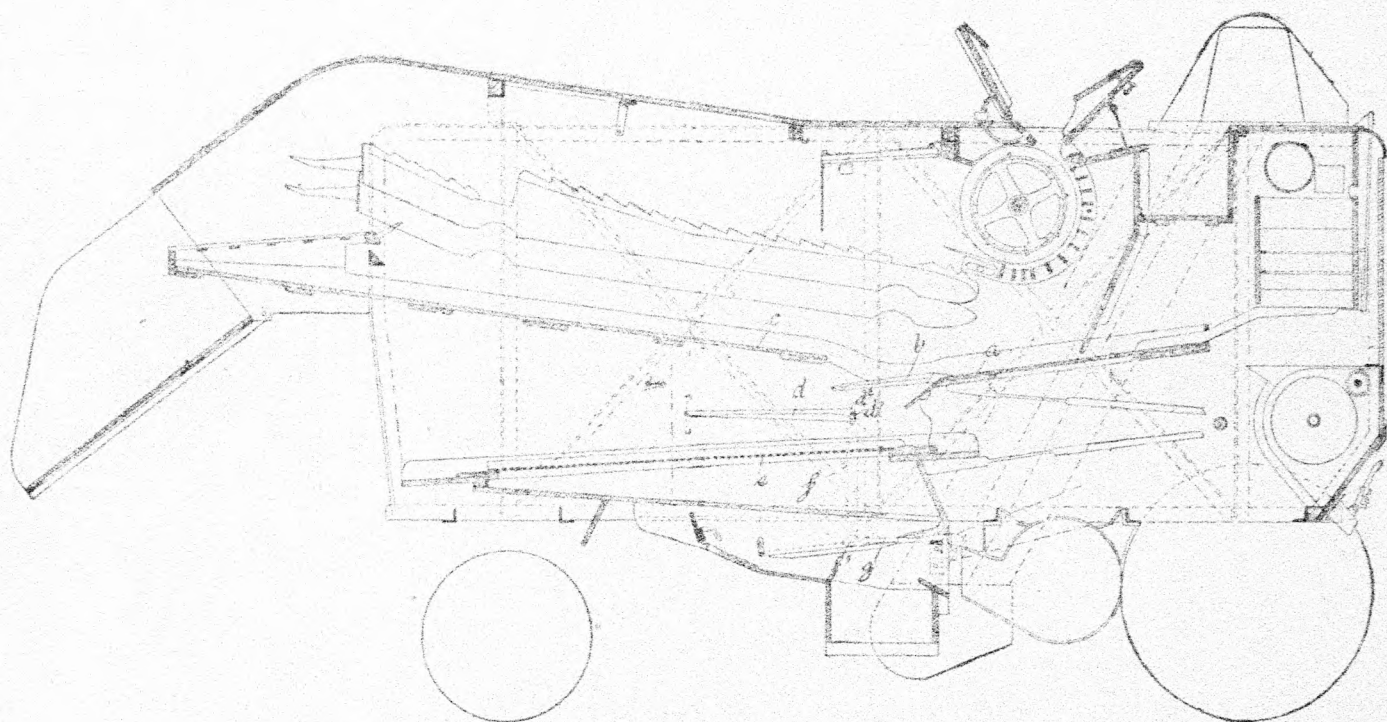
A törek ezen szétrázása következtében nem marad esomóban, közüle a szemek legnagyobb része a villapálcák közei közt kihull s lejut a törekrósta csakis az apróbb törekek keveredve, úgy hogy ezáltal a törekrósta felső fele része csakis apró töreket kap s így a törek három részletre osztva jut a törekrósta s így sokkal jobban megtisztítható, mintha egy tömegben jut reá. A töreknek ezen elosztása és szétrázása következtében a törekrósta eltömődése, nyílásainak bedugulása teljesen ki van zárva. A törekrósta helyes működése nagy mértékben elősegítették azzal, hogy rajta a törek nem állhat össze esomókba, hogy a finomabb törek a durvábbtól elválasztva külön jut a rostára.

A jelen cséplési idény alatt Thallmayer Viktor gazd. akad. tanár és utána néhány nappal e sorok írója tettek gyakorlati próbákat e géppel. Mindkét próba meglepő jó eredménnyel végződött a Czárán-féle törekrázó villás törekrázó javára.

dobba. Ezen asztag egyik oldalán egy M. Á. V. gépgyári, teljesen jókarban levő négysegletes nyílású szabadalmazott törekróstával bíró u. n. 8 lóerős 6 éves cséplőgép állott fel. A asztag másik oldalán vele szemben a Czárán-féle törekrázó szerkezettel ellátott és az Első Magyar Gazdasági Gépgyárban készült szintén u. n. 8 lóerős cséplőgép állott fel az előbbivel majdnem pontosan egy vonalban. Az asztagot hosszabban elosztván, minden cséplőgépre egy-

MÁV. cséplőgép A Czárán-féle villás törekrázós cséplőgép
csépelet 1000 keresztből:
1746 kg. búzát 1880 kg. búzát
netto a zsákba mérve.

MÁV. cséplőgép A Czárán-féle villás törekrázós cséplőgép
1000 kéve után maradt törekjében volt szem:
59 kg. 2 kg.
netto a zsákba mérve.

224. ábra. A Czárán-féle kettős villás törekrázó keresztmetszete.

egy bizalmi férfi állott az elesépelet kévek számát olvasni.

Mindegyik gépnek egyezer kévét kellett elesépelet. Miután ugyanazon táblán termett gabonát csépelet a két gép, ugyanazon asztagrészből ugyanegy időben s három percz hiján ugyanazon idő alatt, elég biztonsággal felvehető, hogy a csépelet gabona minősége is egyöntetű, ugyanaz volt.

A csépelet egyszerre kezdte meg a két gép és a MÁV. gépgyári gép 60, a Czárán-féle szerkezettel bíró 63 percz alatt csépelet le az

A Czárán-féle szerkezettel bíró cséplőgép 134 kg.-al többet csépelet ki és törekjében 57 kg.-al kevesebb szemet hagyott. Azaz 100 keresztből összesen 191 kg. szem nyereség irható a Czárán-féle szerkezettel bíró gép javára.

Ebből azonban a tiszta előny csak az 57 kg.-ra vonatkozhat, mert kiderült, hogy a M. Á. V. gép dobja nem lévén kellő szorosra beállítva, nem csépelet ki a magot tökéletesen, azonkívül annak szalmájával is ment el szem, ami különben a Czárán-féle szerkezettel bíró gépnél is megtörtént.

Tisztán csak a törekben maradt szem után következtetve, naponként 400 kereszt — 18 kévés — cséplést véve fel, a 400 kereszt — 7200 kéve után 1000 keresztnekint 57 kg. veszteséget számítva, napjában 410 kg. szem megy a törekkel veszendőbe. Csak 10 napi cséplést véve fel hasonló aránnyal, 4100 kg. gabona vész el, melynek nagy átlagát 12 koronába számítva métermázsánként, 492 korona veszteséget okoz a törekkel elveszett szem.

Mint már fentebb is említve lett, a kísérlet nagyon rossz, zabbal bőven keveredett búzával történt, mely holdanként 4—5 métermázsánál többet nem termelt. Tehát az 1000 kereszt amúgy is kevés magot adván, nem jöhetett ki nagyobb veszteség.

Ha a kísérlet szárazabb, tisztább és „fizezősebb” búzával történt volna, mindenesetre sokkal megdöbbentőbb különbség mutatkozott volna a két gép munkája között.

A kísérlet alapján feltüntetett számítás a lehető legkisebb arány alapján véteget fel, mert oly gazdaság, melyben csak 10 munkanapon át csépelnek, a maga szükségletére gőzcséplőgépet nem tart fenn, hanem részért, bérért csépellet. A gőzcséplőkészletnek, legyen az akár az illető gazdaság tulajdona vagy béreséplő kezében, évenként átlag 12 koronás átlagár felszámításával 984 korona értékben. Mivel pedig egy cséplőgépészlet, csak valamelyes kezelés mellett is, 6—8 évig teljes munkabíró állapotban kell hogy maradjon, csak 6 évi munkát számítva, évenként 20 munkanappal, 5904 korona értékű gabonát vesz el a gazda, legszerényebben számítva, a törekkel, illetve a meg nem felelő törek-tisztító szerkezet következtében.

Ez a veszteség, szerény nézetem szerint, még a legjobbban szerkesztett cséplőgépnél is előfordul, talán ha az első években nem is ilyen nagy arányban, de néhány munkaév után bizonyosan még ennél is nagyobb mérvben.

Miután pedig a Czárán-féle kettős villás törekrázó, minden cséplő gépbe beszerelhető, a gazdaközönség csak a maga jól felfogott érdekét védi, ha megköveteli, hogy cséplőgépe ilyen készülékkel ellátva legyen.

Mivel minden újdonságnak vannak ellenzői, minden számadatnak szemben áll a kételkedés, még egyáltalán nem késett el az alkalom arra, hogy próbák tétessenek, mennyi szem van a törekben. Ott, ahol a töreket külön kazalozzák, tessék néhány szekérre való töreket átrostáltatni, még ha a legjobb gép után is maradt, majd az eredmény megmutatja, mi a veszteség. Vagy ha ezt tenni fáradságosnak tartják, bízzák a bizonyítékot a varjakra. Télen át mászol, mint törekkel való varju nem él a szérüs kertben. S miért? mert ott könnyű szerrel jól lakik a törekben maradt gabonával. Drága kosztot hízna!

Ifj. Sporzon Pál.

SZÖLŐSZET, KERTÉSZET.

Rovatvezető: Angyal Dezső.

Diótermesztés.

K. K. ur a „Köztelek” szerkesztőségéhez az alábbi kérdést intézte:

„Birtokomon nagyobb számban diófát akarok ültetni.

Melyik diófajta talán biztosabb piaci elhelyezést, a kemény-e, vagy a papírhéjú? Hol, milyen árban és milyen kora eseményeket kell az ajánlott fajtaiból beszerezni és melyik évszakban, hogy kell a kiültetést helyesen eszközölni?

Milyen talajnem és milyen fekvés (dombos völgy) felel meg leginkább a diófának; téri-e, vagy talán kedvez-e a nedvességben bővelkedő talajokat; megjegyez-

vén, hogy talajom trachitmálladék s hogy közepes termőerejű.

Hány éves legyen a kiültetendő esemete, hánynál előbb lesz termőképes és hány évig terem?

Ígénye-e a diófa ápolást és miben áll az? Az ültetés körüli milyen eljárást kell szem előtt tartani?”

A diófa sikerrel tenyészíthető védett, déli hegyoldalakon, hol a talajinkább száraz, kötöttes, mint nedves és laza. Völgyekben és nyirkos talajokban buján növekedik ugyan, de részint a féli, részint ismét az utófagyoktól sokat szenved, gyakran meddő marad, sőt gombabetegségeknek is inkább ki van téve, mint a hegyoldalakon.

A dió fajtái közül (újabb keletű csunya fattyuhajtása a magyar nyelvészi fájának az a „féleség”) sem a kemény kődióknak, sem az egész puhahéjú papírdióknak nincs akkora piaci értéke, mint a közepes nagyságú, vagy ennél nagyobb telbélű és közepes keményhéjú fajtáknak, miért is ez utóbbiak természetét ajánljuk. Atiskolázott 3—5 éves, 200—220 cm. törzsmagasságú, egyenes simatörzsű fák ültetése a legajánlatosabb. Ilyen fák kaphatók — talán — a magyarányai gazd. egyesületnél, valamelyik áll. főiskolánál vagy privát kertészetben.

Az első esetben tessék a gazd. egyesület titkári hivatalához, a másodikban az orsz. gyüm. minisztr. bizottsághoz (földm. miniszterium IV/4.) és a végső esetben a hirdetéshez folyamodni. Áruk drbként 60—80 fillér között szokott változozni. Mivel télen át az őszi ültetésű diófa hamarabb elfagy, mint a már hegyökre került, azért a tavaszi ültetést ajánljuk. Ilyenkor azonban nyári szárazság alkalmával többször meg kell a fák földjét áthatóan öntözni, nemkülönben a fák tányérját rövid szalmás trágyával mindjárt ültetés után 5—6 cm. vastagon betéríteni. A diófa ültetés után a 6—10 évben indul termővé és terem 60—80 évig, a midőn természetben hanyatlani kezd. Tehát még az unokák is áldhatják a diófát ültető nagy- vagy szepapát! Az ültetéshez az 1 m. széles és mély gödröket még most ősszel el kell készíteni és tavaszig nyitva hagyni. Midőn a föld kiengedett és az idő megenyhült, a gödrök ültetés előtt két héttel 3/4-résnyire behuzatnak földdel és mikor ez megülepedett, meg lehet kezdeni az ültetést, amely az ismert módon végeztetik. Ehhez csak azt kívánom megjegyezni, hogy az ültetendő diófáknak a gyökerei egy éles késsel megmetszettek, a koronája ellenben bántatlanul hagyandó. Ha a diófák zárt területre lesznek ültetve, akkor elegendő mindegyiknek egy a korona kezdetéig felnyúló sima fejtővágkaró, mely még ültetés előtt a földbe kerülő részén, sőt ennél még egy arasznyival feljebb is kellőleg impregnálódó és a gödörbe beverendő, ha ellenben legelő-, szóval nyílt területre kerülnek a fák, akkor, hogy az állatok hozzájuk dörgölözve ki ne törhessék: három karóval látandók el. Ezek háromszögbe a fától 50 cm. távolságra verendők be ültetés után és lécezzel kötendők össze. A fák, midőn a föld megülepedett, ha egy karó áll mellettük, úgy alul, a földszintől mintegy 40 cm. magasságban, azután legfelül a karó végén és végül a két kötelék közepén, vagyis három helyen lesznek megkötendők. A három karónál pedig a felső összekötő keresztlécezekhez 3 kötelékkel úgy erősítetnek meg, hogy a fa épen a középponton álljon és egyik irányban sem bírjon elhajolni. Az ültetésnél arra is kell még ügyelni, hogy a fa mélyebbre ne kerüljön, mint volt annak előtte. Eme szabálytól csak akkor lehet eltéríteni, ha hegyoldalakra kerülnek a fák, mert ott t. i. a tányérok állandóan meg lesznek tartva. Ha idővel a diófák törzsei annyira megerősödtek, hogy a hozzájuk dörgölőzködő állatok azokat ki nem törhetik és a karók el lettek távolítva, ezélszerű a törzset tövissel körülkötni, hogy ezek az állatokat távoltartsák; mert a kéreg lehántással nagy sebeket ejthetnek az erőteljes duzzadó fiatal fákban, melyek kerge a tavaszi nedvvaránlás, idején könnyen elválják fájától.

Ambátor a diófa magától is szép szabályos koronát szokott fejleszteni, úgy, hogy az utánigazításra nem igen szorul, mindazáltal lehetnek esetek, amidőn egy-egy alacsonyan álló, vagy lefelé hajló ágat, vagy galyat el kell távolítani, ilyen esetben sohasem tavasszal, hanem július derekától augusztus derekáig, amidőn tehát a nedvforgás már meglágyodott, kell azt végeztetni. Ugyan ezidőtájt lesznek az elhalt száraz részek is eltávolítva.

Végül a termést sohasem szabad póznákkal levernü és a fát összesérteni; hanem meg kell várni, hogy a kopács felrepedjen, amidőn rázásra is lehull az érett dió.

Ha a felsoroltakat figyelmére méltatja, úgy trachit talajában a diófák nagyon szépen fognak disználni. A. D.

ÁLLATEGÉSZSÉGÜGY.

Rovatvezető: Dr. Hutjra Ferencz.

Védekezés a lovak influenzája ellen.

Nagyobb loállományokban a legveszedelmesebb betegségek egyike az influenza, a mennyiben ha már egyszer fellépett, csaknem évente újból jelentkezik. Fertőző eredetű ma már kétség nem fér, bár maga a fertőző anyag mindeztideig kimutatva nincsen. Ezen fertőző anyag a beteg állat összes kóros váladékában jelen van; fejlődésére és szaporodására igen alkalmas a rosszul szellőző, alacsony istálló; általában meleg és nedves helyen terjed leggyorsabban.

Ha valamely loállományban már fellépett az influenza, akkor a még egészséges lovak megóvására a következő intézkedések életbe léptetése ajánlatos.

A lovakat naponta délelőtt és délután két órán át a szabadban, friss levegőn jártatni kell. Ha ilyenkor valamely állat hamar kifárad, nehezen mozog, könnyen megizzad vagy a betegség bármely jelet mutatja, ami ilyenkor a jártatás alkalmával leghamarabb észrevehető, azonnal a betegistállóba vezendő, hol azután a többi influenzással együtt kezelés alá vétetik.

Azon idő alatt, míg az egészséges lovakat jártatják, ezek istállóit nap nap után alaposan ki kell takarítani és jól átszellőztetni; ajánlatos továbbá a csatornák árkaiba gipszet vagy nyers korbolt felszórni illetve önteni és a jászlakat, választófákat lemosni.

Az etetés alkalmával az istállóban a lovak állandó megfigyelés alatt legyenek, hogy így mihamarabb észrevehető legyen, ha talán az egyik vagy másik lo lassabban vagy kevésbé jó étvágygyal fogyasztja el adagját. Figyelni kell ilyenkor továbbá arra is, hogy a lovak régi szokásaikat megtartják-e, pl. a szitálók mozognak-e, a karórágók nyelnek-e levegőt. Ha a legesekélyebb eltérés vagy változás észlelhető, az többnyire arra utal, hogy az illető állat már fertőzve lett, megbetegedett és így más elbánásban részesítendő.

Influenza járvány esetén mindig ajánlatos hetenként legalább egyszer valamennyi lovat állatorvossal, aki azonban nem a beteg lovaktól jön az egészségesekhez, átvizsgáltatni; főleg a kötőhártyák, a látható nyálkahártyák, orrfolyás, emésztés viselkedése az, mely ilyenkor utbaigazit. Mihelyt valamely gyanus tünet észleltetett, az illető állatnak hőmérsékletét kell felvenni és ha lázasnak bizonyul, a betegek közé állítani.

A betegek istállója az egészséges lovaké- tól jól elkülöníthető legyen, azzal semmiféle összeköttetésben ne legyen; teljes felszereléssel, külön ápolószemélyzettel legyen ellátva.

Ezen szabályokhoz, melyeket a német hadsereg részére adtak ki, még egy utasítás van csatolva, mely a betegségen már átment állatok kezelésére vonatkozik. Ezen utasítás szerint a gyógyulófélben levők ismét egy külön

istállóban leg friss. zabból á etetni. A 4—6-szo könnyebb bicarbon keveréke kell önt.

Mi multak e ség ped majd a két óra kell a le badban. történik akkor a két ó frissen.

M és nagy doskodni istálló nappal válnak.

Az pasztala tőt; e ténik, n kedvező lása ril többny hajlamc rossz, n dás, en tesznek ragalya seknek, és csak betegit nemet várnak kel val teljes n vakarta frissitik napon, nyittatv lovak n alatt va eljárás újbóli f

A

M néhány távolod fel és ritja m

H után n az egé rohat. kisebb magzat követik hánál, vissza

A azt bo tőségge külsője zatával függ ös burkon mely s álló go

A között méh o huzódá

istállóban helyezendők el. Takarmányuk lehetőleg friss, zöld fűből vagy új szénából és kevés zabból álljon. Ajánlatos a zabot darálva is etetni. Az etetés kisebb időközökben naponta 4-6-szor történjen; a takarmány közé könnyebb emészthetős céljából konyhasó, sodabicarbonat és fenylevegő egyenlő mennyiségű keverékéből minden lónak egy evőkanálnyit kell önteni.

Mihelyt a betegség tünetei teljesen elmultak és a lovak láztalanok, lélekzési nehézség pedig nincs jelen, először takaró alatt, majd a nélkül kezdve egy félórát, utóbb két óra hosszan délelőtti és délutáni jártatni kell a lovakat. A jártatás szép időben a szabadban, hideg, szeles, esős időben fedett helyen történik. Nyereg alatt vagy kocsi fogva csak akkor lehet használni a gyógyulót, ha a két órai jártatás után sem fáradtak ki, hanem frissen, élénken térnek vissza istállójukba.

Miután az ilyen lábadozó betegek sokat és nagy előszeretettel fekszenek, mindig gondoskodni kell bő, puha és tiszta alomról és az istálló kellő szellőztetéséről. Így többnyire 14 nappal felépülésük után a lovak használhatókká válnak.

Az influenza ragályanyaga az eddigi tapasztalatok szerint többé-kevésbé helyhez kötött: elhurcolása aránylag nehezebben történik, mint más fertőző betegségek. Különösen kedvező higiénikus viszonyok mellett behurcolása ritka és ha meg is történik, lefolyása többnyire szórványos. Kifejlődéséhez a lovak hajlamossága is szükséges, mely hajlamosságra rossz, nem szellőztetett istállóban való tartózkodás, enyhébb hurutok, emésztési zavarok utján tesznek szert. Egyes fertőzött istállóban a ragályanyag, dacára az ismételt fertőtlenítéseknek, mégis megmarad virulens állapotban és csak alkalmas időre vár, hogy újabb megbetegítse a loállományt. Innen van az, hogy a német szakemberek influenza esetén nem sokat várnak az istállóknak antiszeptikus vegyszerekkel való fertőtlenítésétől. E helyett a járvány teljes megszűnése után az istállók falait levakartatják, azután bemészeltetik, a talajt felfrissítik vagy forró luggal felmosatják és több napon, esetleg két héten át ajtót, ablakot kinyitva, jól átszellőztetik. Ezen idő alatt a lovak nyáron a szabadban, esetleg éjjel takaró alatt vagy fabödékben tarthatók. Alultól ezen eljárással sikerült még leginkább az influenza újbóli fellépését megakadályozni.

Zimmermann Ágoston.

A magzatburkok visszamaradásáról.

Minden normális ellés után rövid idő, néhány óra múlva a magzatburkok szoktak eltávolodni. A péréből véres-nyálkás kifolyás lép fel és a méh falának összehúzódásával kiszorítja magából a megellett magzatburkait.

Ha a magzatburkok 24 órával az ellés után még nem jöttek ki, az kóros állapot, mely az egész szervezetre ártalmas befolyást gyakorolhat. Lovaknál, sertéseknél, kutyáknál és a kisebb háziállatoknál ritkán tartatnak vissza a magzatburkok, hanem többnyire a magzatot követik a napvilágra. Nem így a szarvasmarhánál, melynél igen gyakori a magzatburkok visszamaradása.

A magzatburkok közül a magzating és az azt borító hüvelyhártyaburok itt kevesebb jelentőséggel bír. Az irhaburok, a magzatburkok legkülsője az, mely a méh nyálkahártyájának falzatával véresekkel bíró bolyhai által szorosabban függ össze. Ezen összeköttetés területe az irhaburkon a magzatlepeny, a méhen a méhlepény, mely szarvasmarhában és juhban több, különálló gombszerű képlet alakjában látható.

A magzatburkok rendes körülmények között úgy válnak le a méh faláról, hogy a méh összehúzódásával ennek fala az összehúzódásra nem képes magzatburkok fölött el-

siklik. Kérdőzökben tekintettel a sok méhgombra, ez nem történhet oly könnyen, mint az elszórt lepenyvel bíró lóban és sertésben, vagy az övalaku lepenyvel bíró kutyában és macskában. A gombjaival szorosabban összefüggő méh a burkok hátulso részét többszörös összehúzódásával a péra felé szorítja, ezen kilógó rész azután Franck szerint részben már súlyával is maga után vonja a többi részt, mely a méh ismételt összehúzódásával kirekesztetik.

Minden, ami a méh működését, összehúzódását a legesekélyebben is befolyásolhatja, a magzatburkok leválasztás és eltávolodását akadályozhatja. Így a takarmány (romlott, penészes, dohos takarmány), belső betegségek (tüdő-, szívstb. hántalmak) és ezek ellen alkalmazott gyógyszerek, mechanikai behatás, fertőzés szóval mindazon behatások, melyek elvetélést is hozhatnak létre. Ugyanis elvetelés esetén is a méh nem teljesen kifejlődött magzatburkok még szorosabban függenek össze a méh falával, összefüggésük csupán a zaklatás beállításával lazul meg.

Gyakori a magzatburkok visszamaradása kevés tápértékű, fehérjékben szegény takarmány etetése után, minek oka részben abban keresendő, hogy az elgyengült állat méhe nem húzódik össze kellő erővel. Mäskor a méh szájának az ellés után közvetlenül bekövetkező összehúzódása akadályozza meg a magzatburkok eltávolodását. Előfordul, különösen nehéz ellések után, hogy a méh sérülései, repedése, zúzása (pl. szülészi művi beavatkozás után) miatt maradnak vissza a magzatburkok.

A visszamaradt magzatburkok néhány nap alatt rothadásnak indulnak, minek következménye gyanánt a méh ürében szennyes barnavörös folyadék halmozódik fel. Ezen folyadékból a méh egyes összehúzódásai alkalmával több-kevesebb kiürül, kellemetlen büzt terjesztve maga körül.

Következménye lehet a magzatburkok visszamaradásának a méh kitüremkedése. Ugyanis ezek a méhek falára, mint idegen testek hatnak, melyet a méh ismételt összehúzódásaival ki akar szorítani magából, egy ilyen erősebb összehúzódás alkalmával könnyen ki is fordulhat.

A méhben levő szennyes eves folyadékból hosszabb benlétkor valamelyes része fel is szívódik, a vérkeringésbe jut, minek következménye vérméregzés, septikaemia lesz. Az állatok szőre borzalt, lesóványodás, hasmenés, a tejelés megszűnése, stb. lép fel; sokszor e mellett a tehének még jó ideig jó étvágyal esznek, de később ez is megszűnik és az állatok teljesen lesóványodva elpusztulnak.

További következménye lehet a magzatburkok visszamaradásának méhgyulladás, genyvesedések más szervekben (leggyakrabban a tüdőben), melyekbe a vérkeringés útján került a genyvesedést előidéző fertőző anyag.

Ezen bonyodalmak elkerülése céljából ezért nem ajánlatos a magzatburkok eltávolításával, különösen nyáron, 24 órán túl várni.

Először irrigációkkal kell megkísérelni a burkok fellazulását, mely célra ajánlható 1/2%-os lysol vagy creolin vagy bacillol oldat langyos mélegben.

Minél hamarabb fogunk a burkoknak késsel való leválasztásához, annál nehezebben megy az, azért ajánlatosak előzetesen ezen irrigációk. Az irrigálás által meg kell győződni róla, hogy nem-e zárult be a méh szája, mert így nem ömölhet be a folyadék; ilyenkor azt késsel előbb meg kell nyitni.

A magzatburkok mesterséges eltávolítása nem tartozik a könnyebb feladatok közé. Ugyanis a méhgombok igen sikamlósak, e mellett nem bírálhatók, a méh gyakori összehúzódásai elterelik az ujjak közül; gyakran a kar sem elég hosszú, hogy a méh szarvaiban levő lepenyeket elérje.

A magzatburkok eltávolítására a következő eljárás ajánlható. A méh alapos kiöblítése után a vaselinnel bekent jobb kézzel behatolunk a lepenyek tapadási helyéhez. A magzatburkok-

nak a hüvelyen át kilógó részét a balkezünkre csavarjuk és ezzel is kissé kifelé vonjuk a benmaradt részeket. Ha az összefüggés még igen szoros, akkor újabb irrigációkat alkalmazunk és néhány óra múlva újból megkíséreljük a széjjelválasztást. A magzati lepenyt a jobb kéz hüvelyk és mutató uja közé vesszük és óvatosan lehúzzuk a méh lepenyeről; ha a kettő kissé erősebben tapadt össze, a mutató és középső ujjal lehet vigyázatosan közöjük hatolni. Nem szabad sohasem erőszakosan eljárni, mert ily erőszakoskodás a méh sérüléseit, esetleg hashártyagyuladást vagy septikaemiát vonhat maga után.

A magzatburkok eltávolításánál minden esetben nagy szerepe van a fertőtlenítő folyadékok irrigációjának, nemcsak azért, mert a méh belsejét fertőtleníti, hanem mert ezek képesek leginkább részben mechanice, részben maczeráció útján, a két lepeny összefüggését meglazítani. A burkok eltávolítása után is alkalmazni kell ezen irrigálást, mindaddig, míg a hüvelyből kifolyás ürül és a méh szája el nem zárul. Ha még ezután is észlelhetők méhösszehúzódások, célszerű az irrigálásra langyos meleg chamomilla-teát használni. Belső szerek alkalmazása (anyarozs, sabina, kálcium, karbonikum volt ezelőtt ezen célra használatos) kevés eredménnyel kecsegtet és ezért teljesen mellőzhető.

Zimmermann Ágoston.

LEVÉLSZEKRÉNY.

Kérdés.

458. kérdés. Kérem a kérdés és feleletek rovatában tudatni velem, hogy difteritiszben szenvedő sertéseinknek miféle gyógyszer használása volna legalkalmasabb, esetleg a további terjedést mivel lehetne megakadályozni, nem-e lehetne ojtást használni? Eddig a betegség nem a nevelés, de az öreg koczak közt lépett fel oly erővel, a ki megbetegszik el is pusztul mindannak dacára, hogy állatorvos által ajánlott utasítás szerint gyógykezeljük. N. Zs.

459. kérdés. Vetésforgóm a következő: fekete ugar trágázyva, utána buza, tarló, korán lehántva, ismét buza, 16% szuperfoszfáttal holdankint 150 kiló (vöröshere beleértve), ezt ez éven először lekasáltam takarmánynak; második kaszálásánál, mivel a mag szépen mutatkozik, meghagytam, utána buzát vetek, mivel a mag szeptember 1-5-én kerül le. Kérem jó lesz-e két szántásba vetni buzát, vagy csak egybe? Kérés istállótrágám lévén s így csak vékonyan trágázhatom, mily műtrágyával legtanácsosabb pótolni; nem-e lehetne az istállótrágyát egészen elhagyni, mivel 3 évvel ezelőtt fekete ugar volt erősen trágázyva; kérek felvilágosítást, mint lenne legezészerűbb, hogy a buza kárt ne szenvedjen. A talaj közep kötöttségű vályogtalaj, könnyen munkálható fensik, vetni szept. 15-től okt. 20-ig szokás. B. J.

460. kérdés. A kenderkörönak magleszedésére, melyik a legegyszerűbb mód és van-e ehhez valami készülék? K. Gy.

461. kérdés. Norfolkli négyes forgóval dolgozom, amelynek negyedik termése (buza alá) Thomassalakot szándékozok használni. Mi lesz jobb, a Thomassalakot őszi szántásba tavaszkor az árpa és vöröshere mag elvetése előtt begrubberozni (amely után a következő év őszi buza jön) vagy pedig a Thomassalakot tavaszkor a vöröshere fejlődése előtt befogaszolni, a mely után ez év őszi buza jön. Négyéves luczernára, amely ritkul, mi jobb Thomassalak vagy gipsz, utóbbiból mennyi kell magyar holdankint és hogy kell azt, esetleg minő műtrágyát alkalmazni? S. Gy.

462. kérdés. Többéves luczernára a gipszet ősszel vagy tavasszal szórják-e rá? Tisztán, vagy más és melyik műtrágyával

vegyítve volna nagyobb hatása és mennyi kell egy magyar (1200 □) holdra? *B. L.*

463. kérdés. Megyénk egyes vidékein a takarmánytök igen nagy termést ad. A biztos és legtekélyesebb eltartási módját nem ismerve: tisztelettel kérem a takarmánytöknek már a gyakorlatban bevált biztos eltartási módját e rovat alatt közölni. *K. A.*

464. kérdés. A tarlórépát nem emeljük-e ki legtekélyesebben úgy, hogy azt a szükséghez mért mélységig kiszántjuk? Mily módja az eltartásnak a legtekélyesebb? Lehet-e azt kupacokban elhelyezni, esetleg mennyi időre; avagy esakis elvermelés után tehető el az télire s ez esetben lehet-e, tanácsos-e leveleivel együttesen verembe felaprózottan besavanyítani. *S. I.*

465. kérdés. Szimmenthali tehenészetünk növekedéskálatai között augusztus hó elején a szemgyuladás járványzerűleg és oly erősen lépett fel, hogy néhány állatnál már szürke hályog is támadt. A szemgolyó véresen befutott és sűrű, piszkosfehér váladékkal bír. A növekedéskálatai erdei legelőre jártak. Vidékünkön egész augusztus közepéig nagy szárazság uralkodott, de nagyobb hőség e hónapban már nem volt és a baj a hűvös és esős időjárás mellett is egyre tart és kisebb mértékben a teheneknél is előfordul, valamint a községi gulyán is. Mi lehet ennek oka és mi módon kezelendő? *N.*

466. kérdés. Egy kis-körösi gőzmalomban heraktároztam 1000 mm. tengerit azzal, hogy azt megdarálva részletenként áthozatva sertéseimmel elfogyasztatom. A szállítás 1901. jún. 1-én vette kezdetét. Azonkivül árpát is daráltattam ugyanazon malomban.

A küldött kukorica és árpadara mindjárt eleinte nekem gyanusnak tűnt fel. Fokozta gyanumot még azon körülmény is, hogy sertéseim napról-napra kevesebbet ettek, úgy hogy a felére redukált porciót sem ették meg. Augusztus elején ebből a darából mintegy 6 kgrammot felvittem Budapestre a fővegyész hivatalba vegyelemzés végett. A vegyelemzés elégetés által történt, melynek eredménye 1.83% földrés lett, a fővegyész véleménye szerint ez az eredmény gyanúsá teszi ugyan az örleményt, de nehezen volna a család konstataható. Nyomozásom további folyamán két munkása a malomnak egy közjegyzői okirathatban kijelentették, hogy a malomban minden zsák darába egy rostányi malompor lett reá rostálva és azután összekeverve. Ezen vallomás alapján én két községi előjáróval elmentem a malomba és ott az én részemre elkészített kukoricadarából két kisebb zsákban mintát vétettem, azt az előjárók lepecsételték és egy jegyzőkönyvvel tanúsították az aktust; a minta-dara a kis-körösi előjáróság őrzetében van.

A felvett könyv esatolása mellett család miatt feljelentést tettem a kaloesai kir. ügyészségnél. Az ügyészség azonban augusztus 18-ig nem intézkedett ügyemben, állítólag kételyei vannak az iránt, hogy ez csalást képezne, azután pedig ha csalást képezne is, köteles-e a vádat képviselni. Az így meghamisított dara 600 méterháza.

Legyenek szivesek első sorban is arról felvilágosítani, hogy az ügyészség helyesen járt-e el. És ha nem, úgy mi a teendő?

Másodsorban pedig kérem, hogy a volt mintát nem lehetne-e másként megvizsgáltatni. Mert a malomporban sok olyan ártalmas anyag van, mely a sertések egészségére ártalmas, de elélhető — és így ha csak égetés által vegyelemmezhető — nem képez elég bizonyítékot. *Cs. S.*

467. kérdés. Kérjük velünk tudatni, mely eljárás követendő, hogy a katonai hadgyakorlatok alkalmával a katonaság által okozott károk megtérítése sikeresen követelhető legyen? *Harkány.*

468. kérdés. Egy hónappal ezelőtt öt éves kanezalovat vettem szaladásra, ugynevezett paradésiónak, a vétel alkalmával az eladó ló-

kereskedő kérdésemre tanuk jelenlétében kijelentette, hogy a ló nem vemhes, sőt kész azt az esetre ha vemhes, bármikor visszavenni.

A lovon most határozottan meg lehet állapítani a vemhességet, tekintve, hogy a vemhes lovat futási célra nem használhatom, miután a lovat csupán az eladó azon világos kijelentése után vettem meg, hogy a lóban nincs esikő, kérem köteless-e az eladó a lovat visszavenni, ha ezt tenni vonakodna, lehet-e erre bírói uton kényszeríteni. *F. O.*

469. kérdés. Egy társaság következő kérdés felett vitakozott s miután megegyezésre nem tudtunk jutni, elhatároztuk, hogy a „Köztelek” útján fogunk szaktanácsot kérni. Az ügy a következő: Egy gazda, birtokára, mit járadékra vett át, kölesönt akart felvenni, de a birtok nevére átírva nincs. Egy ügynök ajánkozott is, ennek véghezvitelére és pedig utólagos díjazás mellett, de csak abban az esetben, ha az ügylet sikerül. Az ügy nem sikerült, miután az, kinek nevére a birtok van, a kötvényt aláírni nem akarta. Az ügynök most az egész kikötött díját követeli. A társaság egy része azon nézeten van, hogy az ügynök csak a tényleg tett kintásait követelheti, t. i. az ebben az ügyben tett levelezéseit. Erre nézve kérünk szakvéleményt. *Több gazda.*

470. kérdés. Kérem miszerint értesemre adni méltóztassék, mi módon lehet legtekélyesebben fekete szőlőből fehér bort készíteni? *Dr. R. S.*

471. kérdés. Bácságban lévő bérgazdaságunk őszzsel lejár és miután mostan Bácsmelegyében béreltünk, az összes élő- és holt-leltárunkat oda kell szállítani. Kérem velem tudatni, hogyan kellene a szállítást vasuton eszközölni, hogy az annál kevesebbe jöjjön. Az egész élő- és holt-leltár elhelyezéséhez 10—14 vagon lenne szükséges. *K. S.*

Felelet.

Sertések differitise. (Felelet a 458. kérdésre.) A rövid leírás alapján csak valószínűsítéssel lehet következtetni, hogy a sertések torokgyuladásban (torokgyík) betegednek meg. A torokgyuladás, tekintettel arra, hogy eddig kizárólag öreg koczák betegedtek meg, nyilván nem sertésveszes eredetű, hanem vagy toroklépfene, esetleg szerzőgő üszök, vagy pedig más önálló fertőzés következménye. Bármilyen fertőzéstől eredt is a sertések torokgyuladása, a betegek czélszerű gyógykezelése igen sok nehézségbe ütközik s ez okból rendszerint nem is hozza meg a kívánt sikert. Hánytatónak (fehér zsáspagyóker, ipecauanha) az eleseghez való keverése, veratrinnak bőr alá való fecskendezése vehető igénybe; a toroktájra szürke higanykenőcsöt lehet kenni. Miután az állatoknak főképen a falatok lenyelése okoz nagy fájdalmat, czélszerű a betegeknek csakis folyékony eleséget (ivósak, aludt tej, tejsavó) vagy zöld takarmányt nyújtani és azokat száraz, tiszta levegőjű, mérsékelt meleg istállóban elhelyezni. Legtöbb siker várható a még egészséges állatoknak más, lehetőleg távolabb fekvő istállóba való áthelyezésétől és a takarmány meg ivóvízváltoztatástól. Övni kell azonkivül az állatokat a meghűléstől. *Dr. M.*

Talajelőkészítés buza alá. (Felelet a 459. kérdésre.) Ha a löheretarló szeptember 5-ikén feltöretik, akkor a buza alá nagyon is czélszerű lesz kétszer szántani és pedig feltéve, hogy az ekéken előhántók vannak, az előszántás veendő mélyre és a második vagyis a vetőszántás sekélyre. Löheretarlót azonban esakis előhántóval ellátott ekével szabad mélyre feltörni, mert ha a löheretövek közel a föld színéhez nem metszetnek le, hanem a 18—20 cm.-re járó ekével aláfordítatnak, akkor sok újból kihajt és elgyomosítja a következő vetést. Ha előhántók nincsenek, akkor úgy is lehet eljárni, hogy a heretarlót hármassal ekével igen sekélyre feltörjük

és utána azonnal közönséges ekével a tarlót 18—20 cm.-re leforgatják. Ha csak közönséges egyes ekékkel rendelkezik a gazdaság, előhántó nélkül, akkor az előszántást kell sekélyre venni, a másikat mélyre, ezen eljárás azonban korántsem oly előnyös a buzára, mint a fent ajánlott.

Löhére után következő buza alá istállótrágyának alkalmazását nem tartom czélszerűnek, mert ezáltal nagyon előmozdítjuk a buza megdülését. Helyesebb eljárásnak tartom ez esetben a vetőszántás előtt 150 kg. szuperfoszfátnak az elhintését, melynek hatása annál inkább biztosra vehető, mert a löheretarló nitrogénben gazdagítja a talajt. *Cs. S.*

Kendermag szedése. (Felelet a 460. sz. kérdésre.) A kendermag leszedésének legtekélyesebb és általánosan alkalmazott módja az, hogy a kenderkörök teljes megszáradása után ponyvát terítünk a földre és ezen kiverjük a magot. Megjegyzendő, hogy az első verésre kihulló magvak a legértékesebbek. Azon esetben, ha a kendermag bőven termett, legtekélyesebb eljárás két ízben veretni ki a magot és vetőmagul csak az első ízben kivertet használni fel, a többit pedig egyébként értékesíteni. *Cs. S.*

Mütrágyák alkalmazása. (Felelet a 461. sz. kérdésre.) Ha a löherét követő buza alá foszforsavtrágyát ad, akkor legtekélyesebb a löhere után közvetlen a buza vetőszántása előtt adni a foszforsavtrágyát és pedig szuperfoszfátot, mert a kikelt löherére szórni mütrágyát nem czélszerű s ha pedig az árpa elvetése előtt szóratik az el, akkor kevés jut a löherét követő buzának még az esetben is, ha Thomassalak adatik; csak akkor lehetne az ily módon adott Thomassalaktól eredményt várni, ha a rendszerint jóval nagyobb mennyiség adatik, csak hogy ez esetben könnyen bekövetkezik az árpa megdülése. Helyénvaló lesz azonban a Thomassalak alkalmazása az árpa alá, ha általa az árpát követő löhere termését akarná fokozni.

Ritkuló luczernást egyedül mütrágyával megjavítani alig lehet. Legtekélyesebb lesz őszzsel 2.5—3 q Thomassalaktól elhinteni k. h.-an hint és ezt beboronálni. Tavasszal pedig néhány kg. luczernamagot szórni el és ezt szintén beboronálni. *Cs. S.*

Luczernások gipszezése. (Felelet a 462. kérdésre.) A luczernások gipszezését a klimatikus viszonyok szerint különböző időben végzik. Hazai viszonyaink között legtekélyesebb a gipszet őszzsel elszórni és azt beboronálni. A gipszet egymagában szokás alkalmazni. Holdankint 2—3 q. elegendő. Megjegyzem azonban, hogy a gipszezés nem minden esetben növeli a termést, ezért mielőtt a gipszet nagyban alkalmazná, czélszerű lesz kisebb, 1—2 holdnyi területen, annak hatásáról meggyőződést szerezni. *Cs. S.*

Takarmánytök eltartása. (Felelet a 463. sz. kérdésre.) A takarmánytök természetének elterjedését főleg azon körülmény gátolja, hogy egész télen át esakis besavanyítva tartható el. Karácsonyig friss állapotban is eláll, ezidőn túl azonban rohamosan romlik. Eltartásának legtekélyesebb módja, hogy száraz helyen prizmákba összerakják és fagyos idők beálltakor szalmával jó vastagon letakarják. Jobb eltartási módja az, hogy 2 m. széles és 60 cm. mély vermet ásanak, e fölé nádból, tengeri-, vagy czirokkörösből tetőt csinálnak, a vermet szalmával kibelelik és a tököt heraktarolják, a tető alakjának megfelelőleg prizmaszerűleg rakva azt össze. Bevermelten egész télen át eltartható, ez esetben előbb össze kell aprózni a répavágon és a bevermelésnél jól le kell sulykolni. A romlasi százalék azonban a leggondosabb bevermelésnél is jelentékeny, a miért is a bevermelést nem ajánlom. Legtekélyesebbnek tartom azon eljárást, amelyet ma már több helyen gyakorolnak: annyi tököt termesztetni, amennyi december végéig feleltethető,

ezen id

tesitén

T

464. sz

nem aj

sérül,

a tarló

rakva

földszin

oly ma

legzél

1.5 sze

rinti h

gezés

volna

mányre

könnye

vékony

hidegek

legzél

idő bea

S

dása!

szimme

járvány

leírásb

nak é

lobja,

között,

fellép.

szetü,

talat b

ezen fe

pontb

gesekt

kedés

detén a

zés az

Ezen e

között

zött a

jelentk

A

hatásu

creolin

nitrát

napont

mébe

jól ki

hegesed

szaruh

maradr

a 10%

ből má

emelt

történ

kenjük.

K

sz. kéré

daraha

lentés

ugyanis

czikke

a ham

hajtási

a) a szé

hatóság

sokban

közsege

nek az

közgaz

velésüg

A

hely ha

esetben

szolgab

H

megett

katonas

okozott

1879. e

szerint

mint m

okozott

ezen időn túl a tököt takarmányrépával helyettesíteni.

Tarlórépa szedése és eltartása. (Felelet a 464. sz. kérdésre.) A tarló répának kiszántását nem ajánlom, mert az a kiszántás közben könnyen sérül, a sérült répa pedig könnyen romlik. Téli a tarlórépát legezteszerűbb prizmákba összerakva eltartani. Valamely partosabb helyen a földszinére rétegenként rakatjuk össze a répa oly módon, hogy minden réteg szárazfölddel, legezteszerűbben homokkal fedjük. A prizma 1-5 szélesre 1 méter magasra és tetszés szerinti hosszúságra veendő. A földdel való rétegzés növeli ugyan a munkát, egyszerűbb volna oly módon összerakni, mint a takarmányrépát, csak hogy ez esetben a tarlórépa könnyen romlik. A prizmákat eleinte csak vékony földréteggel kell fedni, csak a nagyobb hidegek beálltával kell erősebben betakarni, legezteszerűbben szalmával, hogy ez enyhébb idő beálltával könnyen eltávolítható legyen.

Szarvasmarhák járványos szemgyuladása. (Felelet a 465. sz. kérdésre.) A szőbanforgó szimmenthali tehenészet növekedésállatai között járványoszerűleg elterjedt szemgyuladás, mint a leírásból kitűnik, tulajdonképpen a szaruhártyának és a kötőhártyának fertőző természetű lóba, amilyen megbetegedés a szarvasmarhák között, főleg a nyári hónapokban nem ritkán fellép. A betegség kétségtelen fertőző természetű, amint azt számos idevonatkozó tapasztalat bizonyítja. Tekintettel a betegségnek éppen ezen fertőző természetére, prophylaktikus szempontból ajánlatos a beteg állatokat az egészségesektől külön választani, jóllehet ezen intézkedés a betegség fellépésének egészen a kezdetén adja csak a kívánt sikert, mert a fertőzés az állatállományban igen gyorsan terjed. Ezen esetben az elkülönítés a felnőtt állatok között volna főleg fogantatandó, melyek között a megbetegedés csak az újabb időben jelentkezett.

A beteg állatok gyógyítására fertőtlenítő hatású szemvizet: így 3%-os bórodátot, 1%-os creolin oldatot, súlyosabb esetben 1%-os ezüst nitrát oldatot szokás használni, a szemvizet naponta kétszer csöpögtetjük az állatok szemébe és eközben a kötőhártya tömlőt lehetőleg jól kiöblítjük. A szaruhártyagyuladás vagy hegesedés folytán visszamaradt homályok a szaruhártyában legtöbbször mindenkorra megmaradnak, a homályok felszívódását elősegíti a 10%-os sárga higanyoxydenes, a kenőcsből másodnaponként lencsényi nagyságot a felémelt szemhéj alá helyezünk és a szemhéjon történő enyhe masszázssal azt a szaruhártyába kenjük.

Kukoriczadara hamisítása. (Felelet a 466. sz. kérdésre.) Kérdéstartó tévedett, mikor a darahamisítás miatt az ügyészségnél tett feljelentést csalás címén. Az 1895. XLVI. t.-cz. ugyanis, amely a mezőgazdasági termékek és cikkek hamisításának tilalmazásáról szól, ezt a hamisítást kihágásnak minősíti és a végrehajtási rendelet 23. §-a értelmében első fokban a) a székesfővárosban a ker. eljárót, b) törvényhatósági joggal bíró rendezett tanácsú városokban a rendőrkapitányt és c) nagy- és községekben a főszolgabírókat mondja illetékesnek az ügy elbírálására. Másodfokú hatóság a közigazgatási bizottság, harmadfokú a földművelésügyi miniszter.

Az illetékesség kérdésében mindig azon hely határoz, ahol a hamisítás történt. A jelen esetben tehát a panasz a kiskőrösi járás főszolgabírójánál nyújtható be.

Hadgyakorlatok alkalmával okozott károk megtérítése. (Felelet a 467. sz. kérdésre.) A katonaság által fegyvergyakorlatok alkalmával okozott károk megtérítésének módja felől az 1879. évi XXXVI. t.-cz. 56. §-a intézkedik. E szerint minden egyes fegyvergyakorlat, valamint minden összpontosítás bevégezte után az okozott valóságos kárt és haszonvesztést a

földtulajdonosok meghívása és felesketett becslők alkalmazása mellett egy katonából és polgárokból alakult vegyes bizottság azonnal kideríti és a közigazgatási hatóság (főszolgabíró) megállapítja. A megállapított teljes kárpótlás amennyiben más barátságos egyezség létre nem jön, a katonai igazgatás által a 16.242/885. sz. miniszteri rendelet értelmében bélyegtelenül kiállított nyugta ellenében lehető legrövidebb idő alatt kifizetendő. V. Gy.

Szavatolás eladott loért. (Felelet a 468. sz. kérdésre.) Minden szerződésnél a felek akaratára az irányadó. A jelen esetben az adás-vétel ahhoz a feltételhez van kötve, hogy a ló nem vehes. Minthogy ezen feltétel be nem állott, mert mint a kérdéstevő írja, a ló vemhes, köteles az eladó lokereskedő a vételár visszafizetésére. Bocsássa tehát kérdéstevő a lovat levélleg az eladó rendelkezésére és szólítsa fel őt a vételár visszafizetésére. Ha ezt nem tenné, úgy a vételár összegét a járásbírótság előtt indítandó sommás per útján követelheti. Ez esetben nem szükséges, hogy a lovat a per előléteig visszaadja, azt mindaddig magánál tarthatja, míg a vételár visszafizetve nincs.

Kölesönkövetítés díjazása. (Felelet a 469. sz. kérdésre.) A kérdésből az tűnik ki, hogy a kölesönt felvenni szándékozó birtokos és az ügynök között olyan megállapodás jött létre, hogy az ügynök a kikötött díjat csak abban az esetben kapja meg, ha az illető gazdának a kölesönt megszerzi. Ha ez tényleg így van, akkor minthogy a feltétel, a melyhez a díjazás köttetett be nem állott, az ügynök semmiféle követelést jogosan nem támaszthat. Ez ügyben tett tényleges kiadásainak megtérítését is csak az esetben követelheti jogosan, ha ezen kiadásainak megtérítését, az esetre is megígérte a kölesönt felvenni akaró, ha a kölcsön felvétele nem sikerül.

Fehér bor készítése kék szőlőből. (Felelet a 470. sz. kérdésre.) Bármely fekete (illetve kék) szőlőből készíthetünk fehér bort, ha gondoskodunk arról, hogy a bogyók héjában levő festőanyag ki ne vonassék. Ezt elérjük azáltal, ha a szőlőt nem csomoszkoljuk, hanem közvetlenül sajtoljuk, vagy ha össze is csomoszkoltuk, haladék nélkül a sajtóba rakjuk. Az utóbbi esetben ugyan kevés színanyag vonódik ki, de ez a forrás alatt és ászkolás közben egészen kiválik és a bor fehér lesz. Természetes, hogy az u. n. festő szőlőkből (pl. a Pouchet-félékből), melyek a szőlő levében is tartalmaznak festőanyagot, nem lehet ez eljárással sem fehér bort készíteni.

Gazdasági egyesületek mozgalma.

Rovatvezető: de Pottere Brunó.

Biharvármegyei Gazdasági Egyesület igazgató-választmánya augusztus hó 4-én Szabó József elnöklété alatt ülést tartott, melyen Weinigartner Andor egyesületi títkárt tett előterjesztést a földművelésügyi miniszternek a tenyészkerületek megállapítására vonatkozó leirata ügyében, mely leiratot a miniszter Nagyvárad város törvényhatóságához intézte. A biharvármegyei lótenyészbizottság elnöksége az egyesület felhívása folytán Biharvármegye területére nézve az alábbiakban véli a beosztás eszközölését: a) Biharvármegye északkeleti részének pontosabban meghatározva a Margita, Ervidék, Ermihályfalva, Derecske és Nagyvárad közötti területének leginkább az arabs fajta tenyésztés felé meg. b) A vármegyenek Sárrét vidékén le Békés és Arad megye határáig a Nonius tájfajta. c) A vármegye többi, túlnyomóan hegyi vidékein pedig, azaz a déli és délkeleti részén a lipiczai fajta. Nagyvárad város területére vonatkozólag, annak speciális viszonyainál fogva egy külön tenyészkerület megállapításának a lótenyészbizottság elnökségének véleménye szerint egyáltalában nincs helye, mert az annak központján feleltetés alá kerülő kanczák nagyobb részt a fennebbi beosztásban benfoglalt vidékről hoztatnak oda, s mert a központban létező anyag nagyon különböző használati célokra

szolgál. A nagyvárad törvényhatóság területén e szerint a felvér, Nonius és arabs fajta tenyésztése látszik indokoltnak. Az igazgató-választmány a lótenyészbizottság elnökség javaslatához hozzájárul. Az igazgató-választmány Miskolci Jenő debreczeni kataszteri helyszínelési felügyelőnek a földadó-kataszter tervbe vett revíziójához szükséges adatok rendelkezésre bocsátása ügyében az egyesülethez intézett átirata folytán elhatározza, hogy a vármegye gazdaközönségét felhívja, hogy az esetben, ha a fennálló kataszteri jogvedelme jelenleg nem felel meg, azt az egyesülettel közölje a gazdaközönség seggittal hozza tudomására azon indokokat is, melyek a változásokat előidézték. A választmány a felmerült aránytalanságok miatt eszközölni kíván mintaterek megvizsgálására az egyes járásokra nézve tagjai közül képviselőket kért fel s megbizta az elnökséget, hogy ha valamelyik kiküldött a tisztség teljesítésében akadályozva lenne, helyettesítéséről gondoskodhassék.

Az igazgató-választmány elhatározza, hogy a tél folyamán Szalontán a gazdasági ismétlőiskola helyiségében felnöttek részére seprő-, kefe- és kosárkötéssel egybekapcsolat gazdasági tanfolyamot szervez s megbizta az elnökséget, hogy a tanfolyamra vonatkozólag részletes költség-irányzatot terjeszteszen fel a földművelésügyi miniszterhez, kérve a tanfolyam költségeinek engedélyezését. A választmány az Erdélyi Gazdasági Egyesületnek a kereskedelmi miniszterhez intézett azon felterjesztéséhez, hogy a gyorsárú szállításánál az osztrák államvasutaknál behozott mérsékelt díjszabások a Magyar Államvasutakon is érvénybe léptetessenek, egyhangulag hozzájárul s ugyanily irányú felterjesztés intézését határozta el. Az igazgató-választmány egy Egyesületi Értesítőnek kiadásához hozzájárul s a szerkesztéssel a títkárt bizta meg. Az igazgató-választmány még több folyó ügyet intézett el.

Az Esztergomvidéki Gazdasági Eggesület augusztus 9-én választmányi ülést tartott, amelyen Bültner Róbert alelnök vezetése alatt a következő fontosabb határozatokat hozták: Esztergom vármegye közigazgatási bizottságának felkérésére tárgyalás alá vették Dankó István törvényhatósági állatorvosnak a sertésvész megszüntetése céljából beadott javaslatát. Kimondták, hogy pártólólag terjesztik fel a közigazgatási bizottsághoz. Ezután Brútsy János javaslatát tárgyalták, mely állásfoglalást indítványozott az Olaszországból behozott borok eddigi vámdíjaival szemben. Határozatba ment, hogy a gazdasági egyesület szeptember 1-én Esztergom vármegye és város összes földbirtokosait összehívja és a létesülendő megállapodásokat a kormányhoz felterjeszti. Örvendetes tudomásul vették, hogy az Esztergomi és Vidéki Gazdasági Egyesület, mint a Gazdák Biztosító Szövetkezetének ügynöksége az első biztosítást megkötötte. A tenyészmarhadíjazó bizottság bejelentette, hogy díjazás napján szept. 24-ike tüzetet ki. Ezután a folyó ügyeket tárgyalták.

Az Esztergomvidéki Gazdasági Egyesület kezdeményezésére az esztergomvidéki szőlőbirtokosok szeptember 1-én az olasz borvám felémelése ügyében Esztergomban nagygyűlést tartottak, mely rendkívüli érdeklődés mellett folyt le s amelyen egyhangulag elfogadtatták a Brútsy János előadó által szerkesztett felirat, melyben az olasz bor vámjának felémelését kéri az értekezlet. A feliratot a kereskedelmi és földművelésügyi miniszterekhez, valamint az országgyűléshez is felterjesztik. Az értekezleten jelen volt szőlőtermelők közül többen felszólaltak s fejtegették az olasz bor és szőlő beözönlésének káros hatását, melynek folytán a szőlőtermelők képtelenek a szőlőt értékesíteni, a bepincézett bornak sinez ára és így nagy fáradság és költséggel újjalakított szőlőterületeik éppen semmi jövedelmet nem hozhatnak; ha a kormányzat illetve törvényhozás e részben az 1903 évtől megújítandó olasz vámszerződésben az eddigi vámot jóval fel nem emeli, a szőlőtermelés az értekezlet szerint megszűnik a mezőgazdaságnak egyik jövedelmi forrása lenni. Az értekezlet a miniszterekhez intézendő feliratot megküldeni határozta az összes gazdasági egyesületekhez pártolás végett.

A Vasvármegyei Gazdasági Egyesület támogatásával a Muraszombati gazdakör augusztus 24-én Muraszombathban lókiállítás rendezett, melyen a kisczardák igen jó fejlődésű lovakat állítottak ki. A kiállítás után a Vasvármegyei Gazdasági Egyesület igazgató títkárá Rösler

Károly a tejszövetkezetekről tartott előadást a szép számban összegyűlt gazdáknak.

A Szegedi Gazdasági Egyesület igazgató-választmánya augusztus 31-én *Lichtenberg* Mór elnöke alatt ülést tartott, melyen megállapította, a szeptember 15-én tartandó szarvasmarha- és lódíjazás programját, továbbá a szeptember 22., 23., 24. és 25-én rendezendő gyümölcs- és borkiállítás részletes tervezetét. A tenyésztő- és szarvasmarhadíjazásra a földmivélsügyi miniszter mintegy 700 korona díjat adományozott. A jutalomdíjakra pályázhat minden szegedi, csongrád- és szomszédos vármegyei tenyésztő; pályázatra csak oly állatok vezethetők elő, melyek előzőleg állatorvosilag megvizsgáltatván, átöröklő hibánélküliek és egészségeseknek találtak. A díjazásban csak a kisebb gazdák lovai és szarvasmarhái részesülhetnek, míg a nagyobb gazdák lovai részére diszokleveleket ad ki az egyesület.

A gyümölcs- és borkiállításban Csongrád- és a határos megyék gazdái és gazdasszonyai saját termelésű tárgyaikkal, illetve konzerv készítményeikkel vehetnek részt. A bejelentési határidő szeptember 15-ike, míg a kiállítási tárgyakat szeptember 18-ig kell a Szegedi Gazdasági Egylet titkári hivatalához beküldeni. A bor- és gyümölcskiállításra beküldött terményeket egy bíráló-bizottság fogja bírálata alá venni az egyesület 15—20—25 koronás díjakat és diszokleveleket fog a kitüntetett borés gyümölcs-termények kiállítói részére odaítélni.

A Szegedi Gazdasági Egyesület kezdeményezésére alakítandó borértékesítő szövetkezete szervező-bizottsága legutóbbi ülésén az alapszabályokat pontonként tárgyalta s elhatározta, hogy a f. évre a szövetkezet működését az előrehaladott idő miatt fel nem veszi, azonban a jövő évben már kész programmal fog akciójába lépni, abizottság legközelebb a szövetkezet kereteinek megállapításához fog.

A Zalavármegyei Gazdasági Egyesület legutóbbi igazgató-választmányi ülésén elhatározta, hogy csatlakozik azon egy a fogyasztó, mint a termelő közönség szempontjából egyaránt üdvös mozgalomhoz, mely az ország több pontján vajtermelési központok létesítését vette tervébe. Az egyesület ezen különösen a kisgazdák érdekében nagyfontosságú ügyet szintén fel fogja karolni és a saját hatáskörében hathatósan támogatni fogja s az ősi közgyűlés elé részletes javaslatokkal járul a vajtermelési központ és az ehhez szükséges tejszínállomások létesítése ügyében.

A Debreczeni Gazdasági Egyesület augusztus hó 18-án *Riekl* Antal elnök elnöke alatt rendkívüli közgyűlést tartott, melyen a fancieskai és hátki erdőségi fa hazaszállítása ügyében foglalt az egyesület állást, valamint az erdőségi legeltetés és kaszálás ügyében is, ez utóbbi tárgyban megfellebbezi a rendkívüli közgyűlés Debreczen város törvényhatóságának határozatát; a fellebbezést egy nagyobb számú küldöttség fogja a miniszternek benyújtani. A földadókataszter revíziójához szükséges adatgyűjtés és előtanulmányok megtételére a közgyűlés *Csáky* Gergely egyesületi tagot küldi ki. A Barsmegyei és Nyírtamegyei Gazdasági Egyesületek azon átiratára, hogy a küszöbön levő képviselőválasztások alkalmával az egyesület tagjai csakis oly jelöltre adják szavazatukat, kiknek személye biztosítékot nyújt arra, hogy az agrárérdekeket képviselendő, a közgyűlés egyhangulag kimondja, hogy mint gazdasági egylet politikával nem foglalkozik, de pártkülömbőség nélkül elvárja a képviselőktől az agrárérdekek védelmezését. Ezenkívül a rendkívüli közgyűlés a legeltetési szabályok módosítására, a hortobágyi legelő hasznosítására, továbbá a kaszáló birtokosok képviseletére, a Nyírvízszabályozó társulatban hozott határozatokat.

A Temesvármegyei Gazdasági Egyesület első elnöke, báró *Rajosich* György elnöke alatt a temesmegyei gazdák augusztus hó 2-án értekezletet tartottak, melyen a megyei gazdaközönség, illetve a vármegyei gazdasági egyesület jövőbeli programját állapították meg. Különös gondot fog fordítani a jövőben a gazdasági egyesület a takarmánytermesztésre, melynek további előmozdítására a jövőben is több rendbeli díjakat fog kitűzni, valamint a kukoricahéj-fonást, mint a megye egyik különlegességét, messzemenő anyagi áldozatokkal fogja támogatni. Nagy súlyt fektetett az értekezlet egy lenbevaló és kenderkikészítő-gyár felállítására, valamint

a gazdasági cselédeknek a munkaadóhoz való viszonya rendezésére. Az értekezlet *Nagy* György előterjesztésére elhatározta, hogy a gazdasági egyesület 28 boldból álló ingatlanát 14 parcellára osztva, buzatermesztési és foszfortrágyázási kísérletekre fogja felhasználni. Végül megállapították azon községek, melyekben a jövő tél folyamán a gazdasági egyesület gazdasági előadásokat és tanfolyamokat fog rendezni.

Örömmel vesszük tudomást a temesmegyei gazdák ezen értekezletéről, mely a Temesmegyei Gazdasági Egyesület újjászervezése óta első jele a temesi gazdatársadalom ébredésének s csak az az egy megjegyzésünk van, hogy az értekezleten tárgyalt ügyek között nélkülözzük a szövetkezeti mozgalomnak a gazdasági egyesület jövőbeni programjába való felvételét, mi annál meglepőbb, miután épen a legutolsó esztendőben a községi hitelszövetkezetek szervezése által a szövetkezeti mozgalom az egész megyében oly szép fellendülésnek indult.

A gönczi programbeszéd.

Károlyi Sándor gróf Gönczön elmondott programbeszédjét a „Köztelek” előző számában egész terjedelmében közöltük. A kis kerületi színhelyen lejátszódott esemény nagy fontosságú volt, azon, fényes társaság a főváros és az ország különbözőbb részeiből nagyon sokan jelentek meg. A magyar gazdaközönség vezérférfiai, kiváló politikusok, a gazdasági egyesületek és körök képviselői találkoztak Gönczön, hogy a szeretett vezér fényes fogadtatásában és ünnepeltetésében részt vegyenek. Utja *Károlyi* Sándor grófnak valóságos diadalmenet volt.

A Kassa felől jövő délelőtti gyorsvonattal érkezett meg választói körébe a gróf programbeszédének megtartása végett. Már Budapestről nagy társaság indult el vele, utközben szintén sokan csatlakoztak hozzá, ugyszinté Kassán, ahol a társaság előző nap kedélyes estét töltött.

Gróf *Károlyi* Sándorral érkeztek: Gróf *Zselénski* Róbert, gróf *Desseffy* Aurél, gróf *Károlyi* László, *Bujanovics* Sándor, *Ivánka* Oszkár, gróf *Forgách* László, herceg *Odescalchi* Zuárd, *Hedry* Ernő, *Emödy* József, dr. *Bernát* István, *Mérey* Lajos, *Rubinek* Gyula, *Szilassy* Zoltán, *Jeszenszky* Pál, *Mesko* Pál, *Böszörményi* Pál, *Hammerberg* László, báró *Lipthay* Béla, *Meczner* Gyula, *Sennyey* Béla és József, ezenkívül számosan Abauj, Torna, Sáros és Zemplén vármegyék előkelőségéből.

A gyorsvonat reggel nyolcz óra után érkezett a hidas-neméti állomásra, ahol fényes bandérium várta gróf *Károlyi* Sándort. Elhagyván díszes kíséretével a vonatot, csoport alakult, melynek élére *Meczner* Gyula lépvén, rendkívül nagy hatást keltő beszéddel üdvözölte gr. *Károlyi* Sándort. Nyomatékkal hangsúlyozta, hogy Magyarországon minő dulást visz végbe a gazdasági válság amit egyformán érez az ipar és kereskedelem, amire éppen példa a főváros.

Ebből a helyzetből ki kell vezetni az országot s a támogatásban részesíteni kell az ipart és kereskedelmet, de a főerőt kell, hogy a nemzeti gazdaság alapja képezze: a mezőgazdaság. Az igazi szabadelvűség képes csakis a nemzeti egységet biztosítani. Kifejti, hogy nem lehet mindent az államtól várni, hanem kell számítani a társadalom erejére, melynek kifejtésében gróf *Károlyi* Sándor érdemeket szerzett. Üdvözli gróf *Károlyi* Sándort, mint a kerület lelkesedéssel fogadott jelöltjét.

Gróf *Károlyi* Sándor az éljenzés esilapultával válaszolt az üdvözlésre. Annyi igazságot mondott az előtte szóló, hogy alig tud válaszolni. Egyikén áll azoknak a vidékeknek, ahol a legerősebb küzdelem folyik a magyar államiságért, a magyarságért. Amit agrarizmusnak nevezünk, az küzdelem ma a magyarság érdekében, annak fenmaradásáért. Ha a földmivelő elsüllyed, elsüllyed vele az ország. Ezt az erőt kell fentartani, amire ő is törekszik. Végül megköszönte a díszes üdvözlést.

A viharos éljenzés lecsillapulta után megindult a bandérium s a Rákóczi-induló hangjai mellett szállt kocsikra a közönség, amelynek soraiban voltak *Szentimrey* Gyula, *Meczner* József, *Szepessy* Zsigmond, *Téglássy* József, *Dobozy* István, *Naményi* Lajos, *Görgei* János, *Szombathy* Antal, *Ujj* János ref. lelkész, *Füzy* János ref. lelkész, *Born* Brunó, *Petrovay* János (Szabolcsm.), *Szentiványi* László, *Farkas* Gyula, *Jakabfalvy* Kornél, *Parlaghy* Gedeon, *Matkovics* Gyula, *Schwarz* Dávid, *Tomesko* Alajos espereslebános, *Horváth* Mihály, *Putasky* Sándor, báró *Sardagna* János, *Teleky* László, *Szentimrey* Pál, *Téglássy* Andor, *Zsornay* Albert, báró *Sennyey* Géza, ifj. *Szentiványi* József, báró *Sennyey* István, *Pobozy* Pál, *Piliszy* Nándor, *Major* Sándor, *Csajra* József, *Gál* Gyula, *Liszka* Nándor esperes, *Zboray* János, *Kaagen* József, *Bódy* Barna, *Karácsony* Imre, *Antal* Károly, *Antony* Alfonz, *Matisz* Károly, *Benkó* János, *Miller* György.

Meg nem szünő ovációk mellett hajtott be a százötven kocsi, szebb és szebb fogatból álló menet Gönczre, elől *Farkas* Gyula négyes fogatával gróf *Pálffy* László, gróf *Károlyi* Sándor vendégszerető házigazdája. A négyes fogat a gróf *Károlyi*-család színeit felülmúló zászlókkal volt díszítve. *Szentimrey* Gyula fogatán annak társaságában gróf *Károlyi* Sándor foglalt helyet. Gönczön fényes diadalmenet emeltek, a városba ezen át vonult be a menet.

Megérkezés után gróf *Pálffy* László vendégszerető házában fényes villásreggeli mellett rendkívül kedélyes hangulat fejlődött ki.

Tizenegy óra után pedig gróf *Károlyi* Sándor programbeszédének ténye kezdődött.

Az emelvényen *Szentimrey* Gyula üdvözölte a választó polgárokat s a kedves vendégeket, majd bemutatja gróf *Károlyi* Sándort. Kiemeli a nap fontosságát azért is, mert a tiszteletreméltó jelöltet annyi oldalról támadták és gyanúsították. Most a tiszta igazságot halljuk meg tőle. *Görgey* János gönczi polgár a göncziek nevében üdvözli gróf *Károlyi*-t, kinek személyében a hanyatló kerület ujjaferemtőjét fogja találni. Ezután gróf *Károlyi* Sándor megtartotta programbeszédét, melyet számtalanszor szakított meg éljenzés.

A programbeszéd — amelyet lapunk előző számában közöltünk — ezernyi néphaláltára mondatott el. A beszéd végezte után a választóközönség, valamint a fővárosból és vidékről érkezett díszes kíséret gróf *Forgách* István vendégül lakomára ült össze, amelyen az első felköszöntőt gróf *Károlyi* Sándor mondotta. A gyakori viharos éljenzésektől megszakított beszédében utalt arra, hogy az ő ifju korában a szabadságharcban lelkesedett a magyar, — az abszolutizmus alatt lapangott a nemzeti szellem, mint a parázs a hamu alatt. Ez a szellem újból forrongott a Deák korszakában, ezután következik más korszak, mely a szellemi felfolbanásokhoz szokott Magyarországot bevitte a materializmus irányába. A régi tradíciókkal szakítás történt — de ma, talán más alakban, ismét a régi szellem lebeg szemünk előtt. Ma nem fegyverrel kell küzdeni a hazáért, de észszel és számíttással kell azért cselekedni. Azt hittük, Magyarországon a földmivélést nem kell támogatni, ma pedig tisztában vagyunk azzal, hogy a nemzeti munka ez ága súlyos bajokba került és ettől meg kell menteni a nemzeti létünk szilárd alapját — és orvoslására csakugyan jönnek is, mi is jövünk. Ennek a mentésnek egyik eszköze a szövetkezeti mozgalom, a kis embert kell megmenteni. Ez az eszme lelkesítette gr. *Forgách* Istvánt, ami szeretett házigazdánkat, aki nekünk e lakomát adni szives volt; meghívatván jelöltnek ebbe a kerületbe, ahol a tradíciót ápolni a történelem és jog parancsolja, ez parancsolja azt is, hogy a magyar nemzeti eszme létezzék ebben a megyében, amelynek talaja örökké magyar volt.

Gróf Károlyi n birtokosait agráriusok

Horvay Iyeshi, hog az agrárius Sándort.

Jacz rigmusokb Sándort.

Mérolzolja a ne véreket: a viszonyát. Károlyi R

Grófnélkül Mgr agráriusok a hibája. Legfőbb v gondolkoz Kirtartásn mert legna a közöny,

A felalkonyatig koszorut.

Hogy jelentőség hogy ma zott vele, pontja sze a gönczi vonta le a hirdettünk tak, hogy nem egyes hanem a a félreérté nyomán ta latta ezeka a mely m állaspontja mány pro egy komol

Hogy ultramerka képviselik ségéből, a vártuk ez állása sze ban, amit Károlyi Sánd irt dühös jót akar nem osztja másnak, n dolatlan fő ilyet ir, a lehet.

M

bib box

Gróf Forgách István megköszönte gróf Károlyi megemlékezését, élteti a kerület összes birtokosait és választóit, az összes magyar agráriusok nevében.

Horváth Mihály új korszakot remél. Helyesli, hogy a szabadelvű párt nem zárkózik el az agrárius törekvésektől. Élteti gróf Károlyi Sándort.

Jaczenko Gusztáv bodóköviraljai népköltő rigmusokban köszöntötte fel gróf Károlyi Sándort.

Mérei Lajos allegorikusan beszélve, változja a nemzeti munkában együtt dolgozó testvéreket: a mezőgazdasági, ipar, kereskedelem viszonyát, élteti az első magyar gazdát, gróf Károlyi Sándort.

Gróf Károlyi Sándor nem hagyhatja szó nélkül Mérei azon mondását, hogy szőlőt illeti az agráriusok vezérsége. A múlt harmincz évnek a hibája, hogy vakon vezéreink után indultunk. Legfőbb vágya, hogy Magyarországon önállóan gondolkozzanak. Kövessék vezéreiket, de ne vakon. Kitartásra inti hivatott, ne tágítsanak elveiktől, mert legnagyobb ellenségünk az indifferenzizmus, a közöny, a léhaság.

A felköszöntők árja indult ezután meg, mely alkonyatig együtt tartotta a diszis vendégkoszort.

Hogy a göncei programbeszéd országos jelentőségű volt, már abból is kitetszik, hogy majdnem valamennyi lap foglalkozott vele, természetesen ki-ki a maga álláspontja szerint. Összefoglalva a kommentárokat a göncei beszédből mégis azt a következtetést vontam le a legtöbb lap, a melyet mi fennen hirdettünk, de a mit ők megérteni nem akartak, hogy ez a program nem osztályharcot, nem egyesek előtérbe vonását akarja czélozni, hanem a közös előmozdítására törekszik. Azok a félreértések tehát, a melyek a göncei levél nyomán támadtak, el vannak oszlatva. Eloszlatta ezeket maga a félhivatalos kommentár is, a mely megállapítja, hogy Károlyi Sándor gróf álláspontja semmiben sem ellenkezik a kormány programjával s az nem egyéb, mint egy komoly munkakör megrajzolása.

Hogy mégis egyes lapok, amelyek az ultramerkantilis, földosztó-anarkizmus irányt képviselik nem engednek a maguk megrögzöttségéből, azt mindenki előre tudhatta. Mi sem vártuk ezektől azt, hogy a dolgot ténye és állása szerint vizsgálják, más sem. Azt azonban, amit egy magyarul megjelenő lap egyik s Károlyi Sándor gróf göncei programbeszédére irt dühös kifakadásában olvastunk, hogy „ha jól akar Károlyi gróf a szegényekkel, miért nem osztja fel köztük a földjét és a vagyonát” másnak, mint anarchikus tanból vett s meggondolatlan förmedvénynek, nem mondhatunk. Aki ilyet ír, annak több írásával foglalkozni nem lehet.

VEGYESEK.

Mai számmunk tartalma:

OMGE. közleményei.	Oldal
A világ 1901. évi gabonatermése.	1479
Külföldi szemle.	1483
Gazdasági egyesületek mozgalma.	1489
A göncei programbeszéd.	1490
Gazdasági gépészet.	
A leggazdaságosabb cséplés.	1484
Szőlőszet, kertészet.	
Diótermesztés.	1456
Allatgyógyászat.	
Vedekezés a lovak influenzája ellen.	1486
A magzati bűnök visszamaradásáról.	1487
Leveléskönyv.	1487
Vegyések.	1491
Kereskedelem, tözsde.	1492
Szerkesztői üzenetek.	1493

Gróf Károlyi Sándor üdvözlése. A Sáros-vármegyei Gazdasági Egyesület augusztus hó 26-án tartott üléséből kifolyólag gróf Károlyi Sándort göncei levelében kifejtett programjára ért egy hosszabb átiratban üdvözölte, melyből s következőket vesszük ki: „Lelkesedve s örömmel vettük tudomásul mi is a göncei levélben kifejtett programot s a legnagyobb bizalommal és a legvérmesebb reménnyel tekintünk Nagyméltóságodnak mint vezérünknek mezőgazdaságunk fejlődését czélzó munkaságának sikerei elé. — Bár sajnálattal s a megdöbbenés egy nemével tapasztaltuk a magyar sajtó egy részének kíméletlen, egyoldalú s félremagyarázott támadását, melylyel Nagyméltóságod őszinte s a magyar hazát egyedül boldogító programját gyengíteni s megsemmisíteni igyekezett, de ösmerjük egyoldalú érdekes csoportját, a felsorolt vádakot kellő értékére tudjuk leszállítani. Viszont ösmerjük Nagyméltóságod önzetlen hazafiságát, világos látását s buzgó tevékenységét is, hogy e megtámadások nem lankasztani, de aczélozni fogják Nagyméltóságod munkakedvét és fokozni tevékenységét”.

Megbízások. A m. kir. földmívelésügyi miniszter a tiszai kerület felügyelői teendőinek ellátásával Steinecker Gábor műszaki tanácsost, a dumai kerület felügyelői teendőinek ellátásával ideiglenesen Ambrózy Béla kir. főmérnököt, az újvidéki m. kir. folyammérnöki hivatal vezetésével Endre Antal kir. főmérnököt, az aradi m. kir. folyammérnöki hivatal vezetésével Medveczky Zsigmond műszaki tanácsost, a komáromi m. kir. folyammérnöki hivatal vezetésével pedig Forgó Ignác m. kir. mérnököt bizta meg.

Katonai lovak a köztenyésztésben. A hadügyminiszter abbéli elhatározásából kifolyólag, hogy a katonaság tulajdonában levő kanczák egy része a tenyésztésnek visszaadassék, a 2-ik számú vonat-czreddől kisorolt anyakanczák folyó hó 21-én d. u. 1/3 órákor fognak Temesvárott a lovassági gyakorlóterén tenyésztőknek kiadatni.

Szállítási-díjkezdmény az őszi luxus-lóvásárra felhozandó állatokra. Az OMGE.-nek a Budapesti Tattersall részvénytársasággal együttesen f. é. szeptember hó 27., 28., 29., 30. és október hó 1-ső napjain a Tattersall telepen rendezendő őszi luxus-lóvásár alkalmából a

magy. kir. államvasutak, összes vonalára és a pécs-baresi vasuton, továbbá a kezelésük alatt álló baja-zombor-újvidéki, debreczen-füzesabonyi, debreczen-hajdu-nánási, dunántúli, győr-veszprém-dombóvári, nógrád vármegyei, szent-lőrincz, szlatina, nasiczai, szlavónia, tiszapolgárnyiregyházi és tiszalök-büdszent-mihályi h. é. vasutakon ugyanazon kedvezményeket engedélyezte, hasonló feltételek és módzatok mellett, mint amalyek a múlt évben érvényben voltak. Ezen díjkezdmények folyó évi szeptember hó 10-ig érvényesek.

Lóárverés. A m. kir. állami lótenyésztéskből kisorolt számfelletti fiatal kanczák és herélték, f. év október hó 2-án esetleg 3-án fognak a budapesti Tattersall kerepesi-uti helységeiben nyilvános árverés útján eladatni. Az árverés minden nap reggel 9 órákor kezdődik. A vételár elismervényre azonnal készpénzben fizetendő. Kikiáltási áron alul egy ló sem fog eladatni.

Tenyészállat-árverés. A bábolnai m. kir. állami ménésbirtok tisztavéri szimmenthali tenyésztéből tuberkulinra nem reagáló 22 db fiatal tenyészbika és 15 db előhasi üsző, folyó évi október hó 14-én délután 1 órákor Bábolnán nyilvános árverésen el fog adatni. Előzetes bejelentésre kocsik küldetnek, de csak a nagy igmándi és ácsi állomásra. Az eladásra kerülő tenyészállatok részletes leírása és az árverési feltételek a földmívelésügyi miniszteriumban a gazdasági főigazgató urnál (II. em. 80. ajtó) és a ménésbirtok igazgatóságánál megkaphatók.

Vetőmageladás. A gazdasági akadémia, gazdasági tanintézetek és földmivesiskolák gazdaságaiban természetelt magvak, a mennyiben azok az intézetek saját czéljaira nem szükségesek az alább részletezett feltételek mellett vetőmagul elsősorban az illető megyék területén lakó mindazon kisgazdáknak kiadatnak, akik eziránt nevezett intézetek igazgatóságaihoz fordulnak. 1. Egy-egy gazda (vevő) egy és ugyanazon vetőmagból öt (5) métermázsáig terjedő mennyiséget kaphat. 2. Eladási árukat az illető, vagy a legközelebbi helyen jegyzett sulyminőség szerinti piaci árak érvényesek. 3. A kívánt vetőmagszállításhoz szükséges üres zsákok a megrendeléssel együtt beküldendők, ezek hiányában a szállításhoz szükséges zsákok beszerzési áron számíttatnak fel. 4. Hogy a vázolt vetőmag kizárólag vetésre fordíttassék, az igazgatóság kétely esetén kívánhatja, hogy a venni szándékozó községi bizonyítvánnyal igazolja, miszerint a kérelmezett vetőmag saját gazdaságában elvetésre szükséges. 5. A szükséges vetőmagokra előjegyzéseket is tehetnek az illető gazdák az illető igazgatóságoknál és pedig őszi gabonára f. é. szeptember 31-ig, tavaszakra pedig f. é. december 31-ig. A vetőmagvak eladása, illetőleg kiadása a vetési idény befejeztéig fog eszközöltetni.

Ausztrália mezőgazdasága. Ausztrália mezőgazdaságának legfőbb ága ezidőszerint az állattenyésztés. Ami a földmívelést illeti, a legutolsó két évtized alatt ez is jelentékenyen fejlődött, daczára, hogy terményei még nem jelentkeztek a világpiacra. A mívelés alatt lévő terület a földrész egész területéhez képest jelentéktelen, 1899-ben 0.53 százalék. Ha az

MAUTHNER ÖDÖN es. és kir. udvari magkereskedése

BUDAPESTEN, VII., Rottenbiller-utca 33. sz., és VI., Andrássy-ut 23. sz.

Ajánl és vesz:

biborherét, homok (szöszös) bükkönyt (Vicia Villosa) őszi borsót, őszi bükkönyt, tavaszi repczét, őszi repczét, (káposzta-repczét), mustármagot, csibehurt.

egy gabonanemeket tekintjük, a statisztika Ausztrália termeléséről a következő adatokat adja: Termeltek 1899-ben búzát 2.383.000, zabot 311.000, árpát 68.000, kukoriczát 143.000, burgonyát 71.000, szénát 704.000, bort 25.000, cukornádat 54.000, más egyebet 451.000 hektáron. A földművelés tehát túlnyomólag búza-termesztéssel foglalkozik, jellege nagyon extenzív; tíz évi termésátlaga hektáronként búzából 5-90, zabból 11-95, árpából 11-21, kukoriczából 18-12, burgonyából 93-71, szénából 30-10 métermázsa.

Felvétel a szabadkai földművesiskolába.
A szabadkai földműves-iskolában a f. évi november 1-én megnyíló tanévre beiratkozni kívánók a következő feltételek mellett lesznek felvéve. Beiratkozhatnak a 16. évet betöltött vagy katonakötelezettségüknek eleget tett egészséges gazdalfjak, kik legalább is jól irni és olvasni tudnak és fedhetlen előéletűek voltak. Tan- és tápdíj havonként előre, összesen 30 korona fizetendő.

Magyar Thomassalak. 17-20% összphosphors., ebből kb. 80% cizitromsavban oldható, 75% porfinom, 80 kilogrammos ingyen-zsákban legolcsóbban ajánl a kartellen kívül álló *Sátorigyrák* központi irodája: Budapest, IX., Dandár-utca 25.

A Zehetbauer-féle körümpatkókat (vezérképviselő Echinger & Fernau, Wien XV., Neuhäugürtel 7., 9.) a riedi (F.-Ausztria) gazdasági kiállítás bíráló-bizottsága a legmagasabb kitüntetéssel, az *arany éremmel* jutalmazta.

Az őszi vetéshez. Ez évben is több oldalról kapott Bahlsen értesítést, a melyben tudósítják, hogy a legújabb Elite és javított Triumph rozsa a legjobb szem- és szálmahozamot adta, s néhány tudósító azt is írja, hogy a termés ily jól még sohasem sikerült. Nagyon ritka vetésnél, 50-70 kg. holdanként, a vetés rendkívül szépen fejlődött, 37 kalászig szemenként, a nagy, 26 cm. hosszú kalászkok nem ritkán 10³, nagy telt szemet is tartalmaznak. A szalma 2 és 2 1/2 méter magasra megnő. Mind a két rozsfajta vetőmag végett Ernst Bahlsenhez Prága (Csehország) kell fordulni. Ezen kívül a Bahlsen-féle búzafajták u. m. javított aranygyöngy és regenerált Don-búza is kitűnően beváltak. Az idén a czég egy új termést, a Bahlsen-féle imperál tar-buzát hozza forgalomba, melytől szintén siker várható.

NYILTTÉR. *)

Stassfurti kainitot

szavatolt 12.4% tiszta káli = 23-24%
énsavas káli tartalommal,

Stassfurti kálitrágyasót

szavatolt 40% tiszta káli = 74-76% kén-
savas káli tartalommal, továbbá mindennemű

egyéb műtrágyaféléket

elismert kitűnő minőségben legolcsóbban szállít

„HUNGÁRIA“

műtrágya, kén- és vegyi ipar rész-
vénytársaság

BUDAPEST,

V. ker., Fürdő-utca 8. szám.

*) Az e rovat alatt közlöttékért nem vállal fele-
lősséget a szerkesztőség.

1900. évi forgalom: 26000 zsák.

**Felhívjuk
a t. cz. gazdaközönség
figyelmét**

a budapesti gyapju-aukeziókra,

melyek második sorozata

**f. év szeptember hó 18. és 19-én
tartatik meg.**

Az aukeziókra felküldött és **Gyapjuárve-
résli vállalat Budapest, Dunaparti
teherpályaudvar** címzett gyapjuküldé-
mények a M. A. V. összes vonalain tetemes
díjkedvezményben, valamint ingyen
raktározásban részesülnek.

Bejelentéseket elfogad és mindennemű fel-
világosítással szolgál:

**Gyapjuárverési vállalat
HELLER M. S TÁRSA,**

BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 13.

KERESKEDELEM, TŐZSDE.

Budapesti gabonatózsda.

(Guttman és Wahl budapesti termény-
bizományi czég jelentése.)

Napijelentés a gabonaüzletről. 1901. szeptember 13.

Magasabb amerikai jegyzések dacára a mai
üzlet irányzata csendes volt, az árak nagyon csekély
forgalom közepette lemorzsolódtak. A napi hozatal
45.000 mm. buza volt, míg malmaink csak 43.000 mm.-át
vásárolták és így ismételtén csak természetes dolognak
tartjuk, hogy a még mindig igen rossz lisztüzletnél a
gabonárák biztos talajt fölfelé nem nyerhetnek.

Készbuza ma jó kínálat és mérsékelt vételkedv
mellét csendes irányzatú volt; elkelt körülbelül 23,000
mmázsa változatlan ázakon.

Rozs ma teljesen üzletellen volt. Azonnali szállítá-
ásra budapesti egyenértékben minőség szerint 13-10-
13-30 koronás árakat jegyzünk.

Takarmányárpa ma keresettebb volt, helyben
12-40 koronáig terjedő árakat fizetnek. Kivételre árpát
ez idő szerint nem keresnek.

Zabban változatlan árak mellett szilárd az irány-
zat. Minőség szerint helyben 12-80-13-50 koronát
jegyzünk.

Tengeri változatlanul csendes, azonnali szállításra
budapesti egyenértékben 10-40 korona elérhető. Kö-
bányán 10-50 koronáig fizetnek.

Szeszüzlet.

A szeszüzletben e héten az üzletmenet élénkebb
volt és főleg finomított és élesztőszesz kelt el nagyobb
fedezési vásárlások folytán változatlan áron.

Helybeli finomítottgyarak részéről finomított szesz
adózza 115.50-116.50 K., adózatlanul 46.- K., dena-
turált szesz hordóstul 33 K. kelt el azonnali és
későbbi szállításra.

Vidéki szeszfinomított finomított szeszi adózva
114.-114.50 K., adózatlanul 44.-44.50 K. ajánlot-
tak ab állomás és néhány kisebb tétel ez áron el
is kelt.

Galicziából e héten kínálat nem volt.
Élesztőszesz helybeli gyáraktól 116.-116.50 K.
jegyztetik adózva szeptemberi szállításra.

Mezőgazdasági szeszgyarak részéről kontingens
nyerszesz élenken volt ajánlva de gyér vételkedv
folytán csak néhány kisebb zárlat létesült 25 fillérrel
olcsóbb áron 39.-40.- K. ab termelő állomás.

A kontingens nyerszesz ára Budapesten 42.-
42-50 K.

Bécsi jegyzés 42.20-42.60 korona kontingens
nyerszeszért.

Prágai jegyzés 112.25-112.50 korona adózott és
42.-42.50 korona adózatlan szeszért.

Triest-i jegyzés 14.75- korona kiviteli
szeszért, 90% hektoliterje.

Kivételre több tétel finomított szeszt vásároltak.

Budapesti heti jegyzés:

	nagyban korona	kicsinyben korona
Finomított szesz	115.50-116.50	117.50-118.50
Élesztőszesz	116.-116.50	117.50-118.50
Nyerszesz adózva	114.-114.50	115.50-116.50
Denaturált szesz	33.-33.50	34.-35.-

Az árak 10,000 literfokként hordó nélkül bér-
mentve, budapesti vasútállomáshoz szállítva, készpénz
fizetés mellett értendő.

Vetőmagvak. (Mautner Ödön tudósítása.)

Vörösherepag. Jóllehet a kivétel ez idő szerint
még nagyon tartózkodóan viselkedik, az üzlet általában
mégis kellemesnek mondható és különösen öreg szemű
áru talált vevőre. A Franciaországból és Amerikából
beérkező kedvezőtlen terméstudósítások hatása alatt a
termelők a jelenlegi árak mellett várakozó álláspontot
foglalnak el, annál is inkább, mivel a honi termés még
világos tájékozást nem nyújt, de sőt még félig-meddig
meghízható adatok felett sem rendelkezünk. Luczerna-
mag. Franciaországi jelentések szerint a termés ott
oly gyenge, mint már évek óta nem volt. Olaszország
általában jobb eredményt mutat fel. Ami honi termésből
eddig piacra került, aprószemű minősége dacára is
hamar elkelt és ebből itélve öregszerű áruért magas
árak vannak kilátásba. Tavasi búkköny keresett cik-
ket képez. élénk érdeklődés mutatkozik baltaczim iránt
is. Őszi borsó e héten is nagyobb mennyiségben vásá-
roltatott gazdák részéről. Homokbúkköny, bíborheremag
és János-rozs szintén eléggé jól fogyott.

Jegyzések 50 kilonként Budapesten:

Vörösherepag	50-56	korona.
Luczernamag	48-54	"
Muharmag	7-7.50	"
Tavaszi búkköny	7-7.25	"
Őszi borsó	7.50-8.50	"
Baltaczim	12.50-13.50	"

Az Erzsébet-Gőzmalom-Társaság üzleti tudósi-
tása a „Köztelek” részére. Budapest, 1901. szept. 12-én.
Kötelezettség nélküli árak 100 kilonként, számkostul, össz-
súlyt tiszta súlynak véve, a budapesti vasuti és hajó-
állomásokhoz szállítva:

buzaliszti:

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	7 1/2
Ar:	25.20	24.40	23.40	22.40	21.80	21.20	20.20	18.10	15.60

8-as takarmányliszt buzakorpa finom goromba

	11.20		8.90	8.90
--	-------	--	------	------

Hedrich és Strauss „Királymalom” üzleti tudó-
sítása a „Köztelek” részére. 1901. szeptember 13. án.

Rozsliszti:

Szám:	0	O/I.	I.	FR.	II.	II/B	III.
Ar:	Kor.	22.40	21.80	20.90	20.60	19.30	17.- 14.30

Köleskása:

Szám	0	1	2	3	4	
Ar:	Kor.	23.50	22.50	21.50	20.50	19.-

Kukoriczadara: finom (polenta) közép goromba
Kor. 17.- 20.- 20.-

Rizstakarmányliszt Királyalmi dereze Takarmánydara
10.80 K. 10.80 K. 9.60 K.

Rozskorpa

9.70
Áraink 100 kg.-ként, helyben, elegység tisztasuly-
nak véve, szákkal együtt értendő.

Lajza gőzmalom r.-t. jelentése a „Köztelek”
részére. Budapest, 1901. szept. 12-én. Netto-árak 100
kg-ként, Budapesten, elegység tisztasulyként, számkostul.
Kötelezettség nélkül.

Szám:	0.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Ar K.:	25.-	24.20	23.40	22.60	22.20	21.20	20.60	18.20

7 1/2. 8.

16.20 10.80

Korpa: F. G.

Ar korona: 9.- 9.20

Rozsliszttárak:

	0	O/I.	I.	FR.	II.	II/b.	III.	Rkorpa
K.:	23.50	22.50	21.80	21.30	20.30	18.-	15.75	9.80

A központi vásárcsarnok árujegyzése nagyban (en gros) eladott élelmiczikék árairol.

A magyar gazdák vásárcsarnok ellátó szövet-
kezete üzleti jelentése. 1901. szept. 12.

A hét elején erős hozatalok mellett forgalmunk
csendes irányban nyílt meg, élénkebb alakot vett fel
a keddi hetivásáros napon, sőt aztán az előbbi csen-
dességben visszaesett.

72.
A
melyből
kicsinyek
lehet elé
értékesít
Te
prima te
-1.30 k
Va
részét f
helyzett
Él
izraelita
javult ár
tani való
kacsát 3.
Ar
érdeklőd
tuttit 50-
másodren
napon, fe
6-8 fillér
szőlőt 24
Fajkörték
kesítették
Bu
utca. 190
gatóság je
Fel
széna, 60
alomszalm
6 szekér e
zsák szecs
A
Ára
420-580,
szalma 29
szár
480-480,
Összes kos
Bud
A székely
ának jele
Felh
galicziái
- drb, él
- drb, el
drb, tiroli
eladott
- drb, le
kecske göd
A v
Arak
koronáig, k
koronáig, k
-, kiv
kiv.
kiv.
kiv.
kor
koronáig, k
belföldi
galicziái
sulyra, tiro
drbonkint,
sulyra, kec
koronáig p
páronkint,
Buda
évi szept.
vásárgazga
Felha
minőségű
Fejőstehen
- drb, tar
4 drb, bor
tiszt fehé
Járni
valamivel h
Köve
ökör 70 -
K.-ig pár-ki
K.-ig páron
K
60-64 K.-ig
K.-ig
szőrü magy
tarka kevert
kint, bonyh
darabonkint.
Buda
12-én. (A bud
jelentése a
Felha
tesen: 939
magyar és t
szerbiai telé
tehén, 142

A legkeresettebb cikket most is tojás képezte, melyből a hozatalok, különösen friss, telt áruból igen kicsinyek, úgy, hogy azért 63-69 koronát könnyen lehet elérni. Másodrendű tojás 62-64 koronáért volt értékesíthető.

Tejtermékben az üzlet sem változott, prima teavaj 1.80-1.90, másodrendű 1.50, főzővaj 1.20-1.30 kor., turó 8-10 fillért jegyeztek.

Vadban az üzlet megelégnél, a hozatalok lényeges részét foglyok képezték, melyek 2.40-2.90 koronán helyezték el páronként.

Elő baromtiban az üzlet képe, tekintettel a közeli izraelita nagy ünnepekre, megelégnél; szép hizlalt jóság járult árak mellett azonnal talált vevőre. Eladtunk rántani való csirkét 1.20-1.30, sütnivalót 1.40-1.80, hizott kacscát 3.80-4, hizott libát 10-11 koronával párját.

Ami a gyümölcsüzletet illeti, ugy szőlő iránt az érdeklődés fokozott, prima száraz szaszlat 34-36, passatuttit 50-64 koronán helyeztünk el 100 kgként, míg másodrendű szőlő iránt az érdeklődés, különösen a mai napon, feltűnően megcsappant, úgy, hogy ez utóbbi 6-8 fillérrel alacsonyabb áron volt elhelyezhető. II. rendű szőlőt 24-28 koronán értékesítettünk ma nagyban. Pajkörtök 10-50, nyári almák 16-20 koronán értékesítették 100 kgként.

Budapesti takarmányvásár. (IX. kerület, Mester-utca, 1901. szeptember 13-án. A székesfővárosi vásárigazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.)

Felhozott a szokott községekből 127 szekér réti széna, 60 szekér muhar, 27 szekér zsupszalma, 7 szekér alomszalma, — takarmányszalma, — szekér tengeriszár, 6 szekér egyéb takarmány (zabosbukkony, sarju stb.), 400 zsák szecska.

A forgalom közepes. Árak fillérekben q-ként a következők: réti széna 420-580, muhar 470-520, zsupszalma 280-320, alomszalma 290-320, takarmányszalma —, tengeriszár —, egyéb takarmány —, zabosbukkony 480-480, lóhere —, luczerna —, köles —, sarju 400-480, szalmaszecska 360-360. Összes kocsiszám 231. Összes súly 311859 kg.

Állatvásárok.

Budapesti szörómárvásár. 1901. szept. hó 12-én. A székesfővárosi közvagyóhid és marhavásár igazgatóságának jelentése.

Felhajtott: belföldi 829 db, eladatott — db, galicziai — drb, eladatott — drb, tirolai drb, eladatott — drb, növendék élőborju 87 db, eladatott — drb, élő bárány — db, eladatott — db; leölt belföldi — drb, eladatott — drb, galicziai 1 drb, eladatott — drb, tirolai — drb, eladatott — drb, bécsi leölt — drb, eladatott — drb, növendék borju — drb, eladatott — drb, leölt bárány — drb, eladatott — drb, élő kecske gödölve — drb, eladatott — drb.

A vásár irányzata lanyha volt. Árak a következők: Elő borjuk: belföldi — koronáig, kivételesen — koronáig dbonkint, 50-80 — koronáig, kivételesen 88 — koronáig sulyra, galicziai —, kiv. — koronáig drbonkint, — kor.ig, kiv. — koronáig sulyra, tirolai — koronáig kiv. — koronáig drbonkint, — koronáig kiv. — koronáig sulyra, növendék borju —, koronáig, kiv. — koronáig drbkint, 36-46 koronáig, kiv. — koronáig sulyra. Leölt borju: belföldi — koronáig kiv. — koronáig sulyra, galicziai — koronáig kiv. — koronáig sulyra, tirolai — koronáig, kiv. — koronáig drbonkint, bécsi — koronáig kiv. — koronáig sulyra, kecske — koronáig, kiv. — koronáig páronkint, élő bárány — koronáig páronkint, leölt bárány — koronáig párja.

Budapesti gazdasági és tenyészmárvásár. 1901. évi szept. hó 12-én. (A budapesti közvagyóhid és marhavásár igazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.)

Felhajtott: 349 drb, ugymint: jármos ökör első minőségű 32 drb, közép 74 darab, alárendelt — darab. Fejőstehen: fehér — drb, tarka 166 darab, tenyészbika — drb, tarka tinó — drb, fehér — darab, jármosbivaly 4 drb, bonyhádi 77 darab, hizlalni való ökör — darab, fűsző fehér — darab.

Jármosökör és fejőstehen vásár gyenge. Az árak valamivel hanyatlottak.

Következő árak jegyeztettek: Elsőrendű jármos ökör 70-740 K-ig, középmin. jármos ökör 650-680 K-ig pár-kint, alárendelt minőségű jármos ökör — K-ig páronkint, jármos bivaly — K. é. s. mm., — K-ig páronkint, jobb minőségű jármos ökör 60-64 K-ig é. s. mm.-kint, tarka bekötni való ökör — K-ig é. s. mm. Fejőstehenekért és pedig: Fejőstehen magyar tehén — koronáig darabonkint, tarka kevert származású tehén 120-220 K-ig darabonkint, bonyhádi tehén 230-340 K-ig, kiv. — korona darabonkint.

Budapesti vágómarhavásár. 1901. szeptember hó 12-én. (A budapesti közvagyóhid és marhavásár igazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.)

Felhajtott: 1862 drb nagy vágómarha, nevezetesen: 939 darab magyar és tarka ökör, 621 darab magyar és tarka tehén, — drb szerbiai ökör, — drb szerbiai tehén, — drb boszniai ökör, — drb boszniai tehén, 142 drb szerb bika és 160 drb bivaly.

Minőség szerint: 7 darab elsőrendű hizott bika, 116 drb középminőségű bika és 29 drb alárendelt minőségű bika, 134 darab elsőrendű hizott ökör, 760 darab középminőségű ökör és 65 drb alárendelt minőségű ökör, 43 drb elsőrendű hizott tehén, 500 drb középminőségű tehén, 203 drb alárendelt minőségű tehén.

A vágómarha felhajtás 139 darabbal kevesebb, az irányzat mégis lanyha, minthogy a szerb marha korlátozása miatt az ausztriai vevők csaknem mind elmaradtak. Az árak általában változatlanok, jobb minőségek iránt az érdeklődés élénkebb, silányabbak nehezen voltak eladhatók.

Következő árak jegyeztettek: Hizott magyar ökör jobb minőségű 64-74, kivételesen — K., hizott magyar ökör középminőségű 56-62, kiv., alárendelt minőségű magyar ökör 48-54, jobb minőségű magyar tehén 40-52, tarka 42-64 kivételesen magyar tehén 60, magyar tehén középminőségű —, kiv., alárendelt minőségű magyar és tarka tehén —, kiv., szerbiai ökör jobb minőségű —, kiv., szerbiai ökör középminőségű —, kiv., szerbiai ökör alárendelt minőségű —, kiv., magyar bika 42-64, kiv., magyar bivaly 30-42, kiv., magyar legelőmarha I. rendű 44-58, kiv., II. rendű —, kiv., koronáig métermázsánként, élősulyban.

Budapesti lovásár. Bpest, 1901. szept. 12-én. (A budapesti vásárigazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.)

A vásár forgalma élénk volt. Felhajtott összesen 576 db. Eladatott 336 drb. Jobb minőségű lovakból (hátas) 15 db, eladatott 6 db, 200-300 K-ért, könnyebb kocsló (jukker stb.) 8 drb, eladatott 2 drb, 300-450 K-ért, nehezebb kocsló (hintós) 30 drb, eladatott 6 drb 200-280 K-ért, igás kocsló (nehéz nyugoti faj) 40 drb, eladatott 15 darab 140-220 K-ért, ponyva — drb, eladatott 0 drb — koronáért. Középminőségű lovakból: nehezebb felék (fuvaros ló stb.) 120 db, eladatott 47 db 100-180 K-ért, könnyebb felék (paraszti ló stb.) 340 drb, eladatott 240 darab 60-140 K-ért; alárendelt minőségű lovakból 33 drb, eladatott 20 drb 14-46 K-ért. Bécsi vágóra vásároltatott 65 drb, az állatker részére vásároltatott 4 drb, tulajdonjogra gyanus ló lefoglalattott — darab, ragályos betegségre gyanus ló lefoglalattott 2 darab, takonykór miatt a gypmesterhez küldetett — drb.

Kőbányai sertésvásár. 1901. évi szept. hó 13-án. (Első magyar sertésüzemelő-részvénytársaság telefonjelentése a „Köztelek” részére.)

Az üzlet csendes volt. Heti átlag-árak: Magyar válogatott 320-380 kilogrammos nehéz 91-92 fillér, 280-300 kilogrammos nehéz 90-92 fillér, öreg 300 kg. tulli — fillér, vidéki sertés könnyű — fill., szerb 87-91 fillér, román — fill., liszta kgr. páronkint 45 kgr. életsúlylevonás és 40/0 engedmény szokásos. — **Életségárak:** Tengeri (6) 11-korona, árpa (6) 13-korona Kőbányán átvéve. — **Helyi állomány:** szept. 6-án maradt 46025 darab. — **Felhajtás:** Belföldről 1045 darab, Szerbiából 1314 drb, Romániából — darab, egyéb államokból — darab, összesen 2359 drb. Főösszeg: 48384 drb. Állomány és felhajtás együtt — drb. — **Elhajtás:** budapesti fogyasztásra (I-X. kerület) 1041 drb, belföldre Budapest környékére 1286 darab, Bécsbe 76 drb, osztrák tartományokba 1438 drb, Ausztriába — drb, Német birodalomba — darab, egyéb országokba — darab, összesen 3900 drb. A szappangyárakban feldolgozott 1 darab, szállásokban elhullott — darab, waggonokból kirakott hulla — drb, borsókásnak találtatott 8 drb, összesen 8 darab. Maradt állomány 44484 darab. A részvénytársaságokban 14973 darab van elhelyezve. Az egészségügyi és tranzitózásokban maradt szept. 6-án 3102 darab. — **Felhajtás:** Szerbiából 1314 drb, Romániából — drb, összesen 4416 darab. — **Elhajtás:** 1551 darab, maradt állomány 2865 darab és pedig 2865 darab szerb és — drb román. Az egészségügyi szemlénél jan. 1-től máig 242 darab a fogyasztás alól kivonatott és technikai czélokra feldolgozott.

Bécsi vágómarhavásár. 1901. szeptember hó 9-én. (Vass Jenő tudósítása „Köztelek” részére.)

Összes felhajtás 5163 db, Ebből magyar 4067 db, galicziai 254 darab, bukovinai 12, német 830 db, hizott 3264 db, legelő 473 db, fiatal 1423 db, ökör 3540 db, bika 793 db, tehén 601 db, bivaly 229 db.

Az üzlet változatlan volt. Árak: prima magyar 70-78 — (82-), szekunda 60-69, tertia 52-59, galicziai prima 74-76 — (—), szekunda 68-73, tertia 62-67. Német prima 77-83 — (84-87), szekunda 68-76, tertia 62-67. Legelőmarha: szerb és magyar 50-60 —, rosszabb minőségű 50-60 —. Bika és tehén 40-62 —, és bivaly 36-44 —. Az összes eladások, élősúlyban, 100 kilogrammonként, koronákban értendők.

Bécsi sertésvásár. 1901. szept. 10-én. (Schleiffelder és társai bizományi czég távirati jelentése a „Köztelek” részére.)

Felhajtás: 7530 lengyel, 3260 magyar összesen 10790 drb.

A vásár vontatott volt. Árak különként élősúlyban fogyasztási adó nélkül prima 82-84 fillér kivételesen — fillér, közepes 75-80 fillér könnyű 67-73 fillér, súdó 72-92 fillér.

Ingtatlanok árverései (40,000 korona becsértéken felül.)

(Kivonat a hivatalos lapból.)

Szept. 16.	Belényesi kir. jbiróság	a tkvi ha-tóság	Henry Jan Barenel Van Royen	78190
Szept. 23.	Topotyai kir. jbiróság	a tkvi ha-tóság	Kirshaber Adolf	53419
Szept. 24.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Sejdl Karolyne	165228
Szept. 24.	Bajai kir. jbiróság	a tkvi ha-tóság	Weiner Matyas	62320
Szept. 27.	Kassai kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Lipocz Vilmos	53400
Szept. 30.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Roth Mihaly	219401
Szept. 30.	Tornai kir. jbiróság	a tkvi ha-tóság	Tamlényi Maria	43242
Szept. 30.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Szenasi Istvan	188367
Okt. 8.	Rimaszombati kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Vajda Andras	62389
Okt. 10.	Aradi kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Wechsler Ede	98637
Okt. 10.	Szentesi kir. jbiróság	a tkvi ha-tóság	br. Maasburg Sandor	45072
Nov. 18.	Kolozsvári kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Solymosi Olivér	52900
Decz. 2.	Dicső-szt-márt. kir. jbiróság	a tkvi ha-tóság	Thurocz Kálmán	129114

Szerkesztői üzenetek.

Előfizető. Sem nevét, sem lakhelyét nem közölte velünk, névtelen kérdésre pedig nem válaszolunk.

Egy előfizető, Csáktornya. Fenti üzenet Önnek is szól.

F. J. urnak, Székelyhad. Mindenestre köteles jelentkezni az elsőfoku hatóságnál a határozat kiállításá végett.

N. S. Gyulához. Kérdésére a tények közelebbi ismerete nélkül nem felelhetünk; ismeresse velünk részletesebben az egész ügyet, akkor szívesen megadjuk a kért felvilágosítást.

P. S. urnak, B.-Almás. Az eladó feltétlenül köteles a kos visszavételére és az egész vételár visszatérítésére; ha tehát csak a vételár felét fizette vissza, úgy a másik feléért a járásbírósg előtt indítson kérdésttevő keresetet a hátralékos összeg iránt.

P. V. urnak, Domahida. Lapunk minden számában található olyan irányu hirdetést, mint a milyent keres.

Mezőgazdák figyelmébe!

Elismert kitűnő hazai gyártmány!

1600 gőzcséplőkészlet üzemben!

CZIM:

ELSŐ MAGYAR

gazdasági gépgyár

RÉSZVÉNYTÁRSULAT

BUDAPESTEN,

VÁCZI-UT 19. SZÁM.

Gőzcséplőkészletek

2 1/2, 3 1/2, 4, 4 1/2, 6, 8, 10, 12 lóerejűek.

Magánjárók

(uti mozdonyok.)

Kérjük minden szakszavú kérdéssel bizalommal hozzánk fordulni, készséggel adunk kimerítő és felvilágosító választ.

Arjegyzék kiváratra díjmentesen küldetk.

HYDRA **HYDRA**
Legmegbízhatóbb és legjobb
a szabad. „HYDRA“ vetőgéptölcsér
teljesen zárt falu hajlékony aczéltömlőből.
Hajlékony, ruganyos és nem törékeny.
Szakértők véleménye szerint jobb magvezető-
cső nem is képzelhető.

Kapható: az előkelőbb vetőgépgyárosoknál, valamennyi műszaki és vaskereskedőnél.
Nagybani eladás: Pforzheimi fémtömlőgyár társ.
Magyarországi kizárólagos képviselőinél:
Gál és Fodor cégénél
BUDAPEST, V., Váci-körút 44.
Szabadalom bitorlás a legnagyobb szigorral üdöztetik
Részletes leírással szívesen szolgál a fenti cég.

HYDRA **HYDRA**

Importált eredeti
angol kosok
kaphatók:
PICK OSWALD-nál
BUDAPEST,
VIII., Külső-Kerepesi-ut 1. sz.

BECK ÉS GERGELY
BUDAPEST, V. KER., VÁCZI-ÚT 12. SZ.

GAZDASÁGI GÉPEK RÜSTON-GŐZCSÉPLŐK
BENZIN-MOTOROK
GŐZGÉPEK GŐZEKÉK

Magy. kir. államvasutak.
128968/C/L. 1901.

Hirdetmény.

(VII. pótlék kiadása a magyar királyi államvasutak által kezelt helyiérdekű vasutak közös áru díjszabásához).

A magy. kir. államvasutak által kezelt helyiérdekű vasutak közös áru díjszabásához (II. rész) a folyó évi szeptember hó 1-től érvényes VII. pótlék lép életbe, a következő tartalommal:

- I. Tartalomjegyzék és az A) Általános rész kiegészítése.
- II. A B) különleges rész kiegészítése és pedig:
 - a) A kisküküllői helyiérdekű vasút díjszabásának módosítása.
 - b) A körös-belovár-bercebarcsi helyiérdekű vasút díjszabásának módosítása.
 - c) A nagy-tapolcsány-bossány-troncséni helyiérdekű vasút díjszabása.
 - d) A muna-klenaki helyiérdekű vasút díjszabása.
 - e) A varasd-goluhaveci helyiérdekű vasút díjszabásának módosítása.
 - f) A vinkovce-zupanje-szavaparti helyiérdekű vasút díjszabása.
- III. Nyomdahibák és kiegészítések.

Ezen pótlék magyar és német nyelven külön jelenik meg és a magyar királyi államvasutak igazgatóságánál (Budapest, VI., Csengeri-utca 33. a.) valamint az üzletvezetőségeknél példányként 10 fillérért kapható.

Budapest, 1901. augusztus hó 20.

Az igazgatóság.

(Utánnymás nem díjaztatik).

Őszi vetésre ajánljuk
diószeghi óriási buzánkat,
mely már igen elterjedt s melynek **eredménye** a hozzánk érkezett összhangzó értesítések szerint általában a **legnagyobb megelégedést keltette**, miután a **rozsdá elleni ellenálló képességét nagy mértékben igazolta.**

Becsés megkeresések
Diószeghi cukorgyárhoz
Diószegh (Pozsonymegyében) intézendők. 4298

Uradalmak, gazdaságok, földbirtokosok, szeszgyárak stb. részére

Bessemer-Festék (védjegy üllő)

kitűnő szolgálatokat tesz.

Feltétlenül hathatós máz rozsdá ellen, mindennemű vas-szerkezetek, vas- és hullámbádogtetők, tartók, istállóvasgerendák, kerítések, vaskapuk, vasablakok, gépek, lokomobilok stb. részére.

Mint famázolat is kitűnő konzerváló szer. Tartósabb, szaporább és a légköri s vegyi behatásoknak sokkal jobban ellenáll mint minium és olajfesték.

Ajánlattal és prospectussal szívesen szolgálnak az egyedüli gyárosok

Festékgyárak: **Lutz Ede és Társa, Pozsony.**

Gazdasági szakoktatás a lipcei egyetemen.

A téli félév kezdete **október 15-én**, a gazdasági előadásoké **október 21-én**. Programot (a kulturtechnikai szakról és a gazdasági tanítók pedagógiai seminariumáról is) és előadási tantervet küld és felvilágosítással szolgál

Dr. Kirchner W.

titkos udvari tanácsos, nyilv. rendes tanár és igazgató,
a lipcei gazdasági egyetemen.

4924

Eladó uri birtok.

Jászfelsőszentgyörgy község határában a pusztamonostori vasúti állomástól 6 km.-re fekvő

circa 300 hold kiterjedésű (1200 □-öles) földbirtok, rajta új emeletes kastélyval, parkkal és ujonnan épült gazdasági épületekkel

szabad kézből eladó.

Nyaralásra kiválóan alkalmas. A gazdaság tehenészetre is ujonnan van berendezve. Dohánytermelés 12 kat. hold. Venni szándékozók forduljanak

Dr. Weisz István ügyvédhez,
Jászberényben. 4551

74005. szám. H. 1.

Lóárverési és lóvásári hirdetés.

A magy. kir. állami lótenyészintézetekből kisorsolt

anyakanczák, számfeletti fiatal kanczák és heréltek árverése
folyó évi október hó 2-án

és esetleg 3-ikán, Budapesten a Tattersall keresési-uti helyiségeiben délelőtt 10 órától kezdődőleg fog megtartatni.

A budapesti Tattersall részvénytársaság a fenti árverést megelőzőleg folyó évi szeptember hó 27-étől, október hó 1-ig luxuslóvásárt, október 7-én angol telivér éves csikók és anakanczák árverését és végül folyó év október hó 13-án, 14 és 15-én ménló kiállítását és vásárt rendez.

A lovak leírását és részletes feltételeket tartalmazó árverési jegyzékek, a posta-bélyeg beküldése mellett, a Tattersall igazgatóságától kaphatók.

4611

Budapest, 1901. évi szeptember hóban.

Magy. kir. földművelésügyi minister.

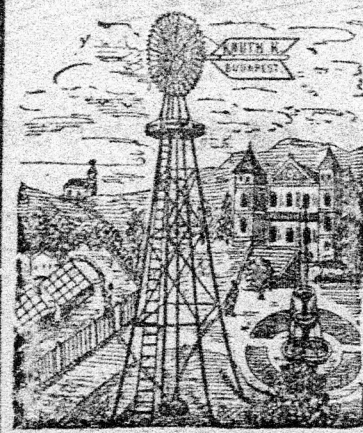
Knuth Károly

mérnök és gyáros.

GYÁR ÉS IRODA:

BUDAPEST,

VII. ker., Garay-utca 6-8. szám.

Elvállal: Központi-, víz-, lég- és gőzfűtések, légszusz- és vízvezetékek, csatornázások, szellőztetések, closették, szivattyúk, vízerőművi emelőgépek stb., nemkülönben kőszén-, olaj- és petróleumvátadékból nyert gázok értékesítését, czelező készülékek létesítését, városok, indóházak, nagyobb épületek és gyárak számára.

Tervek, költségvetések, jövedelmi előirányzatok gyorsan készíttetnek.

Legjobb minőségű kőanyag-csővek raktáron.

Haszonbérlet.

Tökével rendelkező szolid haszonbérlet kerestetik, egy, Kassától 16 kilométernyire fekvő 3600 katasteri hold kiterjedésű birtok részére, melyből 1880 hold szántóföld, 320 hold rét, körülbelül 950 hold erdő, a maradék legelő, ut és belsőség.

A körülbelül 2 kilométer távolságban fekvő rétektől eltekintve a birtok egy tagból áll, 3 majossal s minden szükséges épülettel el van látva; a birtokot 35 év óta a tulajdonos maga műveli, rajta minden a legjobb állapotban van, kitűnő állami ut s a vasút mellett fekszik; vasuti állomás, posta- és távirahivatal helyben van, mely egy élénk forgalmu, 1900 lakossal bíró község.

A bő fundus instructus megegyezés esetén átvehető.

A haszonbérlet 1901. október, 1902. január vagy április 1-én vehető át.

Felvilágosítást nyújt

4451

Dr. Kazinczy Gyula, kassai kir. közjegyző.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Budapest, VIII., Baross-utca 10. sz. II. emelet

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület

ugyis mint a

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége
 erkölcsi támogatásával. Alakult: 1900.

Biztosítéki alap:

Kormány hozzájárulása: 400,000 kor.
 Alapítványok és üzletrészekben: 1,200,000 kor.
 Összesen: 1,600,000 kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen.

Az üzlet eredményében biztosított tagok a díjarányában részesülnek.

Biztosítási ajánlatokat elfogad közvetlenül a központ vagy a képviselők közvetítésével és felvilágosítással és nyomtatványokkal minden irányban készséggel szolgál

1898

az igazgatóság.

Méltóságos Sólmosy Ödön báró bolhói uradalmában a tenyésztés felosztása miatt eladásra kerül 26 darab 4-8 évesig, kitűnő magyarfajú

gulyabeli tehén.

Bővebb értesítést nyújt:

Az uradalmi intézőség,

Bolhón, Somogy megye.

4572

Hirdetés.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a Magyar Kir. Szabadalmazott Osztályosorsjáték (VIII. sorsjáték) 6. osztályának húzásai f. évi szeptember hó 25-től október 22-ig tartanak meg, még pedig a következő napokon:

Szeptember 25, 26, 27, 28, 30. Október 2, 3, 4, 5, 7, 8, 10, 11, 12, 14, 16, 18, 22.

A húzások mindig d. e. 9 órakor kezdődnek, és a magyar kir. állami ellenőrző hatóság és kir. közjegyző jelenlétében nyilvánosan történnek a húzási teremben (IV. Eskü-tér, bejárat a Duna-utca felől.) A sorsjegyeknek a VI. osztályra való megújítása a játékterv szerint minden igényt kielégítő elosztással és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál.

Budapest, 1901. szeptember hó 8-án.

Magyar Királyi Szabadalmazott Osztályosorsjáték Igazgatósága.

Lónyay

Hazay

Cs. és kir. katonai építészeti osztály Budapestén.

2053. szám.

Értesítés.

A budapesti főherceg Vilmos tüzérségi laknyából az istállótrágya (438 ló után) 1902. évi január hó 1-től 1904. évi december hó 31-ig terjedő időre a legtöbbet ígérőnek fog bérbé adatni.

Az 1 koronás bélyeggel ellátott írásbeli ajánlatok a budapesti cs. és kir. katonai építészeti osztálynál (I. ker., Vár, Színház-utca 13. sz.) legkésőbb folyó évi október hó 21-ig fogadlatnak el, a hol a verseny és szerződési feltételek is megtekinthetők.

Budapest, 1901. évi szeptember hó 9-én.

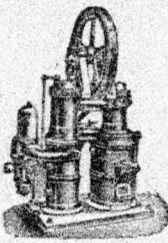
4610

Lapunk bekötési táblája

2 kor. 72 fill. (portómentesen)
Rapható kiadóhivatalunkban.

ACZÉL-SZÉLMÓTOROK

automatikus szabályozással szélérő és szélirány után, teljesen felszerelve, dugattyuszivattyúval, javított vascső-vezetőrúdazattal és vezetőrúd-csapágyakkal

ára 320 korona

Hőlégszivattyú-gépek szagtalan petroleum-tüzeléssel; vízvezeteki-csővek, szerelvények és mindennemű szivattyú-berendezések.

„AGRICOLA“ Tul. Schwarz M.

Műszaki iroda és gépgyár.

4570

BÉCS, XX2. Passetstr. 27. (I)

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

!! MEGJELENT !!

a nagyméltóságú m. kir. földmivelségi miniszterium anyagi és az Országos Központi Hitelszövetkezet erkölcsi támogatása mellett

Dr. GALOVICS ZOLTÁN

A Magyar Szövetkezeti Jog

című műve, mely a szövetkezetekre vonatkozó összes jogszabályokat tárgyalja és az összes szövetkezeti eszme minden barátja számára

==== nélkülözhetetlen kézikönyvül szolgál. ====

Ezen mű utmutatóul szolgál:

a szövetkezetek alapítására,
a tagok jogviszonyaira,
a közgyűlés, igazgatóság és felügyelőbizottságra, ezek tagjainak jogaira, kötelességére, felelősségére stb.

A mű ára portómentesen megküldve 6 korona 20 fillér.
Kötte 7 k. 20 fillér. Megrendelhető

a Köztelek kiadóhivatalában Budapest, IX. ker., Üllői-ut 25.

Magyar kir. államvasutak
119780/1901. sz.

Ajánlati felhívás.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága 1902. évben szükséges 21400 méter-mázsa kőolaj szállítása iránt ezenel nyilvános pályázatot hirdet.
A kiírt mennyiség csak megközelítő évi előirányzatot képezvén, a szállítást elnyerők kötelesek lesznek tekintet nélkül a tényleges szükségletre 25%-kal többet vagy kevesebbet szállítani.

A szállítások a 122291/98. sz. általános és a kőolajszállításra nézve érvényben levő 39916/92. sz. különleges feltételek alapján eszközölnék.

Minden ajánlattevő tartozik azonban nemcsak a 39986/92. számú különleges szállítási feltételek 2. §-ában körülírt 28. Ábel fokú, hanem azonkívül is a kereskedelemben előforduló jó minőségű 21. Ábel fokkal bíró kőolaj szállításra ajánlatot tenni.

A 21. Ábel fokos kőolaj színére nézve kikötjük, miszerint az legalább 140 Slammernek feleljen meg, s hogy ennél sötétebb kőolaj szállítása teljesen ki van zárva.

Különösen hangsúlyozzuk, hogy a kötendő szerződésben — ha 21%-os kőolaját biztosítunk — nem a legalsóbb 140°, hanem a bemutatott és elfogadott minta színének megfelelő Slammer fokot fogjuk kötelezőnek felvenni, tehát a szállítandó kőolaj színoka a bemutatott minta színfoának kell hogy megfeleljen.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága fenntartja magának azon jogot, hogy akár az egyik, akár a másik minőséget, akár pedig mindkettőt minőséget szállításra elfogadhassa és ajánlattevő tartozik a szállítást e szerint es közölni.

A fent említett feltételek a magy. kir. államvasutak anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál (Andrássy-ut 73. sz. II. em.) a hivatalos órákban naponként megtekinthetők, vagy a megállapított ár előzetes lefizetése mellett budapesti nyomtatványtárnál posta útján is megszerzethetők, megjegyezvén, hogy a különleges szállítási feltételekért 30 fill., az általános feltételekért pedig 50 fill. postaköltség fejében pedig 20 fill. fizetendő.

Az ajánlattevő alkalmával a szállítani szándékoltt mindenkét nembeli, tehát a 28 és 21 fokos kőolajból minta beküldendő és pedig két-két üvegben egy-egy kgr.

Mindegyik ajánlóról feltételeztetik, hogy az illető szállítási feltételeket ismeri és egész terjedelmükben elfogadja.

Az igazgatóság fenntartja magának a jogot, hogy addig is, míg az ajánlatok felett döntőleg határozza, egyes ajánlattevőknel az ajánlati árban megrendeléseket tehessen.

Az illető ajánlattevők ezen megrendeléseket teljesíteni kötelezettek, a nélkül azonban, hogy ebből folyólag a szállításnak átengedését követelhetnek.

Ajánlattevő ajánlatával a szállítás elhatározásáig szóban maradni tartozik és azt nem vonhatja vissza.

Az ajánlott anyagra nézve minden kétséget kizáró módon kiemelő, hogy a nyers anyag hazai vagy külföldi termék-e, illetve vajjon a kőolaj hazai vagy külföldi származású nyersanyagból készült-e és hogy annak feldolgozása, illetve a szállításra ajánlott kőolaj gyártása mely gyárban eszközöltetik. Ehhez képest jogában áll a m. kir. államvasutak igazgatóságának az anyag minőségéről és származásáról idenkint meggyőződést szerezni és szállító tartozik mindazon adatokat, melyeket a m. kir. államvasutak igazgatósága a gyártási hely és eljárás hiteles igazolására nézve szükségesnek tart, kívánatra bármikor rende kézre hoz-ajítani.

Ha a nyertes szállító az anyag gyártására illetve származására nézve elvállalt kötelezettségének meg nem felelné, az esetben a szállító minden körülmények között köteles a nem szállított vagy nem a kitűzött nyers anyagból szállított és nem a kitűzött gyárban előállított anyag szerződés szerinti árának 20%-át szóval husz százalékát kötbéreként fizetni és ezenfelül jogában áll a magy. kir. államvasutak igazgatóságának saját valósítása szerint vagy a szerződés teljesítését vagy a teljesítés helyett a szerződést megszüntetnek jelenteni ki s annak megszerzése okából kártérítést követelhetni s a szállítás tárgyát képező anyagokat szállító terhére és veszélyére máshol bármely áron beszerezni.

Mindazon czégek, melyek a magy. kir. államvasutakkal szállítási viszonyban mindedig nem állottak, tartoznak szállítóképeségüket és megbízhatóságukat keresk. kamarai bizonyítvánnyal igazolni.

Az ívenként egy koronás bélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve ezen külcímekkel „Ajánlat 119780/901. számhoz 1901. évi szeptember hó 20-án déli 12 óráig a m. kir. államvasutak anyag és leltárbeszerzési szakosztályánál benyújtandók, vagy oda posta útján beküldendők. Ezen ajánlatokhoz jelen pályázati felhívás, ajánlattevő által aláírva és 60 fillér mellékbélyeggel ellátva melléklendő.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott mennyiség értékének megfelelő 5% készpénzben vagy állami betétekre alkalmas értékpapirokban 1901. szeptember hó 19-én déli 12 óráig a m. kir. államvasutak budapesti főpénztáránál letendő.

Az ajánlatban a bánatpénz letétele megemlítendő az arról nyert letéti elismervény az ajánlatokhoz nem csatolandó.

Az ajánlati árak métermázsánként tisztán, olvashatóan számmal és szóval kiírva, bér és vámentve a m. kir. államvasutak vonalainak valamely az ajánlatban határozottan megnevezendő, állomásra teendő, kikötöttik azonban a mennyiségi és minőségi átvétel kizárólag a magy. kir. államvasutak valamely szertárában történjék és a kőolajszállító által a megrendelés alkalmával kikötendő szertár címze alatt adassék fel.

A szállítási ügyletből eredő bélyeg és illeték-költségeket szállító fizeti.

Az illeték az 1881. XXVI. t.-cz. 10. §-ának megfelelően rovaendő le, hogy a fizetések alkalmával a fél által kiállítandó minden nyugtatvány nemcsak a nyugtatványi bélyegilletékek címén a II. fokozat szerint járó bélyegjegyekkel látandó el, hanem arra még külön a szerződés után a III. fokozat szerint járó illetékek fejében az utalványozott összegnek megfelelő értékű bélyegjegyek is ragasztandók.

Szállító számlabeli követelése a magy. kir. postatakarékpénztár útján egyenlítettnek ki. Szállító tartozik tehát a magy. kir. postatakarékpénztár cheque- és clear.-forgalmába belépni.

Ezen feltételektől eltérő ajánlatok, továbbá olyanok, melyek nem a kitűzött határidőben érkeznek, vagy táviratilag tételnek, végre oly ajánlatok, melyek lényeges részükben javításokat vagy vakarásokat mutatnak és melyekre nézve az előirt bánatpénz le nem tételét, figyelembe vételre egyáltalán nem számíthatnak.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága fenntartja magának azt a jogot, hogy az ajánlatok közt, tekintet nélkül az árra, szabadon választhasson, továbbá, hogy az ajánlott mennyiségből tetszés szerinti vizmeanyiség szállítását is átengedhesse, oly formán, hogy az ajánlattevők ily részbeni szállítás elfogadására is kötelesek, ha csak ennek ellenkezőjét ajánlatukban világosan ki nem kötötték és végre, hogy e cél elérésére másféle intézkedéseket tehessen.

Budapest, 1901. augusztus hóban.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága.

(Utánnomás nem díjazatik).

75218. szám.

Tenyészállat-árverés.

A bábolnai m. kir. állami ménesebirtok tisztavérű simmentháli tenyészetéből tuberkulinra nem reagáló,

**22 darab fiatal tenyészbika és
15 darab előhasi üsző**

folyó évi október hó 14-én delután 1 órakor

Bábolnán nyilvános árverésen el fog adatni.

Előzetes bejelentésre kocsik küldetnek, de csak a nagy-igmándi és ácsi állomásra.

Posta, távirda és távbeszélő állomás Bábolna puszta.

Az eladásra kerülő tenyészállatok részletes leírása és az árverési feltételek a földművelésügyi miniszteriumban a gazdasági Főigazgató urnál (III. em. 80. ajtó) és a ménesebirtok igazgatóságánál megkaphatók.

Budapesten, 1901. szeptember hó.

M. kir. földművelésügyi miniszter.

4612

Birtokbérlet.

Hajdumegyei Balmaz-Ujváros község határában, 1505 kat. hold szántó és 932 kat. hold legelőből álló, tanyai épületekkel, bérlő- és tisztai lakokkal felszerelt gazdaság, 12 évnél nem kevesebb időre bérbe adatik.

Részletes fölvilágosítást ad, a közvetítők kizárásával

Békessy László urad. igazgató,

lakik Debreczenben, Péterfia-utca 13. sz.

4626

Alagcsöveket

elismerett legjobb minőségben legjutányosabban szállít

a
Füleki gőztéglagyár

FÜLEK (Nógrádmegye.)

Superfoszfátok

állati és
ásványi eredetűek,

legelőcsőbb

foszforsavas trágyaszer minden talajra.

Gyors hatásért kezesség, legnagyobb eredmény.

Nélkülözhetetlen az őszi vetéseknél,

semmi más foszforsavakkal nem pótolható.

Ajánlok továbbá:

Csontlisztet, Chilisalétromot, kénsavas ammóniákat, kálió, kainitot, különleges műtrágyákat kapás és kalászos növények alá, themenau szab. szuperfoszfát-gyepszet

herések trágyájánál és az istállótrágya konzerválására;

takarmánymeszet stb.

bárhova versenyképes áron szállít a legszigorubb tartalomszavatolás mellett

Kénsav- és
mút ágyaggyár

A. SCHRAM

Ludenburg-Themenau
és Lissek Rostok m.

Központi iroda: **Prága**, Heinrichsgasse 27.

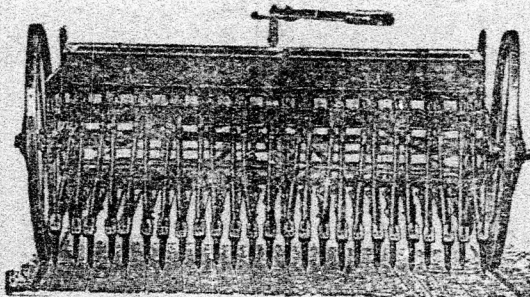
PROPPER SAMU

mezőgazdasági gépraktára

Budapest, V. ker., Váci-körút 52. szám.

Ajánlja mérsékelt áron a jelen időnyre

SACK RUDOLF elismert kitűnő gyártmányait

Aczélekét,
Vashoronait;

grubbereit,

sorvelőgepeit,

lőb-
soros répakapálóit,

szőlőművelő fogatos
eszközeit.

Ez alkalommal különösen felhívja a t. gazdaközönség b. figyelmét az általa képviselt

DEERING-féle a világ legnagyobb amerikai aratógép gyáranak hírneves

fűkaszalógepeire, marokrakó és kéveköto aratógepeire,

valamint egészen **SZENAGYUJTO** és szénaforgató gépeire, mely gépeket tel-
jes felállítás mellett szállítja jutányos áron.

Bizonyítványok fenti gépekről, kimerítő árjegyzékek és készséges felvilágosítások

Actiengesellschaft

Stahlwerke

Weissenfels

ezelőtt Goepfinger & Co.

Weissenfels, Oberkrain.

Szab. aczélhordók.

A hordóban levő folyadék nem veszít súlyából kiszivárgás, felszivódás és apadék által. Nincs tűzveszély.

Petroleum, benzol, festékárak, spiritusz, olajok, alkáliák stb. részére.

Kapható minden
vaskereskedés-
ben.

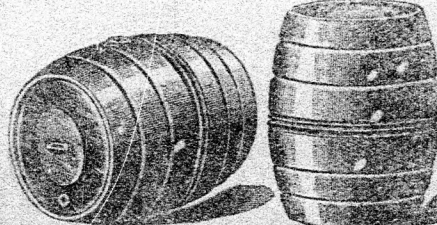
A szab. aczélláncz, a cs. és kir. hadseregénél és a m. kir. honvédségénél, mint nyakláncz van elfogadva.

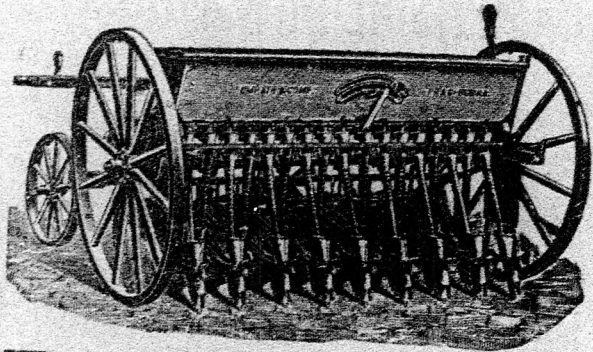
Amerikai szabadalmazott
aczéllánczok

forrasztás nélkül.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

„UJDONSÁG” Elektromos uton forrasztott lánczok mezőgazdák és iparosok részére.

Egyetememes sorvetőgépek

legjobb tolókerék-rendszer. Magyar és osztrák szabadalom.

Utólérhetlen Tessék

MEGBIZHATÓ! árjegyzéket

CZÉLSZERŰ! kérni!

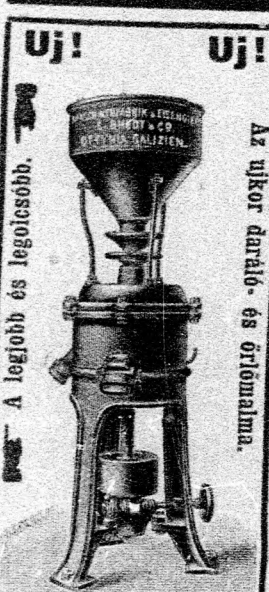
KÖNNYŰ JÁRATU!

Ekék. Trieurök.

Umrath és Társa Budapest,

V., Váci-körut 60. szám.

Gőzcséplőkészletek 12 lóerőig. — Ipari mozcsonyok 100 lóerőig.

„OTTYNIA“

daráló- és őrlőgép. Szabadalmi, illetve bejelentve minden kultúr-államban. Magyar szab. száma 16.043. Osztrák szab. 3960. — Kiszármagok igényjogú és Ausztria-Magyarország, Románia és Oroszország részére gyártja

Bredt E. & Co.,

gépnyára és vasöntődéje Ottyniában (Galtzia.)

Korcskakötő haladás a simaőrle terén. Kéregöntésű őrlőtárcsák kicsaróható aczélcékekkel, melyeknek utánaállítását és élesítését minden lakus helyben eszközölheti. Nem azonos az eddig forgalomba jött aczéltárcsás malomokkal. Eddig el nem ért megalkarítás az elhasználásban. Csekély hajtóerő. Legnagyobb munkateljesítmény az ériemény minőségét és mennyiségét illetőleg.

Legegyszerűbb kezelés.

Olcsó telep.

Magyarországban felvilágosításra szóló: Müller Vilmos, Budapest, VII., Eötvös-utca 6. 4261

Jóval a napi áron felől vásárolok

Lóhere- és luczerna-magot,

mely ugy a szem nagyságára, mint színre és tisztaságra nézve elsőrendűnek mondható.

HALDEK

magnykereskedése,

József főherceg 6 es. és kir. Fensége udv. szállítója

Budapest,

Károly-körut 9. sz.

ZISKA JÓZSEF

utóda

Rostály György

ajánlja a legmegbízhatóbb gabna minőségű tizedes és százados-hidmérlegeket.

A budapesti gabna- és értéktőzsde szállítója. Gyar és iroda: Bpest, Eötvös-u. 43. sz. Alapított 1872. Javítások pontosan. Árjegyzék bérmentve.

Gazdák

kitűnő minőségű terményzsákot 85 fillértől kezdve

vizhatlan, tiszta lenponyvát 200 fillérért

— méterét vásárolhatnak a FISCHER-féle

zsák- és ponyvagyárban, Budapest, Nagykörna-utca 18. Minták ingyen és bérmentve.

Gazdáknak fontos! Hreblay Emil

állattenyésztési m. k. felügyelő

Budapest, VII., Csömöri-út 15., II. 8. Munkái:

Baromfi hizlalás 1 kor. 50 fillér.

Baromfi tenyésztésre vonatkozó tudnivalók 1 kor. Tyuktenyésztés 2 korona. Lúd- és kacsa tenyésztés 2 korona.

Pulykatenyésztés 2 kor. Baromfi és tojás értékesítő szövetkezetekről 1 korona 60 fillér.

Megrendelhető a szerzőnél, leg-egyszerűbben a pénz előleges be-
kaldése mellett.

Felső-Dunapartján termelt és az évi járványos kóddéknak és roszdának leg-
jobb ellentételőképességét tanúsított vérsíros ko-
paszbuzát vetőmagul ajánl 100 kg. kint 20 koronáért

Cseklész állomásra szállítva birmei mennyiségben a Sántai bérzadaság u. p. Magyarbél, Pozsonymegye. 4428

Schember C. és fia

es. es kir. udvari hidmérleg és gépgyár,

Budapest, Andrássy-út 15. Ajánlják általánosan ismert, szabadalmazott hid- és mérlegmérleket, valamint gazdasági és ipari célokra szolgáló tizedes és százados ráktári mérlegüket. Árjegyzék ingyen és bérmentve

Burgonyát több wagonnal veszek, valamint makóc hágymát. Ajánlatok az ár és minőség megjelölésével „Válogatott” címen a lap kiadóhivatalához czimzendők. 4616

Egy 10000 koronával rendelkező okleveles gazda, a ki egy nagy uradalmat több évig adminisztrált, birtokok rendezését és kezelését elvállalja s összes készpénzvagyonát hajlandó biztosítékul letenni. Ajánlatok a „Köztelek” szerkesztőségéhez intézendők. 4619

Sertést keresek makkon való hizlalásra 9000 holdas birtokos erdőbe. Makctermés oly rendkívül nagy, hogy 3 hónap alatt a sertés teljesen felnevelik. Cím: Simó Pál urad. Intéző Forrást u. p. Kosvosa, Kraszószerény. 4620

Általános és különleges növénytermelés. Két kötet. Irta Cserháti Sándor. Ára 18 korona. A kötetek 9 koronáért külön is kaphatók. Megrendelhető a szerzőnél M. Óvároth. Ezen munka a növénytermelést érdeklő összes kérdésekben ki-
merítő tájékoztató nyújt. 4623

„KÖZTELEK“

kiadóhivatalában
Budapest, Köztelek

a következő gazdasági szakmunkák kaphatók:

- Egyszerű gazdasági számvitel.** Irta Suschka Richárd. Az Orsz. Magyar Gazd. Egyes. által 2000 korona pályadíjjal koronázott pályamű. Bolti ára csinos vászonkötésben 6 korona. A „Köztelek” előfizetőinek és az O.M. G. E. tagoknak portomentesen megküldve 4 korona 60 fillér.
- A Baromfi hizlalása és a hizott baromfi értékesítése.** Irta Hreblay Emil állattenyésztési felügyelő. Ára portomentes küldéssel 1 korona 70 fillér.
- A mezőgazdaságról és mezőrendőrségről szóló 1894-ik évi XII-ik törvényczikk, a végrehajtására vonatkozó miniszteri rendelet, magyarzatokkal ellátva, egy füzetben bérmentes küldéssel 2 korona 20 fillér.**
- A sertés javítása és hizlalása.** Gazdák és hizlalók használatára. Irta: K. Ruffy Pál uradalmi főtiszt. Ára portomentes küldéssel 2 korona 20 fillér.
- A mesterséges borok készítésének, forgalomba hozatalának tilalmáról szóló törvény.** Magyarazó jegyzetekkel ellátta: dr. Lónyai Ferenc. Ára 1 korona 60 fillér.

Birtokbérlet! 900 hold szénőföld, 200 hold rét, 200 hold legelő, legzebb fekvésű és jó buza-termő talaj, közel vasuhoz és városához, lakház és gazdasági épületekkel 7500 forint bérbeadó. Teigazdaság is elvégezhető. A bérbeadásról megbeszélhetők a birtokosnál Bernát ur Nagykánizsán. 4546d

Második kiadás. „Kis-Széky pusztulása.” Regény a magyar szabadságharcz időjéből 200 oldal, 24 díszítő képpel. Ára füzve 1 korona. Kötve, csontpapírra 3 korona. (Postó 20 fillér.)

„Közös sors” eredeti székyi regény, füzve 2 korona. Megrendelési czim: Péterfy Tamás író BUDAPEST, IX., Köztelek.

Posnansky és Strelitz

Budapest, VI., Podmaniczky-u. 27.

Gyár: Erzsébetfalva. Ajánlatok:

Aszfalt, Fedőpapirlemez, Kátrány, Carbolineum, Carbolsav, Creolin-t stb.

legjobb minőségben, jutányos árak mellett.

Magyar kir. államvasutak. 126. 108/901. CIL.

Hirdetmény.

Osztrák-magyar-bajor vasuti kötelek. (Díjtételeknek mérséklése) A fent megnevezett kötelek forgalomban gabonane-műek stb. szállítására 1899. augusztus 1-től érvényes kivételes díjszabásbn az I. II. és IV. csoportban Markt-Grafin Markt-Kirchenlamitz és Spalt bajor kir. államvasuti állomásokra fennálló díjtételek f. évi augusztus 1-től való érvénynyel 100 kg.-kint 0.06 márkával leszállítottak. Budapest, 1901. augusztus 15-én. A m. kir. államvasutak igazgatósága egyben a részes vasutak nevében. (Utányomás nem díjazatik).

Hirdetési ár 15 szög 60 fillér, ezen felül minden szó 2 fillér, kövér betűkkel minden szó 6 fillér beiktatásunként. A legkisebb hirdetési díj 60 fillér.

KIS HIRDETÉSEK.

Csak mezőgazdák és a szakirodalom terményei, továbbá állást keresők és adók hirdetményei vétetnek fel e kedvezményes rovatban és árban.

Betöltendő állásokra vonatkozó hirdetéseket csak a hirdető címének kitöltésével küldjük. **KIS HIRDETÉSEK ELŐRE FIZETENDŐK.**

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel válasza szükséges levélbélyeget vagy levelezőlapot küldenek.

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS.

Lajosházi
bérgazdász részére három havi próbaidő mellett ötlettel ispan keresetű, ki felsőbb gazdasági intézetet végzett, nagyobb bérgazdászokhoz huzamosabban volt alkalmazva, gazdasági könyvelésben járatos. Évi fizetése ezerháromezr korona, mosáson és áruvisszatérítéssel teljes ellátás. Egy évi alkalmazás után fizetéselemzés biztosított. Folyamodványok, melyek vissza nem küldetnek, lehetőleg arcképpel **Hronberger Adolffhoz**, posta Kalmácsna, Somogy megye küldendők. 4583

Kertész,
szakavatott, kis családú, jó bizonyítványokkal rendelkező októbri belépésre keresetű. Ajánlatok fizetés igényével **Brosser Jónához**, Kecsege, posta Tolna-Tamasai Intézetek. 4607

A vukovári uradalom gazdasági igazgatójában egy szaktudású állás folyó évi október 1-ére betöltendő. Bővebb felvilágosítással szolgálnak az Uradalmi Intézetek Pusztá-Gorjánok, u. p. Vukovár. 4621

Október hó 1-ére
gazda vagy segédülést felvételre keresetű. Fizetés 400 korona, convenczió, telen-tartás, fűtés stb. Ajánlatokat szíveskedjék legkorábban **Simon György** részére, u. p. Simonfőny. 4601

ÁLLÁST KERESŐK.

Gazdának készülő
földmivesséi érettségi tett fűtésben, aki felmunkát követően, mielőtt a M. évad gazdasági akadémiára beiratkozik, egy évre gyakorlatra önjelölt belterjesen kezelt gazdaságba, vagy uradalomba. Aláveti magát az egész a szolgálati felelősségnek, szorgalmasan fog dolgozni, csak teljes ellátást kér. Szíves értesítéseket **Láncz Károly** részére **Garam Szőlős** kér.

Kezelőtiszt
Állást keres a gazdaság minden ágában járatos 15 évi gyakorlatú földmivesséi és gazdasági szakiskola felvilágosító-felügyelői végzettségű 37 éves, nő, gyermektelen gazdasági tiszt. Cím a kiadókhoz. 4527

Számartatói
Állást keres azonnali belépésre egy íz. nő, kitűnő referenciákkal rendelkező egyen, ki kettős könyvviteli feladatokat is teljesít. Több évig egy nagyobb uradalomban leg-nagyobb megelégedésre, mint számartató volt alkalmazásban. Szíveskedjék értesítéssel a kiadókhoz. Szíves megkeresések **Meghízható 4589** feltelet a kiadókhoz. 4596

Szeszgyárvezető,
fiatal, nő, család nélkül, ki a kassai szeszgyár tanfolyamot jó sikerrel végezte, ezenkívül vizsgázott gépkezelő is, jelenleg is egy nagyobb uradalomban alkalmazásban van, ki a mezőgazdasági szeszgyárakban teljesen járatos s eddig is igen szép eredménnyel ön-állan működött, állást keres. Eddigi működéséről kitűnő bizonyítványok állnak rendelkezésére. Cím a kiadókhoz. 4597

Kezelőtiszt
Állást keres azonnali vagy későbbi belépésre egy 40 éves, kiscsaládú gazdasági tiszt, a ki a gazdaság minden ágában kitűnő jártassággal bír. Cím a kiadókhoz. 4565

Kezelőtiszt
Állást keres fiatal, okl. gazdasági tiszt, ki öt ismerettségű fogva biztos állásához juttatja, 600 korona tiszteletdíjban részesül. Cím a kiadókhoz. 4579

Képzett műkertész
40 éves, a zymölcs, veteményes kert és szőlőszőlőben gyakorlatilag járatos, október 1-re esetleg előbbi belépésre is állást keres. Szíves megkeresését **Műkertész 40** jel alatt a kiadókhoz küldje. 4587

Szeszfűző,
ki a kassai szeszgyár tanfolyamot végezte, tanult géplakatos, valamint az összes gazdasági, stábi és elektrotechnikai gépek vizsgázott és gyakorlatilag bíró kezelője. Szeszgyárban, burgonya és tengeri feldolgozásnál mint önálló üzletvezető működtem. Annakait módra, nem a bizonyítványaimmal, hanem a munkámmal akarok és tudok impolálni. Szócs Ózsa Budapest VII., Dombóczy-utca 62 sz. I. em. 27. ajtó. 4608

„Kristóf-Intézet”
nagysemmiskolai m. kir. földmivesséi iskolát 18bb szorgalmas, megbízható tanuló végzet, kik közül részben már katonai kötelezettségüknek is eleget tettek — állást keresnek. Szíves megkeresések az igazgatóhoz kéretnek. 4592

Ispáni állást
keres egy elméletileg és gyakorlatilag képzett s kitűnő bizonyítványokkal rendelkező egyszerű s szorgalmas egyén, október 1. vagy későbbi belépésre, jelen állásából saját akarata folytán távozik, cím a kiadókhoz. 4602

Gazdatiszt,
nő, 32 éves izraelita, ki gazdasági iskolát végzett és már 12 év óta a székelyudvarhelyi gazdaságokban főnöki teljes megelégedésre kitűnő szorgalommal működik, jelenleg pedig egy 300 holdos bérgazdászban mint rendelő-kező ispan alkalmazva van. Hasonló állást keres. Szíves megkeresések **„Erőlyes 4487”** cím alatt a kiadókhoz kéretnek. 4487

Gazdatiszt,
gazdasági és állatorvosi akadémiát végzett, ajánlt szakember, a ménes, tehénzet — gőzeke — ezukorrépa kultúrában is a gazdaság többi ágában is, a magyar, német és román nyelvet bírja. Állást keres, melyet azonnal elfogadhatna. Cím: **Fleisner Budapest, Nefelejts-utca 7. sz. 2. ajtó.** 4673

Kezelőtisztnek
ajánlunk egy 32 éves, gazdasági tanintézetet végzett, német nyelven járatos gazda, ki 9 éves praxist nevesebb uradalomban nyerte s három év óta mint intőző működött. Gyakorlata a gazdaság minden ágára kiterjedt. Gyors avangomment kíséretében elfogad s. tiszti állást is. Megkeresések: **Dózsa Mihály** címűm Kaposvár kéretnek. 4591

Műkertész
nő, állást keres, ki hasonló minőségben már működött, jó bizonyítványai vannak. Cím a kiadókhoz. 4555

Kezelőtiszt
Állást keres gyakorlati és elméleti képességű, gazdasági tanintézetet végzett, állami biróknak és nagyobb uradalomban szerezett hat évi kitűnő gyakorlati bíró, 29 éves, keresztény, német egyén, ki a gazdaság minden ágában járatos Szíves megkeresések **Krampera Sándor** címére, Szent-Imre u. p. Kadarkút, Somogy megye kéretnek. 4577

Földmivesséi
iskolát végzett, 31 éves, román, kath. vallású, nő, kulesár, 9 évi gyakorlati bíró, jó bizonyítványokkal rendelkező, kulesári v. gazdai állást keres. Szíves megkeresések a kiadókhoz kéretnek. 4575

Számadó kanász,
ki a sertésenyésztés és hizlalásban teljesen járatos, 39 éves, román, kath. vallású, családos, 26 évi gyakorlati, okt. 1-ére esetleg újabb állást keres. Cím a kiadókhoz. 4584

Főbéres,
juhász állást keres hosszabb időre. Címre szeptember 20-ig **Pécsi Ferencz**, Duna-Adony. 4608

Egy jó
bizonyítványokkal bíró gépkezelő-kovács ajánlunk. Uradalomba éves állásra, jó lóvasól és saját szeresze van. **Pásztor Sámuel** gépkezelő-kovács **Domony**, Pest megye. 4614

Kertész és méhész,
öböröndi szakember 12 évi gyakorlati, jó bizonyítványokkal alkalmazott, keres október 1-ére, beszélt magyarul, románul és németül. Szíves megkeresések **„S. N.”** jel alatt a lap kiadókhoz kéretnek. 4625

„Műkertész”
nő, jelen előéletű, hadmentes, ki a virág és konyhakertészetben teljesen járatos, október 1-re alkalmazást nyer. Fizetése 400 korona és mosáson kívül teljes ellátás az országgyűlésben. 1414-4-1-2-3-4-5-6-7-8-9-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-100-101-102-103-104-105-106-107-108-109-110-111-112-113-114-115-116-117-118-119-120-121-122-123-124-125-126-127-128-129-130-131-132-133-134-135-136-137-138-139-140-141-142-143-144-145-146-147-148-149-150-151-152-153-154-155-156-157-158-159-160-161-162-163-164-165-166-167-168-169-170-171-172-173-174-175-176-177-178-179-180-181-182-183-184-185-186-187-188-189-190-191-192-193-194-195-196-197-198-199-200-201-202-203-204-205-206-207-208-209-210-211-212-213-214-215-216-217-218-219-220-221-222-223-224-225-226-227-228-229-230-231-232-233-234-235-236-237-238-239-240-241-242-243-244-245-246-247-248-249-250-251-252-253-254-255-256-257-258-259-260-261-262-263-264-265-266-267-268-269-270-271-272-273-274-275-276-277-278-279-280-281-282-283-284-285-286-287-288-289-290-291-292-293-294-295-296-297-298-299-300-301-302-303-304-305-306-307-308-309-310-311-312-313-314-315-316-317-318-319-320-321-322-323-324-325-326-327-328-329-330-331-332-333-334-335-336-337-338-339-340-341-342-343-344-345-346-347-348-349-350-351-352-353-354-355-356-357-358-359-360-361-362-363-364-365-366-367-368-369-370-371-372-373-374-375-376-377-378-379-380-381-382-383-384-385-386-387-388-389-390-391-392-393-394-395-396-397-398-399-400-401-402-403-404-405-406-407-408-409-410-411-412-413-414-415-416-417-418-419-420-421-422-423-424-425-426-427-428-429-430-431-432-433-434-435-436-437-438-439-440-441-442-443-444-445-446-447-448-449-450-451-452-453-454-455-456-457-458-459-460-461-462-463-464-465-466-467-468-469-470-471-472-473-474-475-476-477-478-479-480-481-482-483-484-485-486-487-488-489-490-491-492-493-494-495-496-497-498-499-500-501-502-503-504-505-506-507-508-509-510-511-512-513-514-515-516-517-518-519-520-521-522-523-524-525-526-527-528-529-530-531-532-533-534-535-536-537-538-539-540-541-542-543-544-545-546-547-548-549-550-551-552-553-554-555-556-557-558-559-560-561-562-563-564-565-566-567-568-569-570-571-572-573-574-575-576-577-578-579-580-581-582-583-584-585-586-587-588-589-590-591-592-593-594-595-596-597-598-599-600-601-602-603-604-605-606-607-608-609-610-611-612-613-614-615-616-617-618-619-620-621-622-623-624-625-626-627-628-629-630-631-632-633-634-635-636-637-638-639-640-641-642-643-644-645-646-647-648-649-650-651-652-653-654-655-656-657-658-659-660-661-662-663-664-665-666-667-668-669-670-671-672-673-674-675-676-677-678-679-680-681-682-683-684-685-686-687-688-689-690-691-692-693-694-695-696-697-698-699-700-701-702-703-704-705-706-707-708-709-710-711-712-713-714-715-716-717-718-719-720-721-722-723-724-725-726-727-728-729-730-731-732-733-734-735-736-737-738-739-740-741-742-743-744-745-746-747-748-749-750-751-752-753-754-755-756-757-758-759-760-761-762-763-764-765-766-767-768-769-770-771-772-773-774-775-776-777-778-779-780-781-782-783-784-785-786-787-788-789-790-791-792-793-794-795-796-797-798-799-800-801-802-803-804-805-806-807-808-809-810-811-812-813-814-815-816-817-818-819-820-821-822-823-824-825-826-827-828-829-830-831-832-833-834-835-836-837-838-839-840-841-842-843-844-845-846-847-848-849-850-851-852-853-854-855-856-857-858-859-860-861-862-863-864-865-866-867-868-869-870-871-872-873-874-875-876-877-878-879-880-881-882-883-884-885-886-887-888-889-890-891-892-893-894-895-896-897-898-899-900-901-902-903-904-905-906-907-908-909-910-911-912-913-914-915-916-917-918-919-920-921-922-923-924-925-926-927-928-929-930-931-932-933-934-935-936-937-938-939-940-941-942-943-944-945-946-947-948-949-950-951-952-953-954-955-956-957-958-959-960-961-962-963-964-965-966-967-968-969-970-971-972-973-974-975-976-977-978-979-980-981-982-983-984-985-986-987-988-989-990-991-992-993-994-995-996-997-998-999-1000-1001-1002-1003-1004-1005-1006-1007-1008-1009-1010-1011-1012-1013-1014-1015-1016-1017-1018-1019-1020-1021-1022-1023-1024-1025-1026-1027-1028-1029-1030-1031-1032-1033-1034-1035-1036-1037-1038-1039-1040-1041-1042-1043-1044-1045-1046-1047-1048-1049-1050-1051-1052-1053-1054-1055-1056-1057-1058-1059-1060-1061-1062-1063-1064-1065-1066-1067-1068-1069-1070-1071-1072-1073-1074-1075-1076-1077-1078-1079-1080-1081-1082-1083-1084-1085-1086-1087-1088-1089-1090-1091-1092-1093-1094-1095-1096-1097-1098-1099-1100-1101-1102-1103-1104-1105-1106-1107-1108-1109-1110-1111-1112-1113-1114-1115-1116-1117-1118-1119-1120-1121-1122-1123-1124-1125-1126-1127-1128-1129-1130-1131-1132-1133-1134-1135-1136-1137-1138-1139-1140-1141-1142-1143-1144-1145-1146-1147-1148-1149-1150-1151-1152-1153-1154-1155-1156-1157-1158-1159-1160-1161-1162-1163-1164-1165-1166-1167-1168-1169-1170-1171-1172-1173-1174-1175-1176-1177-1178-1179-1180-1181-1182-1183-1184-1185-1186-1187-1188-1189-1190-1191-1192-1193-1194-1195-1196-1197-1198-1199-1200-1201-1202-1203-1204-1205-1206-1207-1208-1209-1210-1211-1212-1213-1214-1215-1216-1217-1218-1219-1220-1221-1222-1223-1224-1225-1226-1227-1228-1229-1230-1231-1232-1233-1234-1235-1236-1237-1238-1239-1240-1241-1242-1243-1244-1245-1246-1247-1248-1249-1250-1251-1252-1253-1254-1255-1256-1257-1258-1259-1260-1261-1262-1263-1264-1265-1266-1267-1268-1269-1270-1271-1272-1273-1274-1275-1276-1277-1278-1279-1280-1281-1282-1283-1284-1285-1286-1287-1288-1289-1290-1291-1292-1293-1294-1295-1296-1297-1298-1299-1300-1301-1302-1303-1304-1305-1306-1307-1308-1309-1310-1311-1312-1313-1314-1315-1316-1317-1318-1319-1320-1321-1322-1323-1324-1325-1326-1327-1328-1329-1330-1331-1332-1333-1334-1335-1336-1337-1338-1339-1340-1341-1342-1343-1344-1345-1346-1347-1348-1349-1350-1351-1352-1353-1354-1355-1356-1357-1358-1359-1360-1361-1362-1363-1364-1365-1366-1367-1368-1369-1370-1371-1372-1373-1374-1375-1376-1377-1378-1379-1380-1381-1382-1383-1384-1385-1386-1387-1388-1389-1390-1391-1392-1393-1394-1395-1396-1397-1398-1399-1400-1401-1402-1403-1404-1405-1406-1407-1408-1409-1410-1411-1412-1413-1414-1415-1416-1417-1418-1419-1420-1421-1422-1423-1424-1425-1426-1427-1428-1429-1430-1431-1432-1433-1434-1435-1436-1437-1438-1439-1440-1441-1442-1443-1444-1445-1446-1447-1448-1449-1450-1451-1452-1453-1454-1455-1456-1457-1458-1459-1460-1461-1462-1463-1464-1465-1466-1467-1468-1469-1470-1471-1472-1473-1474-1475-1476-1477-1478-1479-1480-1481-1482-1483-1484-1485-1486-1487-1488-1489-1490-1491-1492-1493-1494-1495-1496-1497-1498-1499-1500-1501-1502-1503-1504-1505-1506-1507-1508-1509-1510-1511-1512-1513-1514-1515-1516-1517-1518-1519-1520-1521-1522-1523-1524-1525-1526-1527-1528-1529-1530-1531-1532-1533-1534-1535-1536-1537-1538-1539-1540-1541-1542-1543-1544-1545-1546-1547-1548-1549-1550-1551-1552-1553-1554-1555-1556-1557-1558-1559-1560-1561-1562-1563-1564-1565-1566-1567-1568-1569-1570-1571-1572-1573-1574-1575-1576-1577-1578-1579-1580-1581-1582-1583-1584-1585-1586-1587-1588-1589-1590-1591-1592-1593-1594-1595-1596-1597-1598-1599-1600-1601-1602-1603-1604-1605-1606-1607-1608-1609-1610-1611-1612-1613-1614-1615-1616-1617-1618-1619-1620-1621-1622-1623-1624-1625-1626-1627-1628-1629-1630-1631-1632-1633-1634-1635-1636-1637-1638-1639-1640-1641-1642-1643-1644-1645-1646-1647-1648-1649-1650-1651-1652-1653-1654-1655-1656-1657-1658-1659-1660-1661-1662-1663-1664-1665-1666-1667-1668-1669-1670-1671-1672-1673-1674-1675-1676-1677-1678-1679-1680-1681-1682-1683-1684-1685-1686-1687-1688-1689-1690-1691-1692-1693-1694-1695-1696-1697-1698-1699-1700-1701-1702-1703-1704-1705-1706-1707-1708-1709-1710-1711-1712-1713-1714-1715-1716-1717-1718-1719-1720-1721-1722-1723-1724-1725-1726-1727-1728-1729-1730-1731-1732-1733-1734-1735-1736-1737-1738-1739-1740-1741-1742-1743-1744-1745-1746-1747-1748-1749-1750-1751-1752-1753-1754-1755-1756-1757-1758-1759-1760-1761-1762-1763-1764-1765-1766-1767-1768-1769-1770-1771-1772-1773-1774-1775-1776-1777-1778-1779-1780-1781-1782-1783-1784-1785-1786-1787-1788-1789-1790-1791-1792-1793-1794-1795-1796-1797-1798-1799-1800-1801-1802-1803-1804-1805-1806-1807-1808-1809-1810-1811-1812-1813-1814-1815-1816-1817-1818-1819-1820-1821-1822-1823-1824-1825-1826-1827-1828-1829-1830-1831-1832-1833-1834-1835-1836-1837-1838-1839-1840-1841-1842-1843-1844-1845-1846-1847-1848-1849-1850-1851-1852-1853-1854-1855-1856-1857-1858-1859-1860-1861-1862-1863-1864-1865-1866-1867-1868-1869-1870-1871-1872-1873-1874-1875-1876-1877-1878-1879-1880-1881-1882-1883-1884-1885-1886-1887-1888-1889-1890-1891-1892-1893-1894-1895-1896

GŐZEKÉKET, GŐZ-UTIHENGEREKET

és
GŐZ-UTIMOZDONYOKAT

a legfőbbkétebb szerkezettel és legolcsóbb árak mellett szállít

JOHN FOWLER & Co.

Telefon 42—50. BUDAPEST—KELENFÖLD a vasútiállomással szemben.

Iroda, raktár, javítóműhely.

Közlekedés vasuton és villamos vasuton.

Egy teljesen megbízható, a gazdaság minden ágában jártas, sok évi tapasztalattal bíró,

magyar-Óvári okleveles gazda,

ki vagyoni állásánál fogva bármely igényeknek megfelelő biztosítékot képes nyújtani,

ajánlkozik főtisztnek, gazdasági tanácsosnak vagy számvényőnek valamely uradalomba.

Czime a kiadóhivatalban. 4613

KALMÁR VILMOS

Budapest, VI. ker., Teréz-körut 3. sz.

a csehországi Thomas-művek magyarországi vezérképviselője ajánl:

Thomasfoszfátlisztet (Thomassalak),

„Martellin“ dohánytrágyát,

Eredeti stassfurti kálisók és kainitot.

A műtrágyák beltartalmáért szavatolok.

Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás.

Hirdetések

felvétetnek a kiadóhivatalban
Budapest, IX., Üllői-út 25. szám Köztelek.

TELEFON:
Sürgöny-cím:
„CERES“ BUDAPEST.

KRAMER LIPÓT BUDAPEST,

V., Akadémia-utca 10. szám.

A legjutányosabb árakon ajánl:

Oliva gépolajat, repceolajat, ásványkenőolajat, hengerolajat, lámpaolajat, petrolumot, kocsikenőcsöt, süritett gépkenőcsöt, olvasztott szinifagygyút, kenőszappant, kékkövet, kénvirágot, Raffia-háncsot, saponáriát, creolint, carbololeumot, fedőlakkot, zsákot, ponyvát, műtrágyát és minden e szakba vágó cikket.

Továbbá: **Disznózsirt, szalonnát a legolcsóbb napi árban.**
Szalonnáról lerázott só.

Mezőgazdasági vetőmagvakat, szavatolt jó minőségben.

Arjegyekkel és részletes külön ajánlatokkal kívánságra készséggel szolgálók.

«PÁTRIA» irodalmi és nyomdai részvénytársaság, Budapest, Üllői-út 25. (Köztelek.)

TAKÁCS OSZKÁR

gépgyára

BUDAPEST, Köztelek-utca 6. sz.
Üllői-út mellett.

Ajánlja jól felszerelt műhelyét mindennemű, különösen
gőzcseplőkészletek
javítására.

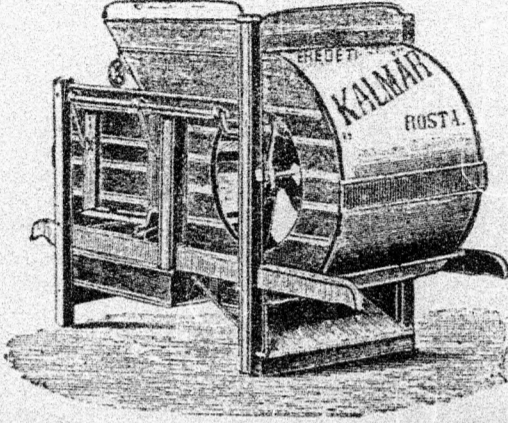
RAKTÁRON TART:
mindennemű mezőgazdasági gépeket és eszközöket, u. m.: vetőgépeket, rostákat, ekéket
marzsolókat, szeeszkavágókat 3241

Járgányos- és tisztító cseplőkészleteket.
Raktáron tart: kijavított gőzcseplőkészleteket, valamint az **Első Magy. Gazd. gépgyárban** készült új gőzcseplőgarnitúrákat.
Csereüzletek kifizetnek. — Mérsékelt árak, kedvező fizetési feltételek.

A legjobban bevált és legolcsóbb:

eredeti „KALMÁR“ rostát,

a melyeket a legnagyobb uradalmak is, mint felülmulhatatlan ismernek el. A magyar korona birodalom területén létező bármely vasut vagy hajóállomásra, bérmentve küldöm, mint kitűnő gyártmányt, szavatosság mellett.

Arjegyüket ingyen és bérmentve küldök:

Kalmár Zs.

utóda,

különleges terménytisztító rosta gyára.

Termelő telep és egyedüli elárúsító hely,

Hódmező-Vásárhely.

Bonyhádi fajta

57 darab 4—5 éves saját nevelésű tinó bérlet lejáratá folytán **eladó** élősúlyban különként 30 krért. Továbbá egyéves tinó 12 és egyéves üsző 10 darab; ezek kilója 28 kr.

— Lövy Jenő —

Felső-Alap. 4574

Eladó állatok.

Nagyméltóságú Tisza Kálmáné, gróf Degenfeld Ilona urnő kocsordi gazdaságában **eladó:**

70 drb. 4 és 5 éves magyar fajta tinó

113 „ 2 éves, számfeletti anyabirka

48 „ öreg mustra

Bővebb felvilágosítást nyújt:

BERNÁTH SÁNDOR urad. kasznár
KOCSORD, Szatmárm. 4524

9 órakor, ez idén is számítatik egy személyszállító tehervonat Besztercebányára.

Végül május 1-től szeptember hó 30-ig vasár- és ünnepnapokon Zólyom-Brézoról Zólyom felől való csatlakozással este 8 óra 57 perczkor Breznóbányára induló helyi vegyesvonat helyeztetik forgalomba.

A budapest-miskolc-lawocnyei és a miskolc-kassai vonalakon. A múlt évben Budapest és Kassa között Csorba felé, illetve felől csatlakozólag június 15-től szeptember 15-ig forgalomban volt gyorsvonatok ez idén ugyanazon időtartama alatt csak Budapest és Miskolc között fognak közlekedni és e vonatok Miskolcon Kassa felé illetve felől a gyorsított személyvonathoz fognak közvetlen csatlakozást találni.

A gyorsvonat Budapest—keleti pályaudvarról este 9 óra 45 perczkor indul és Miskolcra éjjel 1 óra 39 perczkor, Kassára pedig a csatlakozó személyvonattal reggel 4 óra 40 perczkor érkezik; az ellenkező irányban Kassáról a személyvonattal éjjel 11 óra 40 perczkor, Miskolcra a csatlakozó gyorsvonattal éjjel 2 óra 37 perczkor indul és Budapest—keleti pályaudvarra reggel 6 óra 55 perczkor érkezik.

A Budapestről este 8 óra 55 perczkor Szerencs felé induló és Szerencs felől Budapestre reggel 8 óra 35 perczkor érkező személyvonatokhoz Miskolcon Kassára, illetve Kassáról csatlakozólag egy-egy gyorsvonatot rendeztetik be személyszállításra.

Ezen vonatok Kassán, a kassa—oderbergi vasút vonataihoz szintén csatlakozást közvetítenek.

A fűrdővad tartamára, vagyis június 15-től bezárólag augusztus 31-ig Munkács és Szolyva-Hársfalva között mindkét irányban naponta egy-egy tehervonat ismét személyszállítással fog közlekedni.

A kisterenne-kisujzállási vonalon Kisujzállás és Szalók-Taskony között a múlt évben közlekedett vegyes vonatok ismét forgalomba helyeztetnek.

A miskolc-füleki vonalon a Bánrévéről est 9 óra 20 perczkor induló vegyesvonat helyett a Fülelről este 7 óra 10 perczkor induló személyvonatnak közvetlen folytatásaként Miskolcig egy személyvonat fog közlekedni.

Feled és Balogfalva között a fűrdővonatok ismét forgalomba helyeztetnek.

A pelsőcz-muranyi vonalakon a jelenleg Pelsőcztől Jolsvaig személyszállítással közlekedő tehervonatnál a személyszállítás megszüntetetik.

A feled-tiszolczi vonalon a jelenleg csak Ruzsombattól Feledig személyszállításra berendezett előtti tehervonatnál a személyszállítás a tiszolczi-ruzsombati vonalrészre is kiterjesztetik.

A budapest-kolozsvár-predeáli és a budapest-arad-tövisi vonalakon. A jelenleg Kolozsvárról és Aradról egyesítve, Budapest—keleti pályaudvarra délután érkező és innét ugyanezen irányban egyesítve induló délutáni gyorsvonatok Budapest Szolnok között ismét elkülönítve fognak közlekedni.

A budapest—aradi gyorsvonat mindkét irányban május 1-től, Arad és Tövis között, június 1-től Tövis és Predeál között folytatást nyer és Predeál ismét közvetlenül csatlakozik a román vasút gyorsvonatához Bukarest felé, illetve felől.

Budapest és Nagy-Káta között május 15-től bezárólag szeptember 15-ig vasár- és ünnepnapokon két irányban egy-egy helyi vonat forgalomba helyeztetnek. Minden vasár- és ünnepnapon, valamint a bucsunapokon Mária-Radnától—Aradig este egy vonat indittatik, minnek folytatás ezen napokon Aradról—Aradra 8 óra 57 perczkor érkező személyvonat Mária-Radna és Arad között a szomszédos forgómenetű jegyeknek használata kizáratik.

Brassó és Predeál között, mindkét irányban egy tehervonat naponta személyszállítással fog közlekedni, mely Predeálról reggel 7 óra 55 perczkor Brassó felé, Brassóból este 8 óra 19 perczkor Predeálra.

A Brassóból minden pénteken d. u. 2 óra 1 kor Ágostonfalvára, valamint a Predeálról szintén pénteken reggel 5 óra 11 perczkor Brassóba induló tehervonatnál, a személyszállítás megszüntetetik.

A hatvan-szolnoki vonalon Jászberényből—Szolnokra egy tehervonat szállításra rendeztetik be, mely Jászberényből d. e. 11 óra 33 perczkor indul.

A budapest-püspök-ladány-körösmezői vonalon.

A Budapest—P. Ladány—Máramaros-Sziget között közlekedő gyorsvonatok folytatólagosan Máramaros-Sziget és Körösmező között ismét forgalomba helyeztetnek és Borkut állomáson is meg fognak állani.

E gyorsvonat Körösmezőről d. e. 9 óra 30 p-kor indul, illetve oda este 7 óra 20 p-kor érkezik a mindkét vonat Körösmezőn, a cs. kir. államvasút vonatával Stanislon felől, illetve felé csatlakozásban fog állani.

A Budapestről este 7 óra 5 perczkor M-Szigetre induló és onnét ide reggel 5 óra 45 perczkor érkező személyvonatok Körösmezőig, illetve onnan kiindulólag fognak közlekedni és Körösmezőn szintén csatlakozásban fognak állani a cs. kir. államvasút vonatával Sztanislaufel, illetve felől. Ellenben a jelenleg Máramaros-Szigetről d. e. 10 óra 24 p-kor Körösmezőre induló és a Körösmezőről M-Szigetre este 7 óra 10 perczkor érkező vonatok forgalma megszüntetetik.

A Debreczenből d. u. 3 óra 37 perczkor Püspök-Ladányra induló gyors tehervonat személyszállításra rendeztetik be.

A Szatmár-Nemetiből délután 2 óra 47 perczkor Püspök-Ladányba induló személyvonat Debreczenben

csatlakozást nyer a Szerencs felől érkező személyvonathoz is.

A Püspök-Ladányból reggel 4 órakor Szatmár-Nemetire induló személyvonat Érmihályfalván csatlakozást nyer a személyvonathoz Nagyvárad felé.

A debreczen-nagyléta-vertesi és sáránd-derecskei vonalon.

A Szepes-Sóstóra kirándulóknak Debreczenbe való visszautaztatása érdekében május 15-től bezárólag szept. 15-ig vasár- és ünnepnapokon Derecskéről—Debreczenbe fog ismét közlekedni.

A nagy-károly-zilahi vonalon a Zilaból éjjel 2 óra 54 perczkor induló vegyesvonat N-Károlyban csatlakozást nyer a gyorsvonathoz Budapest felé.

A szatmár-nemeti-fehér-gyarmati vonalon minden szerdán Fehér-Gyarmatból Szatmár-Nemetig a reggeli órákban egy tehervonat személyszállítással fog közlekedni.

A nagyvárad-püspök-fürdői-félfürdői vonalon a múlt nyáron közlekedett fűrdővonatok ez idén is forgalomba helyeztetnek.

A küküllőszög-sóváradi vonalon a Sóváradról reggel Küküllőszögbe induló vegyesvonat az utóbbi állomáson csatlakozást nyer a gyorsvonathoz Brassó felé.

A kis-kapus-nagy-szebeni vonalon Nagy-Szeben és Vizakna-fürdő között, a fűrdővonatok május 15-től bezárólag szeptember 15-ig az idén is naponta forgalomba helyeztetnek.

A brassó-zernesti vonalon úgy, mint az előző években, mindkét irányban egy harmadik esti vegyesvonat az idén is forgalomba helyeztetik. A jelenleg Brassóból d. u. 5 óra 10 perczkor Zernest-felé induló vonat helyett egy új vonat fog közlekedni, mely Brassóból már d. u. 3 óra 30 perczkor indul.

A brassó-kézd-i-vásárhelyi és sepsi-szent-

terér—

ad alatt

nduló-

stember

estrel—

á, mely

idul.

a Buda-

perczkor

állomá-

dlomáso-

a 2 óra

állomáson

meg fog

és kis-

lakon a

kedő heti

m a Sza-

26 p-kor

emlyvonat

satlakozást

oz.

nalon Ka-

6 közönség

15-ig vasár-

gy személy-

ereki és

en csatlako-

gy harmadik

vonat helyeztetik

naponta forgalomba;

a jelenlegi

vonatok menetrendje

pedig akként módosítottik,

hogy a Nagybeckerekéről

reggel induló vonat kivételével,

mely továbbra is csak Nagyikindán

át fog csatlakozással

birni Budapest felé, valamennyi többi vonat

Szegeden át is Budapest felől és felé közvetit csatlakozást.

A temesvár-józsefváros-buziásfürdői vonalon.

A fűrdővad tartamára, vagyis június 1-től bezárólag szeptember 15-ig, a múlt évben is közlekedett egy-egy személyvonat forgalomba helyeztetik.

A jossenova—annat vonalon. A Marillavölgybe és Stajerlakra, valamint vissza való utazás kedvezőbbé tétele céljából június 1-től bezárólag augusztus 31-ig a, nappali vegyes vasutak helyett mindkét irányban egy-egy személyvonat is forgalomba helyeztetik.

A budapest-zimony-belgrádi vonalon Bács-Topolyáról Szabadkára az esti órákban egy tehervonat személyszállításra rendeztetik be.

Továbbá a jelenleg Ujvidék és Judia között közlekedő vegyesvonatok az india—zimonyi vonalrészre is kiterjesztetik.

Ellenben a Kis-Kun-Halásról Szabadkára esti 7 óra 28 perczkor érkező tehervonatnál a személyszállítás megszüntetetik.

A kis-körös—kalocsai vonalon a múlt nyáron közlekedett egy-egy reggeli személyvonat ismét forgalomba helyeztetik.

A szabadka—dáljai vonalon Zomborról Nemes-Militicsre június 1-től bezárólag augusztus 31-ig vasár- és ünnepnapokon délután egy tehervonat ismét személyszállításra rendeztetik.

A baja-zombor-ujvidéki vonalon Rigyczáról—Bajára jelenleg minden szerdán és szombatban közlekedő és reggel 6 óra 33 perczkor Bajára érkező személyvonat a fenti napokon kívül, kiserletképen vasárnapokon is forgalomba helyeztetik.

A budapest-fiumei vonalon Budafok állomáson a Budapestről reggel 7 óra 15 perczkor induló gyorsvonatnál a felszállás az este 8 óra 35 perczkor ide érkező gyorsvonatnál pedig a leszállás megengedtetik.

Az összes gyorsvonatok Skrad állomáson utasok fel- és leszállása céljából feltétlenül megállíthatnak.

A Fiume és Delnice között június 1-től bezárólag szeptember 30-ig, vasár- és ünnepnapokon mindkét irányban a múlt nyáron közlekedett egy-egy helyi személyvonat ismét forgalomba helyeztetik.

A kaposvár-fonyód-fürdőtelepi vonalon a múlt nyáron június 15-től bezárólag augusztus 31-ig mindkét irányban naponta közlekedett egy-egy fűrdővonat az idén is forgalomba helyeztetik.

A somogy-szobb—balaton—szt.-györgyi vonalon június 15-től bezárólag augusztus 31-ig vasár- és ünnepnapokon mindkét irányban az idén is egy-egy fűrdővonat fog közlekedni.

Az üszög—barcsi vonalon Barcs és Baranya-Szt.-Lőrinc között mindkét irányban kiserletképen egy-egy új vonat fog közlekedni, mely Barcsról csatlakozással a Pakracz felől érkező vonathoz d. u. 1 óra 20 perczkor fog indulni és Baranya-Szt.-Lőrinczen Budapest és Eszék felé csatlakozást talál; az ellenpont pedig Baranya-Szt.-Lőrinczről, csatlakozással a Budapest és Eszék felől érkező vonatokhoz d. u. 3 óra 45 perczkor fog indulni és Barcsra a Pakracz felől induló vonathoz közvetlenül csatlakozik.

A dugoselő—novskai és banovajarugapakraci vonalakon. A lipiki fűrdőközönség igényeinek kielégítése céljából a budapest-fiumei nappali gyorsvonatokhoz való csatlakozással Dugoselő—Banovaruga—Pakracz között mindkét irányban, úgy mint a múlt évben, egy-egy közvetlen személyvonat helyeztetik forgalomba.

E vonatoknak forgalombahelyezése folytán a jelenleg Pakraczról Banovajarugára reggel 7 óra 50 perczkor induló és az onnan Pakraczra este 7 órakor érkező vegyesvonat forgalman kívül helyeztetik.

A körös—belovár—verőcei vonalon Misunilovaci és Józseftárnai szárnyvonatán Misunilovac és Józseftárna között mindkét irányban egy-egy tehervonat személyszállításra rendeztetik be, mely vonat Belovárról kiindulólag, illetve Belovárig fog közlekedni.

A zágráb—osáktornyai és zabok-krapina-vonalakon. Zapresic és Zabok—Krapina—Teplitz és folytatólag Krapina között a múlt évben naponta forgalomban volt fűrdővonatok június 1-től bezárólag szeptember 15-ig ez idén is forgalomba helyeztetnek.

Varasd és Varasd-Teplitz között a múlt évben vasár- és ünnepnapokon forgalomban volt egy-egy vonat ez idén is ugyanazon napokon június 1-től szeptember 15-ig bezárólag fog közlekedni.

A varasd—golubovecki vonalon mindkét irányban naponta egy-egy tehervonat személyszállításra berendeztetik.

A nyári menetrendre vonatkozó egyéb részletes adatok egy a menetrend-hirdetményekből, valamint az állomásokon a kapusok, illetve személypénztárnál, nemkülönben a városi menetjegyirodáknak darabonként 30 filléért kapható menetrend-könyvecskékből vehetők ki.

A jelenlegi menetrendből az új menetrendbe való átmenetre nézve a t.-cz. közönség a következőkre figyelmeztetik:

A budapest—arad—tövisi vonalon a budapest—aradi gyorsvonat, mely jelenleg Budapest és Szolnok között a kolozsvári gyorsvonattal egyesítve közlekedik már április 30-án a kolozsvári gyorsvonattól elkülönítve Budapestről d. u. 2 óra 15 perczkor fog indulni és már Tövisig fog közlekedni.

A t. évi május hó 31-én Budapestről Aradon át Tövisre érkező gyorsvonat már Predeálig fog közlekedni, ellenben a predeál—arad—budapesti irányban közlekedő gyorsvonat május 31-étől június 1-ére hajló éjjelen Predeáltól—Tövisig még nem helyeztetik forgalomba, hanem június 1-én éjjel is még csak Tövisről indittatik.

A budapest—miskolc—kassai vonalon a jelenleg Kassáról éjjel 10 óra 40 perczkor induló személyvonat április hó 30-án már új menetrendje szerint vagyis éjjel 11 óra 40 perczkor fog indulni, a Budapestről este 8 órakor Kassára induló személyvonat pedig Hatvanból, az április hó 30-ika és május 1-je közötti éjjelen, nem mint jelenleg 10 óra 25 perczkor, hanem 10 óra 22 perczkor fog új menetrendje szerint indulni.

A Kassáról este 9 órakor Miskolcra induló személyszállító tehervonat csak május 1-én vezetetik be először. Budapest, 1901. április hó.

Az igazgatóság.

Utánnyomás nem díjaztatik.

Pöhlés
Köztelek

1901

- 40. n. 847-849. p. kassai
- 46. n. 976-977. p. " "
- 47. n. 990. p. utáni
- melletkelt 1. p. " "
- 49. n. 1037. p. " "
- 59. n. 1236. p. részlet

Közlés

9 órakor, ez idén is számítatik egy személyszállító tehervonat Besztercebányára.

Végül május 1-től szeptember hó 30-ig vasár- és ünnepnapokon Zólyom-Brézórol Zólyom felől való csatlakozással este 8 óra 57 perczkor Breznóbányára induló helyi vegyesvonat helyzetetik forgalomba.

A budapest-miskolcz-lawoonyei és a miskolcz-kassai vonalakon. A múlt évben Budapest és Kassa között Csorba felé, illetve felől csatlakozólag június 15-től szeptember 15-ig forgalomban volt gyorsvonatok ez idén ugyanazon időtartam alatt csak Budapest és Miskolcz között fognak közlekedni és e vonatok Miskolczon Kassa felé illetve felől a gyorsított személyvonathoz fognak közvetlen csatlakozást találni.

A gyorsvonat Budapest—kelati pályaudvarról este 9 óra 45 perczkor indul és Miskolczra éjjel 1 óra 39 perczkor, Kassára pedig a csatlakozó személyvonat reggel 4 óra 40 perczkor érkezik; az ellenkező irányban Kassáról a személyvonat éjjel 11 óra 40 perczkor, Miskolczról a csatlakozó gyorsvonat éjjel 2 óra 37 perczkor indul és Budapest—kelati pályaudvarra reggel 6 óra 55 perczkor érkezik.

A Budapestről este 8 óra 55 perczkor Szerencs felé induló és Szerencs felől Budapestre reggel 6 óra 35 perczkor érkező személyvonatokhoz Miskolczon Kassára, illetve Kassáról csatlakozólag egy-egy gyors-tehervonat rendeztetik be személyszállításra.

Ezen vonatok Kassán, a kassa—oderbergi vasut vonataihoz szintén csatlakozást közvetítenek.

A fűrdővadász tartamára, vagyis június 15-től bezárólag augusztus 31-ig Munkács és Szolyva-Hársfalva között mindkét irányban naponta egy-egy tehervonat ismét személyszállítással fog közlekedni.

A kisterenne-kisujszállási vonalon Kisujszállás és Szalók-Tasköny között a múlt évben közlekedett vegyes vonatok ismét forgalomba helyeztetnek.

A miskolcz-füleki vonalon a Bánrévéről este 9 óra 20 perczkor induló vegyesvonat helyett a Fülekről este 7 óra 10 perczkor induló személyvonatnak közvetlen folytatásaként Miskolczig egy személyvonat fog közlekedni.

Feled és Balogfalva között a fűrdővonatok ismét forgalomba helyeztetnek.

A pelsőcz-murányi vonalakon a jelenleg Pelsőcztől Jolsvaig személyszállítással közlekedő esti tehervonatnál a személyszállítás megszüntetetik.

A feled-tiszolczi vonalon a jelenleg csak Rimaszombattól Feledig személyszállításra berendezett déli-élti tehervonatnál a személyszállítás a tiszolcz-rimaszombati vonalra is kiterjesztetik.

A budapest-kolozsvár-predeáli és a budapest-arad-tóvisi vonalakon. A jelenleg Kolozsvárról és Aradról egyesítve, Budapest—keleti pályaudvarra délután érkező és innét ugyanezen irányokba egyesítve induló délutáni gyorsvonatok Budapest és Szolnok között ismét elkülönítve fognak közlekedni.

A budapest—aradi gyorsvonat mindkét irányban május 1-től, Arad és Tóvis között, június 1-től pedig Tóvis és Predeál között folytatást nyer és Predeában ismét közvetlenül csatlakozik a román vasut gyorsvonatához Bukarest felé, illetve felől.

Budapest és Nagy-Káta között május 15-től bezárólag szeptember 15-ig vasár- és ünnepnapokon mindkét irányban egy-egy helyi vonat forgalomba helyeztetik.

Minden vasár- és ünnepnapon, valamint a radnai bucsunapokon Mária-Radnatól—Aradig este egy helyi vonat indítatik, minek folytán ezen napokon a Tóvisről—Aradra 8 óra 57 perczkor érkező személyvonatnál, Mária-Radna és Arad között a szomszédos forgalmu és menettíri jegyeknek használata kizáratik.

Brassó és Predeál között, mindkét irányban egy-egy tehervonat naponta személyszállítással fog közlekedni, mely Predeálról reggel 7 óra 55 perczkor Brassóba és Brassóból este 8 óra 19 perczkor Predeálra érkezik. A Brassórol minden pénteken d. u. 2 óra 10 perczkor Agostonfalvára, valamint a Predeárol szintén minden pénteken reggel 5 óra 11 perczkor Brassóba induló tehervonatnál, a személyszállítás megszüntetetik.

A hatvan-szolnoki vonalon Jászberényből—Szolnokra egy tehervonat szállításra rendeztetik be, mely Jászberényből d. e. 11 óra 33 perczkor indul.

A budapest-püspök-ladány-körösmezői vonalon.

A Budapest—P. Ladány—Máramaros-Sziget között közlekedő gyorsvonatok folytatólagosan Máramaros-Sziget és Körösmező között ismét forgalomba helyeztetnek és Borkut állomáson is meg fognak állani.

E gyorsvonat Körösmezőről d. e. 9 óra 30 p.-kor indul, illetve oda este 7 óra 20 p.-kor érkezik s mindkét vonat Körösmezőn, a cs. kir. államvasut vonatával Stanislou felől, illetve felé csatlakozásban fog állani.

A Budapestről este 7 óra 5 perczkor M. Szigetre induló és onnét ide reggel 5 óra 45 perczkor érkező személyvonatok Körösmezőig, illetve onnan kiindulólag fognak közlekedni és Körösmezőn szintén csatlakozásban fognak állani a cs. kir. államvasut vonatával Sztanislaufelé, illetve felől. Ellenben a jelenleg Máramaros-Szigetről d. e. 10 óra 24 p.-kor Körösmezőre induló és a Körösmezőről M. Szigetre este 7 óra 10 perczkor érkező vonatok forgalma megszüntetetik.

A Debreczenből d. u. 3 óra 37 perczkor Püspök-Ladányra induló gyors tehervonat személyszállításra rendeztetik be.

A Szatmár-Németiből délután 2 óra 47 perczkor Püspök-Ladányba induló személyvonat Debreczenben

csatlakozást nyer a Szerencs felől érkező személyvonathoz is.

A Püspök-Ladányból reggel 4 órakor Szatmár-Németire induló személyvonat Érmihályfalván csatlakozást nyer a személyvonathoz Nagyvárad felé.

A debreczen-nagyléta-vértesi és sáránd-derecskei vonalon.

A Szepes-Sóstóra kirándulóknak Debreczenbe való visszautaztatása érdekében május 15-től bezárólag szept. 15-ig vasár- és ünnepnapokon Derecskéről—Debreczenbe fog ismét közlekedni.

A nagy-károly-zilahi vonalon a Zilahról éjjel 2 óra 54 perczkor induló vegyesvonat N.-Károlyban csatlakozást nyer a gyorsvonathoz Budapest felé.

A szatmár-németi-fehér-gyarmati vonalon minden szerdán Fehér-Gyarmathól Szatmár-Németire a reggeli órákban egy tehervonat személyszállítással fog közlekedni.

A nagyvárad-püspök-fürdői-félfürdői vonalon a múlt nyáron közlekedett fűrdővonatok ez idén is forgalomba helyeztetnek.

A küküllőszög-sóváradi vonalon a Sóváradról reggel Küküllőszögre induló vegyesvonat ez utóbbi állomáson csatlakozást nyer a gyorsvonathoz Brassó felé.

A kis-kapus-nagy-szebeni vonalon Nagy-Szeben és Vizakna-fürdő között, a fűrdővonatok május 15-től bezárólag szeptember 15-ig az idén is naponta forgalomba helyeztetnek.

A brassó-zernesti vonalon ugy, mint az előző években, mindkét irányban egy harmadik esti vegyesvonat az idén is forgalomba helyeztetik. A jelenleg Brassóból d. u. 5 óra 10 perczkor Zernest-felé induló vonat helyett egy új vonat fog közlekedni, mely Brassóból már d. u. 3 óra 30 perczkor indul.

A brassó-kézi-vásárhelyi és sepsi-szent-györgy-palánkai vonalakon. A múlt év nyáron vasár- és ünnepnapokon Tusnádról Brassóba közlekedett fűrdővonat az idén is ugyanazon napokon június 1-től bezárólag szeptember 15-ig fog közlekedni.

A nagyszeben-fogarasi és Olthid-kiterő-verestoronyi vonalakon. A múlt nyári évad alatt vasár- és ünnepnapokon forgalomban volt kirándulóvonatok az idén is május 15-től bezárólag szeptember 30-ig fognak közlekedni.

A budapest-orsovai vonalon Budapestről—Czegledig egy új személyvonat fog közlekedni, mely Budapest ny. p. u.-ról este 9 óra 5 perczkor indul.

E vonatnak forgalombahelyezése folytán a Budapest—nyugati pályaudvarról este 10 óra 10 perczkor Szegedre induló gyorsvonat Vecsés és Monor állomásokon egyáltalán nem, Pilis és Alberti-Irsa állomásokon pedig csak feltételeesen fog megállítani.

A Budapest—nyugati pályaudvarról d. u. 2 óra 30 perczkor induló gyorsvonat Oroszlámos állomáson utasok fel- és leszállása céljából feltételeesen meg fog állítani.

A kiskun-félegyháza-csongrádi és kiskun-félegyháza-kiskun-majsai vonalakon a jelenleg minden kedden és pénteken közlekedő heti vásári vonatok megszüntetnek.

A szeged-rokus-szegedi vonalon a Szabadka felől Szeged-Rokusra d. u. 3 óra 26 p.-kor érkező személyvonathoz csatlakozólag, új személyvonat helyzetetik forgalomba, mely Szegeden csatlakozást nyer a Budapest felé közlekedő gyorsvonathoz.

A szeged-rokus-szabadkai vonalon Kamarás erdőre és Palics-fürdőre kiránduló közönség részére június 1-től bezárólag szeptember 15-ig vasár- és ünnepnapokon mindkét irányban egy-egy személyvonat ismét forgalomba helyeztetik.

A sziged-karlova-nagybecskerekeli és nagykikinda-karlovai vonalakon. Szeged és Karlova között, mindkét irányban közvetlen csatlakozással Budapest felől illetve felé, egy-egy harmadik vonat helyzetetik naponta forgalomba; a jelenlegi vonatok menetrendje pedig akként módosítottik, hogy a Nagybecskerekéről reggel induló vonat kivételével, mely továbbra is csak Nagyikindán át fog csatlakozással birni Budapest felé, valamennyi többi vonat Szegeden át is Budapest felől és felé közvetlen csatlakozást.

A temesvár-józsefváros-buziasfürdői vonalon. A fűrdővadász tartamára, vagyis június 1-től bezárólag szeptember 15-ig, a múlt évben is közlekedett egy-egy személyvonat forgalomba helyeztetik. A jossenova—ainai vonalon. A Marillavölgybe és Stajerlakra, valamint vissza való utazás kedvezőbbé tétele céljából június 1-től bezárólag augusztus 31-ig, a nappali vegyes vasutak helyett mindkét irányban egy-egy személyvonat is forgalomba helyeztetik.

A budapest-zimony-belgrádi vonalon Bács-Topolyáról Szabadkára az esti órákban egy tehervonat személyszállításra rendeztetik be.

Továbbá a jelenleg Újvidék és Judia között közlekedő vegyesvonatok az india—zimonyi vonalra is kiterjesztetik.

Ellenben a Kis-Kun-Halásról Szabadkára esti 7 óra 28 perczkor érkező tehervonatnál a személyszállítás megszüntetetik.

A kis-körös-kalocsai vonalon a múlt nyáron közlekedett egy-egy reggeli személyvonat ismét forgalomba helyeztetik.

A szabadka-dáljai vonalon Zomborról Nemes-Militicsre június 1-től bezárólag augusztus 31-ig vasár- és ünnepnapokon délután egy tehervonat ismét személyszállításra rendeztetik.

A baja-zombor-újvidéki vonalon Rigiczáról—Bajára jelenleg minden szerdán és szombaton közlekedő és reggel 6 óra 33 perczkor Bajára érkező személyvonat a fenti napokon kívül, kísérletképpen vasárnapokon is forgalomba helyeztetik.

A budapest-flumei vonalon Budafok állomáson a Budapestről reggel 7 óra 15 perczkor induló gyorsvonatnál a felszállás az este 8 óra 35 perczkor ide érkező gyorsvonatnál pedig a leszállás megengedettik. Az összes gyorsvonatok Skrad állomáson utasok fel- és leszállása céljából feltételeesen megállítatnak.

A Fiume és Delnice között június 1-től bezárólag szeptember 30-ig, vasár- és ünnepnapokon mindkét irányban a múlt nyáron közlekedett egy-egy helyi személyvonat ismét forgalomba helyeztetik.

A kaposvár-fonyód-fürdőtelepi vonalon a múlt nyáron június 15-től bezárólag augusztus 31-ig mindkét irányban naponta közlekedett egy-egy fűrdővonat az idén is forgalomba helyeztetik.

A somogy-szob-balaton-szt-györgyi vonalon június 15-től bezárólag augusztus 31-ig vasár- és ünnepnapokon mindkét irányban az idén is egy-egy fűrdővonat fog közlekedni.

A üszög-barcsi vonalon Barcs és Baranya-Szt. Lőrincz között mindkét irányban kísérletképpen egy-egy új vonat fog közlekedni, mely Barcsról csatlakozással a Pakracz felől érkező vonathoz d. u. 1 óra 20 perczkor fog indulni és Baranya-Szt. Lőrinczen Budapest és Eszék felé csatlakozást talál; az ellenvonat pedig Baranya-Szt. Lőrinczről, csatlakozással a Budapest és Eszék felől érkező vonatokhoz d. u. 3 óra 45 perczkor fog indulni és Barcsra a Pakracz felé induló vonathoz közvetlenül csatlakozik.

A dugoselő-novskai és banovajarugapakraci vonalakon. A lipiki fűrdőközönség igényeinek kielégítése céljából a budapest-fiumei nappali gyorsvonatokhoz való csatlakozással Dugoselő—Banovaruga—Pakracz között mindkét irányban, ugy mint a múlt évben, egy-egy közvetlen személyvonat helyzetetik forgalomba.

E vonatoknak forgalombahelyezése folytán a jelenleg Pokraczról Banovajarugára reggel 7 óra 50 perczkor induló és az onnan Pakraczra este 7 órakor érkező vegyesvonat forgalman kívül helyzetetik.

A körös-belovár-verőcei vonalon Misunilovaci és józseftárnai szárnyvonalan Misunilova és Józseftárna között mindkét irányban egy-egy tehervonat személyszállításra rendeztetik be, mely vonat Belovárról kiindulólag, illetve Belovárig fog közlekedni.

A zágráb-osáktornyai és zabok-krapina-vonalakon. Zapresic és Zabok—Krapina—Teplitz és folytatólag Krapina között a múlt évben naponta forgalomban volt fűrdővonatok június 1-től bezárólag szeptember 15-ig ez idén is forgalomba helyeztetnek.

Varasd és Varasd-Teplitz között a múlt évben vasár- és ünnepnapokon forgalomban volt egy-egy vonat ez idén is ugyanazon napokon június 1-től szeptember 15-ig bezárólag fog közlekedni.

A varasd-goluboveczi vonalon mindkét irányban naponta egy-egy tehervonat személyszállításra berendeztetik.

A nyári menetrendre vonatkozó egyéb részletes adatok egy a menetrend-hirdetményekből, valamint az állomásokon a kapusok, illetve személypénztárnál, nemkülönben a városi menetjegyirodáknak darabonként 30 filléért kapható menetrend-könyvecskékből vehetők ki.

A jelenlegi menetrendből az új menetrendbe való átmenetre nézve a t.-cz. közönség a következőkre figyelmeztetik:

A budapest-arad-tóvisi vonalon a budapest—aradi gyorsvonat, mely jelenleg Budapest és Szolnok között a kolozsvári gyorsvonattal egyesítve közlekedik már április 30-án a kolozsvári gyorsvonattól elkülönítve Budapestről d. u. 2 óra 15 perczkor fog indulni és már Tóvisig fog közlekedni.

A t. évi május hó 31-én Budapestről Aradon át Tóvisre érkező gyorsvonat már Predeálig fog közlekedni, ellenben a predeál—arad—budapesti irányban közlekedő gyorsvonat május 31-étől június 1-ére hajló éjjelen Predeáltól—Tóvisig még nem helyzetetik forgalomba, hanem június 1-én éjjel is még csak Tóvisről indítatik.

A budapest-miskolcz-kassai vonalon a jelenleg Kassáról éjjel 10 óra 40 perczkor induló személyvonat április hó 30-án már új menetrendje szerint vagyis éjjel 11 óra 40 perczkor fog indulni, a Budapestről este 8 órakor Kassára induló személyvonat pedig Hatvanból, az április hó 30-ika és május 1-je közötti éjjelen, nem mint jelenleg 10 óra 25 perczkor, hanem 10 óra 22 perczkor fog új menetrendje szerint indulni.

A Kassáról este 9 órakor Miskolczra induló személyszállító tehervonat csak május 1-én vezetetik be először.

Budapest, 1901. április hó.

Az igazgatóság.

Utánnyomás nem díjazatik.

Élelmi szerek értékesítését eszközlik az előlri % mellett.
 Felvilágosítást és csomagolási utasítást ingyen nyújt tagok és nem tagoknak.
 Azonnali készpénzszámolás.

Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezete
HATÓSÁGI KÖZVETÍTŐ
 BUDAPEST SZÉKESFŐVÁROS KÖZPONTI VÁSÁRCSARNOKÁBAN.
 Sürgőnyezim: Aurora—Budapest.

Értékesítésre elfogad:
 Husneműket, füstölt húst, vadakat, szárnyasokat — élő és leölt állapotban, tojást, vaját, halat burgonyát, káposztát, zöldségféléket, gyümölcsöt stb.

Nagy birtok önkéntes árverés.

Egy tagban 1448 hold, a 1200 négyszögöl, melyből 73 prima rét, 345 prima szántó, 1030 hold 40 éves szép zárt eser- és tölgyerdő, melyből 400 hold irtható. Kifűnő szállítási viszony. Vasut. országot helyben. Jó gazdasági épületek, szép vidék, jó vadászat. 200.000 korona teher; f. év június hó 20-án önkéntes árverésen 250.000 korona kikiáltási ár mellett eladásra kerül. Ezen birtokhoz még 2000 holdtól 8000 holdig összefüggőleg vehető. Bármikor megtekinthető. Bővebbet „Kedvező alkalom” jellege alatt Mezei Antal hirdetési irodája Budapest, IV., Eskü-ut 3920 5. sz. (Klotild palota) továbbít.

Uradalomak, gazdaságok, földbirtokosok, szeszgyárak stb. körében kitünően bevált

„Pef” (Porcellán-Email-Festék)

Falakon és fán porcellánszerű, mosható mázolatot ad. **Legnagyobb tisztaság. — Sok évi tartósság.**

Nincs por, piszok, penész a vele mázolt falakon. Gazdasági üzemek, mint tej-, vajkezelési és sajt készítői helyiségek, istállók, gépházak, élesztőkamrák, konyhák, fürdőszobák, klosettek stb. részére felette célszerű.

Kimerítő ajánlattal és prospectussal szívesen szolgálnak az egyedüli gyárosok:

Festékgyárak: Lutz Ede és Társa, Pozsony.

Gazdáknek fontos!
Hreblay Emil
 állattenyésztési m. k. felügyelő
Gödöllő.
 Munkái:
 Baromfi bízalás 1 kor. 50 fillér.
 Baromfi tenyésztésre vonatkozó tudnivalók 1 kor. Tyuktenyésztés 2 korona. Lud- és kacsa tenyésztés 2 korona.
 Pulykatenyésztés 2 kor. Baromfi és tojás értékesítő szövetkezetekről 1 korona 60 fillér.
 Megrendelhetők a szerzőnél, leggyorsabban a pénz előleges beküldése mellett.

Ideg és bőr betegségeket
 gyökeresen gyógyít számos évi kórházi működése alatt nyert gazdag tapasztalatai alapján
 med. univ.
Dr. FABINYI
 v. kórházi orvos, specialista.
 Meglehető eredményes gyógykezelés.
 Rendelés 9—3-ig; este 6—8-ig.
BUDAPESTEN,
 VII. ker., Erzsébet-körút 13. szám.
 Levelekre díjtalanul válasz, kívánatra gyógyszerek.

Kizárólag elsőrendű magyar erdélyi faj igás ökör és növendék marha

gazdag választékban kapható

LÁSZLÓ TESTVÉREK gazdaságában

Nagy-Iklódon posta- távirat- és vasútállomás a Szamosvölgyén Kolozsvár közelében.

Gazdák
 s gazdálkodók figyelmébe. Számos uradalomba már bevezetett

pyroleum

50%-al olcsóbb mint bármely más világító anyag. Próbaküldemények 2 korona utánvétel mellett. Kívánatra prospectus ingyen és bérmentve.

Burián Vilmos veje,
 Budapest, IX., Soroksári-ú. 10.
 Számos előismerő levél nálam 1818 betekinthető.

A „KÉVEKÖTÉL”

a 20-ik században a számítógazdának nélkülözhetetlen segédeszközévé vált, mert nemesak olcsóbb, de még időt is takaríthatunk meg vele!

Géparatás mellett, ha marokrakóval aratunk és a gabonát a Bellán-féle kévekötelekbe kötözzük, 32% aratási költség megtakarítás érhető el a kéveköti-aratógépek munkájával szemben, mert a fenti kéveköteleknek használata 78%-al olcsóbb, mint a kéveköti-aratógéphez szükséges manilla zsinor. De nagy a megtakarítás a kézi aratásnál is, mert a Bellán-féle kötelek 85%-al olcsóbbak a zsuppkötőknél és 97%-al olcsóbbak a gabonából csavart kötőknél. Csak az a gazda használhatja mai napság még zsupp vagy gabonakötőket, a ki a Bellán-féle köteleket nem ismeri, vagy nem számol a költségekkel. A számok ugyanis, melyek e tárgyban kiadott prospectusomban minutiosus gondnal és a gyakorlatnak is teljesen megfelelőleg állították össze, — fényesen bizonyítják a fentebbi állítást és kéveköteleim fölényét.

Tessék prospectust és árjegyzéket kérni.
 Kimerítő árjegyzéket az összes gazdasági kötéllárukról u. m. istrángok, kötőfűvek, rudalókötelek, zsákok és ponyvákrol (háziipari készítményekről is) készpénzre és ingyen küld, nagyobb megrendeléseknél jutányos ajánlatot tesz

BELLÁN MÁTYÁS
 kender- és kötélláru ipartelepe BACS-CSÉB.

Legnagyobb díjak
 minden nevezetesebb nemzetközi kiállításán. Minden fajta házi nyul tenyészt. Árjegyzékek tanulságos szöveggel 20 fill. bőlveggel ellenében ingyen.

ADOLF HENN, Wien
 X. Humbergerstrasse No 103 VII. A bécsi házi nyul tenyésztési egyesület I. elnöke. 8879

Eladó birtok.
 Gömörországban, a Sajó völgyében, egészséges és termékeny vidéken, egy 1200 [] öllel számított, 422 hold szántó, 182 hold rét, 318 hold erdő, 73 hold legelő, összesen 973 holdból álló birtok, mely házi kezelésben van, minden élő és holt felszereléssel, 5 szilvafaszeréssel együtt, szabadkiszármazott épületekkel. Talaja a legjobb minőségű, erdeje tiszta tölgy, melyből 35 hold látnak erdő, a többi cserhántásra berendezett területtel együtt műveléssel. Város közel, vasuti állomás helyben, országot mellett. Az adásvételi feltételekre nézve felvilágosítást ad: Farkas Zoltán úr Bakfi-pusztán, utolsó posta: Rimasombat és Kubinyi József ur Kövecsesen, posta helyben. 8806

Helyesbített hajójáratjegyzék.
 „Adria” magy. kir. tengerhajózási részv. társaság
 Vezérigazgatója: HOFFMANN S. és V.
 1901. május havában következő gőzösk indulnak:

Tümlől	Liverpool	Athenian	1—10
„	Hull, Newcastle o/T.	Ebro	1—10
„	Hamburgi	Pergamon	1—10
„	Liverpool	Paira (C. L.)	1—10
„	London	Genoa	5—15
„	Cette	Mátyás király	5—15
„	Liverpool	Arabian	5—15
„	Barcelona, Valenciu*	Mátyás király	10
„	Liverpool	Aleppo (C. L.)	10—20
„	Gibraltar, London	Andrássy	15—25
„	Hamburg	Byzenc	15—25
„	Rotterdam	Zrinyi	21—31
„	Rouen	Báthory	21—31
„	Hull, Newcastle o/T.	Volturno	21—31
„	Bordeaux*, St-Servan	Széchenyi	21—31
„	Alicante, Rouen*	Deák	21—31
„	Algier, Glasgow*	Matickevits	21—31
„	London	Syria	21—31
„	Antwerpen	Szent István	25.VI.

1) Ha a gőzök indulása előtt 8 nappal elegendő rakomány be nem jelentetett, az igazgatóság fentartja magának a jogot, e kikötőt nem érinteni.
 A *-al megjelölt viszonylatokban a gőzök Triesztet is érinti.

Tej!! Tej!!
 Azon tejtermelők, kik tejküket biztosan elhelyezni óhajtják, teljes bizalommal hozzám előbb fordulni szíveskedjenek.
Spitzer Jakab Budapest, VII., Rombach-utca 13. 8907

Biztos hatású
 patkány és egérféregölő 3 adag 2 koronáért kapható Varga Sándornál, Turkeve. Ezen szer a m. á. v. raktárában sikerrel használható. 3906

Friss gyümölcsöt és főzeléket
 vesz az
Első Kecskeméti Conservgyár, Kecskemét.
 Ajánlatok kéretnek.

Eladó
 a fővárosokhoz közel egy szép, kényelmes uriak, gazdasági épületekkel, nagy konyhával és gyümölcsösökkel. Esetleg évi bérletbe is kiadható. Tulajdonos Szöllösy Gábor, Pécelen (Pestmegye.) 8855

Birtokeladás
 Nógrádmegyében Alsó és Felső Szécsényen országot mentén, vasúti állomásNógrád-Kövesden 10 percz távolságra, mintegy 600 hold szántó, rét, legelő, erdő és nagy beltelék lakással és melléképületekkel ellátva eladó. Érintkezhetni lehet Balás János, Becske u. p. Nógrád-Berczel. Távirat. 410-más Becske. 3955

40 SZÁM

BETÖLTEN

Irno
 Allás a házai július 1-én betöltötték a 40 éves katonai kötelet. Aik irgyakorlati bizrészesülnek. Ekorona és teljes kivül. Sajátkezű modványok bizonylatokkal, az Urvaróságához kértik felvételüket.

Gazda
 keresztény, felső tanítási képe len vagy nősül esetleg oly családcsaládjá nélkül hatja állását és nagyobb uradalpraxissal bír, esetleg 2—3 alkalmasítást nyestmegyel uradvények bizonyítka, melyek visszak Cserna József utca 15. kizárólag postai intézéshez intélyes bemutatnyrendő felvételre képes.

Gazdasági
 végzett több év bíró, erélyes és vétetik. Folyamatos zonyítványmegyütt a Szend, Komáromden-16k.

A Boc
 tiszta-hegyesiban f. évi június irnok állás betöltés 40 korosteljes ellátás, mGazdasági tanítzett, magyar szóban és íráshozk kérvényezik.

Báró Balogh
 czimzere E. erélyes tisztartóhoz. Bocmegye) küldjék.

Keres
 erélyes és szorgos segédített. ki korlattal és dohá is jártassággal ványamólatokkajánlatok „Szgazdaság”-nak bogárd czimzere latokat nem kAz állás azonnajúnus 15-én elfogad.

Ispe
 keresek hossza bizonyítványok legyen, bizonyítok csatolandó Mibály, Debrecz

Állást K
 Számú mérlegképes, a vitelben, magyavölgyében teljes év óta egy nagyban van alkalm megbírtat, szon megfellelő állást megkeresések talba intézendő 3181* Jellege alatt

Állást
 egy 27 éves r. k. tiszti, beszél és németül, gazd. 1800 év praxiss búruradalomkban a mezőgazdaságban, mint a k teljeseen jártas, sz kel megfellelő óhajtelnverni. M. Török 30 a kiadóhivatal

Földmive
 vésztet, rom. egyén, ki már nagyobb gróf mőkődik, kisebb ispáni vagy állást keres. Cz talban.

Gép
 lakatos, rézműv három nagyobb 25 évi teljes biz szeszgyárhoz is lét javítással állást elfogad. Heves-Pászto.

Hirdetési ár 15 szög 30 fillér, ezen felül minden szög 4 fillér, kövér betűkkel minden szög 8 fillér betűkkel. Kisebbségi hirdetések előre fizetendők.

KIS HIRDETÉSEK

Csak megfogadók és a szakirodalom természet, továbbá állást keresők és adók hírdelményei vételnek fel e kedvezményes rovatban és árban.

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel válasza szükséges levélbélyeget vagy levelezőlapot küldenek.

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS.

Irnoki

Állás a közeli uradalomban, július 1-én betöltendő. Pályázatnak jó sikerrel végzők, katonai kötelezettségüknek eleget tett, román kath. gazdászok. Akik iradalt és külső gyakorlati bírák előnyben részesülnek. Évi fizetés 500 korona és teljes ellátás mosáson kívül. Sajátkezűleg írt folyamodványok bizonyítványokkal, az Uradalmi Szám-tartóhozhoz Káloz, Fehérmegye intézendők. 3893

Gazdatiszt

keresményes, felsőbb gazdasági tanítói képzésű, női len vagy nőülni sándorozó esetleg oly család, ki főlegvén családja nélkül is elfoglalhatja állását és két három évi nagyobb uradalomban töltött praxissal bír. — szonali, — esetleg 2-3 hónap múlva alkalmazást nyer nagyobb pesti uradalomban. Ké- vészek bizonyítványokkal, melyek vissza nem adhatók. Csoma József Budapest, Zöldfa-utca 15. sz. azim latt kiküldés postával az uradalmi intézőséghez intézendők. Személyes bemutatkozás csak a nyereség felhívás után lehetőséges. 3891

Gazdasági iskolát

végzett több évi gyakorlati bíró, erőteljes gazdatiszt felvételt. Folyamodványok, bizonyítványokkal együtt a Szendi bérzadás, Szend, Komárommegye küldendők. 3826

A Bocsa-

tiszahegyi uradalomban f. évi június 1-én egy irnoki állás betöltendő. Évi fizetés 400 korona készpénz és teljes ellátás, mosáson kívül. Gazdasági tanítványt végzett, magyar s német nyelvet szóban és írásban bíró pályázók kérvényüket méltóságos Bórá Balcz Iván urhoz címzve E. sz. rendelt. Jenő urad. tisztartóhoz, Bocsa (Török-megye) küldjék be. 3847

Keresetiek

erélyes és szerelmes női segédtséget, ki több évi gyakorlati és dohánytermelésben is jártassággal bír. Bizonyítványokkal felszerelt ajánlatok „Szilfajmaji gazdaság”-nak posta Sárospatakra címzendők. A másolatokat nem küldjük vissza. Az állás azonnali, de legkésőbb június 15-én elfoglalandó. 3854

Ispánt

kerek hosszabb szolgálati bizonyítványokkal, fiatal erős legyen, bizonyítvány másolatok csatolandók. Latinovics Mihály, Debrecen. 3959

ÁLLÁST KERESŐK.

Szám-tartó

méltóságos a kétes könyv- viteiben, magyar és német le- velésben teljesen jártas, több év óta egy nagyobb uradalomban van alkalmazva, ízr, nős, megbízható, azonnali belépésre megfelelő állást keres. Szives megkeresések a kiadóhiva- talba intézendők „Szám-tartó 3181” jelleg alatt. 3181

Állást keres

egy 27 éves r. k. női len gazda- tiszt, beszél és ír magyarul és németül, gazd. iskolát végzett, több évi praxissal gróf és nagy béruradalmakban szerzett, úgy a mezőgazdaság minden ágá- ban, mint a könyvelésben is teljesen jártas szerezni igények- kel megfelelő állandó állást óhajt elvinni. Megkereséseket „Török 3941.” jel alatt a kiadóhivatal továbbítja. 3941

Földmíves-iskolát

végzett, román kath. vallású egyén, ki már 7 év óta egy nagyobb gróf uradalomban működik, kisebb birtokon, nős ispáni vagy ehhez hasonló állást keres. Czim a kiadóhiva- talban. 3851

Gépezés

lakatos, rézműves, esztorgályos három nagyobb uradalomtól 25 évi teljes bizonyítványval, szeszgyárhoz is szakított, cseplő- lelt javítással, esetleg éves állást elfogad. Székely Gyula, Heves-1422. 3893

Tizenegy évi

gyakorlattal bíró ízr. nős gazda- tiszt ki jó bizonyítványokkal rendelkezik keres melőbbi belépésre egy ispáni vagy külcsári állást. Szives megke- resések kéretnék Schwarz Mór Fátóvas utolsó posta Apoz, Hevesmegye.

Nőlen.

27 éves, ev. ref. vallású föld- műves- és tejjgazdasági szak- iskolát végzett, könyvvezetés, tehénészet, dohány- és cukor- réptermelésben 9 évi gyakor- lattal bíró önálló működésre is képes gazdatiszt (őzvény- anyja vagy női vagy női len állást keres, jelenlegi állást június elsején, esetleg azonnal is elhagyja. Czime a kiadó- hivatalba. 3883

A gróf

Esterházy-féle csák- vári földműves- is- kolát több, a katonasor- zónon túllevő, részben már feleséges növendék végzi június hó végén. Mindannyi egyszerű földműves, ki a gazda- ság és szőlőművelés minden ágában jártas. Egy közülük vinczellőiskolát is végzett. Ezeket igénybe venni óhajók forduljanak a bér meg- jelölése mellett az iskola igazgatóságához. 3892

Ispáni

állást keres 33 éves női len egyén, gazd. iskolát végzett, 12 évi gyakorlati bíró, ki éveken át önállóan vezetett egy nagyobb gazdaságot, s jelenleg 1400 holdas birtok- ban felmondatlan állásban van, állását változtatni óhajtja, — esetleg nős állást is elfo- gad. Beszél magyarul és tót nyelven. Czim „I.” jel alatt a kiadóhivatalban. 3895

Gazdatiszt,

ki a gazdaság minden ágában jártas, 16 évi gyakorlati bíró, három év óta önálló intézői minőségben alkalmazva van s jelenleg is egy 8000 holdas nyugat magyarországi bel- terjes gazdaságot kezel, keres 5000 forinttal tiszti állást. Előadást perzentuális rendszer mellett birtok- vezetés. Szives megkeresések Dózsa Mihály, Kaposvár ké- retnék. 3916

Irnoki

vagy segédtséget állást keres azonnali belépésre 24 éves, keresztény fiatal ember, gazda- sági tanítványt végzett nagy gróf uradalomból 2 évi gyako- rlati van, beszél magyarul és tótul. Szives megkeresések a kiadóhivatalba kéretnék. 3892

Gazdatiszt

debreczeni felső gazdasági tanítványt végzett, ki egy 3000 holdas birtokot 12 éven át állandóan kezel, 100 hold dohánytermelés, megfelelő állást keres. Óradékot is nyújthat. Czime a kiadó- hivatalban. 3823

Földmívesiskolát

végzett, 30 éves női len gazda- tiszt, 10 évi gyakorlati, a gazdaság minden ágában jár- tassággal bír, október 1-ére megjelölést állást keres. Czim a kiadóhivatalban. 3842

Gazd. tanítványt

végzett és 6 évi praxissal bíró 32 éves, női len gazda, ki három év óta önálló intézői minőségben alkalmazva van s jelenleg is egy 8000 holdas nyugat magyarországi bel- terjes gazdaságot kezel, keres 5000 forinttal tiszti állást. Előadást perzentuális rendszer mellett birtok- vezetés. Szives megkeresések Dózsa Mihály, Kaposvár ké- retnék. 3922

Keszthelyen végzett,

több évi gyakorlati bíró, női len, okl. gazdatiszt, nagyobb uradalomban, képzésében megfelelő állást keres. Kérem- referenciákkal rendelkezik. Czim a kiadóhivatalban. 3944

A sárvári

m. kir. tejjgazdasági szak- iskola jelenlegi tanfolya- mának tanulói a f. é. június 1-ére megfelelő állást keresnek. Közülük 5 egyén előzőleg gazdasági akadémiát, illetőleg gazd. tanítványt végzett, 8 egyén földmívesiskolát végzett, pedig csak írni olvasni tud, de értelmes paraszt ember. Megkeresések a szakiskola igazgatóságához intézendők. 3845

Intézői

vagy ispáni állást keres azonnali, esetleg későbbi belépésre ízr. vallású, kis csalá- dú, 29 évi gyakorlati bíró, a gazdaság minden ágában jártas gazdatiszt, ki nagyobb dohány-, seprítőcukor, cukor- répa-, burgonyatermeléssel, hizlalással és tehénészettel egybekötött gazdaságot sikeresen kezel. Czim a kiadó- hivatalban. 3848

Földmíves-iskolát

és tejjgazdasági szakiskolát végzett 25 éves, női len egyén, állást keres. Czim: Tóth Antal Orosháza, I. 563. sz. Am 3848

Gazdatiszt,

32 éves, női len, ki a gazdaság minden ágában teljesen jártas, 15 évi gyakorlati bíró, állást keres az év szeptember-októ- ber hóra jelenleg is, mint ön- álló gazdatiszt 5 év óta működik 2000 holdas intenzív kezelt bérzadásban és állás- tétel lejárta miatt hagyja el. Szives megkeresések „N.” jel alatt a kiadóhivatalba kéretnék. 3861

Adai

földmíves-iskolát végzett és jelenleg 1400 holdas birtok- ban felmondatlan állásban van, állását változtatni óhajtja, — esetleg nős állást is elfo- gad. Beszél magyarul és tót nyelven. Czim „I.” jel alatt a kiadóhivatalban. 3895

ÁLLATOK.

Eladó kosok.

Özveg barto Schosberger Zsigmond 6 méltóságosnak p.-sz.-tornyal juhállomány több darab ramboillet eredeti két éves tenyész- kos, jól beült és kiegyenlí- tett félsis grapijával nagy hibálan testállással eladó. Továbbá az uradalom eladása folytán eladó az összes 2700 darab különböző kornú és nemű, félsisgrapiján magyar színvonalon álló juh- állomány. Értekezhetni: Pongrácz Jenő uradalmi in- tézőnél, u. p. Orosháza. 3874

Eladó

gróf Apányi Sándor 39 éves srabs felvér menedékszárnak 13 darab, 13 darab cskóval és Gaspar Schagya Állami minél befedező, 12 db éves cskó, 3 darab két éves cskó, 3 darab három éves cskó. Hő- vebb felvilágosítással szolgál Tíring Vilmos uradalmi tisztartó, Lengyelen, Tolna- megye. 3846

Leggyorsabb

fejlesztésű és igen szaporos fajta sertés a Yorkshire. Eredeti importált anyák után melencok eladó. Egr. 120 fillér, 2 fillérjy- zma- ete fogad Zsényi István Halm, Pestmegye. 3884

Eladó

jól betanított 2 jukker 16 Lvagolhatók is, az egyik fekete, a másik pej, 15 mar- kosak, juttányos áron. Értekezhetni Rosznáky Jenő uradalmi in- tézőnél Felső-Szemeréd Honf. Előlegesen bejelentés mellett fogat vár Ipolyvári állomásnál. 3921

Eredeti Rambouillet kosok mindenkor nagyobb mennyiségben, dus választékban kaphatók Gróf Herberstein Albert 3131 uradalmi igazgatóságánál Strleek, Morvaország. Hanna vetőárpa 19 a készlet tart 100 kg-ért 19 koronáért kapható vasuti állomásainktól.

Eladó juhok. Hencz testvérek bérzadás- ságában 800 db. 2-3 éves ürű és 800 db. fiatal anya- bíra eladó, esetleg 200 db. 1 éves nőstény és 200 db. 1 éves ürű is eladó, ha a vevő- nek az jobban conventálna mint az idősabb anya, szával 10- szám eszükentésre végzett 1800 db. az eladó felesleges bíra. Levélbe bővebb felvilágosítást kívánatra HENCZ LÁSZLÓ Karád, Somogy. 3829

Igen szép, világosított vörö- tarka simmenthali jelöltű 1-2 (3) éves 1846

növendék ökrök és üszö borjakat ugyisint legprímabb lelkűt való és jármos ökröket legújtabb rakon aján- lanak

Klein és Spitzer Kis-Czell kereskedők. Megrendelések egyezség szerint bármikor is elfogadottak.

Vöröstarka tinó és üszö legprímabb, 1-2 esetleg 3 évesek és pedig hizlalt való ökrök eladására és későbbi szerződésre legelőssé árért vállalkoznak WEILER és EISNER Kis-Czell kereskedők.

Megvételre keresek egy pár raktárt v. Exterreit, melyek pal- károk írtására már be vannak tanítva. Ajánlatot kérek Weisz Vilmos földbíró, kos címre. Lugos.

Egy pár 15 1/2 markos, 5 éves félvér, világos-sárga jukker kanca (kitűnően behajva) eladó. Kender Emil kis- csalómi gazdaságában, u. p. Balassa-Gyarmat. 3863

VEGYESÉK. Veszék piros vagy sötét kölest 25 1. Ajánlatok ízr. g.-ésével a polterit uradalomba Polterit, Baranyamegye küldendők. 3840

Földbirtokos uraknak erős szeker- és koscskérták post. átalék, 1-2 és 3 évesek, kitűnő anyag. Kapható Aradmegyében. Czimre a kiadóhivatalban. 3840

Gépezeket és kazánfűtőket a „Magyarországi gépezetek és kazánfűtők egylete” Nép- színház-utca 11. sz., a gép- tulajdonos uraknak ugy hely- ben, mint vidékre díjtalan- nul helyez el. 3850

Veszprémegye legterm. kenyebb mezőföldjén 2000 hold házt. k. birtok bérbe adandó. Magkeresések „Y” poste restante Sározd, Fehérmegye. 3892

Kölest keresek vevőre 12 méterm- zst. Ajánlatok minőség és ár megjelölésével Dávid Pál in- tézőhöz Szilas Balás. 3858

10-12 lóerejű locomobilt és 4 es malom- járatot megvételre keres Pajsz Gyula Budapest, I., Uri-utca 43. sz. Am. 3856

Tejleadás gümökörtől mentesített tehénésztől napi 600 liter, Pajsz Gyula gazdaságában Ráczalmás, Fehérmegye. 3897

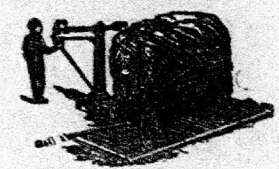
Tejjgazdasági Zsebnaptár II. évfolyam.

Szerkeszti és kiadja Jeszenszky Pál az „O. M. G. E. titkárja. Ára: O. M. G. E. tagoknak, a Gazdatisztok Orsz. Egyesülete, valamint a Tejtermelők Egye- sülete tagjainak ajánlott kül- déssel

3 kor. 30 fill. Bolti ára 4 korona. Tejjgazdasággal foglalkozók- nak nélkülözhetetlen. Megrendelhető a kiadóhi- vatalban, Bpest, IX., Üllői- ut 25. szám.

HALDEK magnagykereskedése Budapest, Károly-körút 9. sz. ajánl: eredeti északnémet olajbogyóalaku és eredeti francia takarmány- czukorrépmagot, eredeti norinbergi tarló répmagot, továbbá pohánkát, paprikakölest koránérő székelyi és páduai tengerit, világos hosszú Raphiát Peronosporapermetezőket, Vesz: homok (szőszös) bükkönyt.

Eladó egy majdnem új, 1000 kg. méré- képeségű, Fairbanks-féle marhamérleg, egy Kühne-féle lóhőre kidörzsölő és tisztító, egy Kühne-féle szelős-üzéző rosta. Czim a kiadóhivatalban. 3781

3 drb Marhamérleg 1500 klg. hordképességgű erős vaskoriállal 2 1/2 mé- ter hosszú 1 1/2 m. széles

4 drb Hidmérleg 3000 kg. horderejt száza- dos, toló súlylaj 4 méter hosszú, 2 méter széles. Becserélek ócska marhamérsákát új marhamérlegekre. Minden mérleg törvényesen hiteles- tve öt évi jókarban tar- 3002 tás mellett.

DÉNES MANÓ mérlegműszerész BUDAPEST, VII., Dohány-utca 78.

Előfizetési felhívás! „Bakáék Boszniában”

czimű humorisztikus kötetre. A könyv június elején fog megjelenni. Előfizetési ára 2 korona, bolti ára 3 korona. Elő- fizethető ugy e lap kiadóhivatalában, mint a szerzőnél: Laky Imrénél, BUDAPEST, IV., Szerb-utca 3.

ELADUNK a kölcsön adunk új és egyszer használt víz- hatlan TAKARÓ PONYVÁKAT, mindenféle nagyságban, új és használt mindennemű TERMÉNY ZSÁKOT repceponyvákat a legújtabb árak, u- letve kölcsönítjük mellett KOHN és STEIN szák és ponyva gyári raktár BUDAPEST, V. Béla- u. 5.

Különleges kénező-szemüveg

törv. védre, legbiztosabb óv- szere a szemeknek, nem ho- mályosodik el az úveg Csakis „U. & H. Sigt” jelzésűek a valódiak. Ár: 1 korona 25 fillér. Kapható optikai és szak- üzletekben, vagy az egyedül gyártóknál

Ulmann & Hahn, optikai intézet 3911 STUTTGART.

Hirdetési ár 15 szög 60 fillér, ezen felül minden szög 4 fillér, kővér betűkkel minden szög 8 fillér...

KIS HIRDETÉSEK

Csak mesőgázdák és a szakirodalom terményei, továbbá állást keresők és adók hirdetésményei...

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel válasza szükséges levélbélyeget vagy levelezőlapot küldenek.

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS.

Irnoki Állás a közeli uradalomban, július 1-én betöltendő. Pályázhatnak jó sikerrel végzett, katonai kötelezettségüknek eleget tett, román k. kath. gazdászok...

Gazdatiszt keresztyén, felsőbb gazdasági tanintézeti képesítéssel, nőtlen vagy nőtelni sándékozó esetleg oly családosa, ki fél évig családja nélkül is elfoglalhatja állását...

Gazdasági iskolát végzett több évi gyakorlati bíró, erélyes gazdatiszt felvételt. Foglalomgyűjtemény, bizonyítványokkal...

A Bocsa-rtisa-hegyest uradalomban f. évi június hó 1-án egy irnoki állás betöltendő. Evi fizetés 490 korona készpénz és teljes ellátás, mosáson kívül...

Keresetkérő erélyes és szorgalmas (nőtlen) segédítást, ki több évi gyakorlati és dohánytermelésben is jártassággal bír...

Ispánt keresek hosszabb szolgálati bizonyítványokkal, fiatal erős legyen, bizonyítvány másolatát csatolandó...

ÁLLÁST KERESŐK. Számtartó mérlegképes, a kettős könyvitelben, magyar és német nyelvvel teljesen jártas...

Állást keresek egy 27 éves r. k. nőtlen gazdatiszt, beszélés ir magyarul és németül, gazd. iskolát végzett...

Földmívelés-iskolát végzett, román kath. vallású egyén, ki már 7 év óta egy nagyobb gróf uradalomban működik...

Gépezés. lakatos, gézműves, esztorgályos három nagyobb uradalmi 25 évi teljes bizonyítvánnyal, szeszgyárhoz is szakirányú...

Tizenegy évi gyakorlati bíró, nős gazdasági ki jó bizonyítványokkal rendelkezik keres melioratív belépésre egy ispáni vagy kulcsári állást...

Nőtlen. 27 éves, ev. ref. vallású földmívelés- és tejgazdasági szakiskolát végzett, könyvvizelés, tehén-és dohány-és cukor-réptermelésben 9 évi gyakorlati bíró önlálló működésére is képes...

A gróf Esterházy-féle esákvári földmívelés-iskolát több, a katonasorozáson túllevő, részben már feleséges növendék végzi június hó végén...

Ispáni Állást keres 33 éves nőtlen egyén, gazd. iskolát végzett, 12 évi gyakorlati bíró, ki éveken át önlállóan vezetett egy nagyobb gazdaságot...

Gazdatiszt, ki a gazdaság minden ágában jártas, 15 évi gyakorlati bíró, nagyobb uradalomban állást keres...

Irnoki vagy segédítési állást keres azonnali belépésre 24 éves, keresztyén fiatal ember, gazdasági tanintézettől végzett nagy grófi uradalomból 2 évi gyakorlati van...

Gazdatiszt debreczeni felső gazdasági tanintézettől végzett, ki egy 3000 holdas birtokot 12 éven át állandóan kezelte...

Földmívelés-iskolát végzett, 30 éves nőtlen gazdatiszt, 10 évi gyakorlati, a gazdaság minden ágában jártassággal bír...

Gazd. tanintézettől végzett és 9 évi praxissal bíró 32 éves nőtlen gazda, ki három év óta önlálló intézői minőségben alkalmazva van...

Leggyorsabb fejlődésű és igen szép fajta sertés a Yorkshiri. Eredeti importált anyák után malacok eladók...

Eladó jól betanított 2 jukker 16 lvsagolhatók is, az egyik fekete, a másik pej, 15 marokos, jutányos áron...

A sárvári m. kir. tejgazdasági szakiskola jelenlegi tanfolyamának tanulója f. é. június 1-ére megfelelő állást keresnek...

Intézői vagy ispáni állást keres azonnali, esetleg későbbi belépésre izr. vallású, kis családú, 20 évi gyakorlati bíró, a gazdaság minden ágában jártas...

Földmívelés-iskolát és tejgazdasági szakiskolát végzett 25 éves, nőtlen egyén, Állást keres. Cím: Tóth Antal Orosháza, I. 503. szám. 3948

Gazdatiszt. 32 éves, nőtlen, ki a gazdaság minden ágában teljesen jártas, 15 évi gyakorlati bíró, állást keres ez év szeptember-október hóra...

Adai földmívelés-iskolát végzett és gyermekeivel a gazdaság minden ágában gyakorlatilag képzett, bécsmegyei születésű, 34 éves, evang. családos írnok, nyelvismerete magyar, román és összes szlávnyelveket beszéli...

ÁLLATOK. Eladó kosok. Özevgy báró Schosberger Zsigmondné 6 méltóságának p.-sz. tornyai juhasszámban több darab rambouillet eredeti két éves tenyészkosok...

Eladó gróf Apponyi Sándor 30 éves arabs féléves méneséből 13 drb tenyészkanca, idei csikójával és Gazdán Schagya állami minél befelédve, 12 drb éves csikó, 3 darab három éves csikó...

Eladó jól betanított 2 jukker 16 lvsagolhatók is, az egyik fekete, a másik pej, 15 marokos, jutányos áron...

Eladó 16 lvsagolhatók is, az egyik fekete, a másik pej, 15 marokos, jutányos áron...

Eredeti Rambouillet kosok mindenkor nagyobb mennyiségben, dus választékban kaphatók Gróf Herberstein Alibert 3181 uradalmi igazgatóságánál...

Eladó juhok. Hencz testvérek bér gazdaságában 500 db. 2-3 éves ürű és 800 db. fiatal anyabirka eladó...

novendék ökor és üsző borjakat egyaránt legprímabb lektórnál való és jármos ökröket legjutányosabb rakon ajánlanak...

Vöröstarka tinó és üsző legprímabb, 1-2 esetleg 3 évesek és pedig hizlalt való ökrök eladására és későbbi szerződésre...

WEILER és EISNER Kle-Czelli kereskedők. Megyeltre keresek egy pár rattiert v. Faterriert...

VEGYESÉK. Veszék piros vagy szürke kölest 25 q. Ajánlatok ár: g.-dóssal a pollérdi nradalomba Pollérd, Baranyamegye küldendők. 3940

Földbirtokos uraknak erős szeker- és koskerekű pat. járműk, 1-2 és 3 évesek, kütűnő anyag, kapható Aradmegyeben. Czimem a kiadóhivatalban. 3949

Gépezéket és kazánfűtőket a „Magyarországi gépezék- és kazánfűtők egyesület” Napszínház-utca 11. sz. a gép-tulajdonos uraknak ugy helyben mint vidékre díjtalanul helyez el. 3950

Veszprém megye legtermékenyebb mezőföldjén 2000 hold házilag kezel birtok bérbeadandó. Megkeresések Y. poste restante Sársöd, Fehérmegye. 3963

Kölest keresek vétésre 12 métermázsát. Ajánlatok minőség és ár megjelölésével Dávid Pál intézőhöz Szilas Balhás. 3963

10-12 lóerejű locomobilt és 4 es malom-járatot megvételre keres Pajzs Gyula Budapest, I, Uri-utca 43. szám. 3963

Tejleadás gümőkörtől mentesített tehénészteből napi 600 liter, Pajzs Gyula gazdaságában Iktalmaz, Fehérmegye. 3967

Tejgazdasági Zsebnaptár II. évfolyam. Szerkeszti és kiadja Jeszenszky Pál...

3 kor. 30 fill. Bolti ára 4 korona. Tejgazdasággal foglalkozóknak nélkülözhetetlen. Megrendelhető a kiadóhivatalban, Bpest, IX., Üllői-ut 25. szám.

HALDEK magnagykereskedése Budapest, Károly-körút 9. sz. ajánl: eredeti északnémet olajbogyóalaku és eredeti francia takarmány-cukorrépmagot, eredeti norinbergi tarló répmagot, továbbá pohánkát, paprikakölest koránérő székelyi és páduai tengerit, világos hosszú Raphiát Peronosporapermetezőket, Vesz: homok (szöszös) bükkönyt. Eladó egy majdnem új, 1000 kg. mérő-képességű, Fairbanks-féle marhamérleg, egy Kühne-féle löhère kidörzsölt és tisztított, egy Kühne-féle szelelő-üszög rosta. Czim a kiadóban. 3781

3 drb Marhamérleg 1500 klg. hordképességű erős vaskorlással 2 1/2 méter hosszú 1 1/2 m. széles

4 drb Hidmérleg 3000 kg. horderejét százados, toló súlyllyal 4 méter hosszú, 2 méter széles.

Becserélek ócska marhamázsákat új marhamérlegekre. Minden mérleg törvényesen hitelesítve öt évi jókarban tartás mellett.

DÉNES MANÓ mérlegműszerész BUDAPEST, VII., Dohány-utca 78.

Előfizetési felhívás! „Bakáék Boszniában“

czimü humorisztikus kötetre. A könyv június elején fog megjelenni. Előfizetési ára 2 korona, bolti ára 3 korona. Előfizethetni ugy e lap kiadóhivatalában, mint a szerzőnél: Laky Imréné, BUDAPEST, IV., Szerb-utca 3.

ELADUNK és kölcsön adunk új és egyszer használt vizhatlan TAKARÓ PONYVÁKAT, mindenféle nagyságban, új és használt mindennemű TERMÉNY ZSÁKOT repceponyvákat a legjutányosabb áron, illetve kölcsönűjtek mellett KOHN és STEIN zsák és ponyva gyári raktár BUDAPEST, V. Béla-u. 5.

Különleges kénező-szemüveg törv. védve, legbiztosabb cszere a szemeknek, nem homályosodik el az Urug Csakis „U. & H. Sigt” jelzésűek a valódiak. Ár: 1 korona 25 fillér. Kapható optikai és szaküzletekben, vagy az egyedüli gyároknál.

Ulmann & Hahn, optikai intézet 3911 STUTTGART.

Első magyar

gyapjúmosó és bizományi részvénytársaság

Budapest, V., Kárpát-utca 9. sz.

A gyapjúnyírás közeledtével a t. cz.
gyapjutermelők és gyapjukereskedők figyelmét

gyapjúmosó gyárunkra

irányítjuk és annak igénybevételét mint a hazai gyapju legelőnyösebb értékesítési módját ajánljuk.

Az 1899/1900. évi gyapjuforgalmi érték 4.000.000 koronára rugott.

KIVITEL: Osztrák-, Német-, Francia-, Orosz-, stb. országba.

Csomagolósákokat használati díj nélkül kölcsönkép küldünk.

A mosott gyapju után sem raktározási, sem biztosítási díjat nem számítunk.

Nyers-gyapju bizományi-osztályunk

elvállalja mindennemű zsiros (szennyes) és usztatott (hátonmosott) gyapju nyers állapotban való bizományi eladását a legmérsékeltőbb feltételek mellett. A külföldi textilipari piacokkal fennálló kiterjedt összeköttetésünk a gyapju **legjobb** értékesítésére képesit bennünket. Kimerítő felvilágosítással kívánatra készséggel szolgálunk.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Különösen az ez évi gyapju-üzleti viszonyok közt legelőnyösebb a gyapjak **gyári mosatása.**

Városi Irodánkban Neugebauer Gy. urnál VII. Dohány-utca I. sz. felvilágosítások szintén kaphatók.

Mindennemű tornaszereket

és legjobb minőségű

gazdasági kötélneműeket,

ajánl a

BLEIER és WEISZ,

kötélgyártó cég Budapest.

Raktár és iroda: **KÁROLY-KÖRUT 7. SZÁM.**

Ajánlásra méltó tárgyak: **torna-eszközök, Cocos futószőnyegek, lábtörők, ruhaszáritó kötelek,**

halhálók,

készítéskák stb. továbbá gazdasági cikkek u. m.: **istráng, kötőfék, rudaló gabonaszákok, vízhatlan ponyvák, itató és tüzi vedrek, kender-tömlők, hevederek, kender-kőcz stb.** a legjutányosabb eredeti gyári árban

Videki megrendelések pontosan eszközölköznek. Képes árjegyzék kívánatra bérmentesen küldetik.

Uradalmak, gazdaságok, földbirtokosok, szeszyárak stb. részére

Bessemer-Festék (védjegy üllő)

kitűnő szolgálatokat tesz.

Feltétlenül hathatós máz rozsdá ellen, mindennemű vas-szerkezetek, vas- és hullámbádogtetők, tartók, istállóvasgerendák, kerítések, vaskapuk, vasablakok, gépek, lokomobilok stb. részére.

Mint famázolat is kitűnő konzerváló szer.

Tartósabb, szaporább és a légköri s vegyi behatásoknak sokkal jobban ellenáll mint minium és olajfesték.

Ajánlattal és prospectussal szívesen szolgálnak az egyedüli gyárosok

Festékgyárak: Lutz Ede és Társa, Pozsony.

Magy. kir. Államvasutak.

Hirdetmény.

(Legelőnyösebb utazás Rohitsch fűrdőhelyre.)

Az utazó közönség figyelmébe, hogy Budapestről—Rohitschra legelőnyösebb Zágráb-Krapinán át lehet utazni, mely utirányon át Budapest keleti pályaudvar állomásról Krapinára és vissza 60 napig érvényes menettéti jegyek adatnak ki következő árakon: Gyorsvonattal: I. oszt. 44 K. 40 fillér, II. oszt. 32 K. 80 fillér. Személyvonattal: I. oszt. 38 K., II. oszt. 28 K., III. oszt. 19 K. Rohitsch fűrdőbe való utazásra azonkívül Budapest—Dombóvár—Zágráb—Krapina—Föltschach—Pragerhof—Kanizsa—Székesfehérvár—Budapesten át szóló körutazási jegyek állíthatók össze, melyek árai I. oszt.-ban 47 márka 10 fillér körülbelül 55 K. 60 fillér, a II. oszt.-ban 38 márka 30 fillér körülbelül 39 K. 40 fillér, és a III. oszt.-ban 20 márka körülbelül 24 K. kerülnek és melyek 45 napig és a gyorsvonatokon is érvényesek.

A fentemlített menettéti jegyek Budapest keleti pályaudvar állomáson és a városi menetjegy irodában (Hungária szálloda), a körutazási jegyek pedig ugyan csak a városi menetjegy irodában, valamint a Cook-féle utazási irodában kaphatók. Különösen kiemeltetik, hogy Zágrábban át a legkényelmesebb vonat eszta-kozás is áll fenn, a mennyiben a Budapestről 7 óra 15 perczkor reggel induló gyors-vonat használata esetén az utas ugyanazon napon 6 óra 21 perczkor este érkezik Krapinára.

Krapináról Rohitschra vagy vissza egy négyülékes kocsit, mely a krapinai állomás főnökénél is megrendelhető 12 koronába kerül.

Bővebb felvilágosítás a budapesti városi menetjegy irodában (Hungária szálloda) kapható, a hol a fűrdőre vonatkozó leírások és egyéb prospectusok is díjmentesen kaphatók.

Budapest, 1901. évi május hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

A legnagyobb kitüntetés, melyben valaha ki-állító részesült, a párisi világkiállítás alkalmával a chicagói „Deering” aratógépgyárnak és közreműködőinek jutott osztályrészül, a mennyiben a **francia kormány által adományozható legmagasabb kitüntetések közül a**

„Deering” aratógépgyár

elnyerte a „**Becsületrend**” (Legion d'Honneur) **tiszti rendjelét,** ugyancsak a „**Becsületrend**” **lovagrendjelét,** a **mezőgazdaság terén szerzett érdemek** (Pour le mérite agricole) **két tiszti rendjelét,** a francia kormány **külön elismerő díszoklevelét,** ezenkívül a legnagyobb díjat, a **GRAND PRIX-t, hat aranyérmét, hat ezüstérmét és tizenegy bronzérmét.**

A Deering-gyár kiz. képviselője

PROPPER SAMU

Budapest, V., Váci-körut 52. szám.

ki állandóan nagy raktárt tart,
leszállított árak mellett,
„Deering”-féle fűkaszaló-gépek,
marokrakó aratógépek
és kéveköto aratógépek,
valamint egészen vasból és aczélból készült
szénagyűjtőgépekből.

— Árjegyzékkel és elsőrendű bizonyítványokkal kívánatra készséggel szolgálók. —

KADAR

T. cz. becses figye mag osép ségénéél fogv előnyénéél fo egyedül a g Ezen cséplőgéphe varok segél nyilásnál lev vesz be. Mié allítható, m Talált azért is, ho fejt majdnén a gazdaságt érdemű gaz. Megre nagy törekr

Kádár

T. Kádár

A küldött uj gyors löhé használata nélkül, a csé hogy a csépl teljesíti, ugy a heremagot tam; ezt óh adni.

Szt. Ezenk ságok elismé használható megkülödm: birtokos Gy Pályi, Urad Ferencz Cse Ujváros, Dia

887/19

adja

kodá

kötél

eszközö

a Bu

bánatp

bér ö

adás

idő elő

bizottsá

landó

óvadék

hátralé

vétetni

török

talos ó

KADÁR GYULA szab. gyorslóhere-magfejtő-gépgyára Nagyváradon.

T. cz. Van szerencsém a nagyérdemű gazdaközönség és géptulajdonosok becses figyelmét felhívni a szabadalmazott **gyors lóhere- és luczerna-mag cséplő és gubózó gépemre**, mely nemcsak magas munkaképességénél fogva mulja felül az eddig létező összes ilyenmű gépeket, hanem azon előnyénél fogva is, hogy vele a cséplés és gubózás egyszerre végezhető, de egyedül a gubózást is kitűnő sikerrel végzi.

Ezen szabadalmazott lóhere- és luczerna-mag cséplő dob, mely minden cséplőgéphez alkalmazható, két részből van készítve, illetve a rászerezett csavarok segítségével két különböző hengerpalástot lehet képezni és pedig az etető nyílásnál levő hengerpalástnak nagyobb átméret szükséges, mert itt többé gubót vesz be. Míg a kiömlő nyílásnál levő hengerpalást szűkebb átmérőjű aralelra állítható, mi a kifejtés főtényezője.

Találmányomnak nemcsak meglepő munkaképességéért szavatolok, hanem azért is, hogy bármely eddig létező heremag-fejtő ellenében kétszerannyi magot fejt majdnem felannyi erővel. Hogy ezen találmányom mily előnnyel működik a gazdaság terén, az számos elismerő levelekből, melyeket a nagyérdemű gazdaközönségtől kaptam, világosan kitűnik.

Megrendeléseknél szükséges a dob hossza és körmérete, ugyszintén a nagy törekrosta hossza. Ára teljesen felszerelve **160 korona**.

Teljes tisztelettel

Kádár Gyula szab. gyorslóhere-magfejtő-gépgyára Nagyváradon

ELISMERŐ LEVELEK:

T. Kádár Gyula géplakatos mester

Nagyváradon.

A küldött ujonnan szabadalmazott új gyors lóheremagfejtőjét, a mai napon használatba vettem minden átalakítás nélkül, a cséplőgéphez használtam, úgy, hogy a cséplést és gubózást egyszerre teljesíti, ugyanarra jól sikerült, hogy a heremagot egyenesen zsákba kaptam; ezt óhajtom Önnek tudomására adni.

Tisztelettel

Szt. Jobbi gazdaság kezelősege.

Ezenkívül birtokomban vannak az alant felsorolt birtokosok és gazdaságok elismerő levelei, melyek mind a szabadalmazott lóheremagfejtő gépem használhatósága mellett bizonyítanak. A többek között felemlitem és kívánatra megküldöm: Szunyogh Szabolcs nagybirtokos Esztár, Schwartz Gyula nagybirtokos Gyapoly, Pusztai-Alcsi gazdaság, gr. Csekonics Endre uradalma Hosszupályi, Uradalom Ó-Siska, Uradalom Margitta, Uradalom Székelyhid, Farkas Ferencz Csenteke, Szacsavay Akos Kigyik, Lichtenstein Menyhért Balmaz-Ujváros, Diamand Béla Nagyvárad, stb.

Nagyvárad, lat. uzt, káptalan miéskel gazdasága.

Tekintetes **Kádár Gyula** urnak Nagyváradon.

Van szerencsém ezennel tudomására hozni, hogy a fenti gazdaság részére Öntől vásárolt lóheremagfejtő dobbal teljesen meg vagyok elégedve, mert míg egyfelől azáltal tesz kitűnő munkát, hogy egyenesen dolgozik, s nem kell külön legubózni, addig másfelől érdeme az, hogy tisztán s gyorsan dolgozik s a magot mind kiveszi.

Kelt Micske pusztá, 1897. okt. 15.

Tisztelettel

Jancsó Lajos kápt. urad. gazdatiszt.

Burgonyatermelők figyelmébe!

A burgonyavész elleni védekezés ideje elérkezett, használjuk fel a kedvező időpontot!

A leghatásosabb és legolcsóbb szer a burgonyavész leküzdésére

a dr. **ASCHENBRANDT-féle**

bordói por.

Ennek 2-3% vizes oldatával nemcsak tökéletesen megvédhetjük a burgonyabokrokat a burgonyavész által okozott időelőtti **elsárgulástól** és a gumókat az **elsatnyulástól**, hanem idejében való alkalmazása által **jelentékeny termésmöbbletet** is érhetünk el, miáltal a **költségek** — a minőségben való javulástól eltekintve — **sokszorososan megtérülnek.**

Az első permetezést **junius** első, a második permetezést **junius** utolsó napjaiban végezzük, egy esetleges **harmadik** permetezésnek **julius** közepén érkezett el az ideje.

Egy kat. hold burgonya háromszori permetezésére **20 kg. bordói porra** van szükség.

ÁRA:

Budapesten, „Magyar Mezőgazdák Szövetkezete“ raktárában:

50 kilós zsákokban, kilogrammonként **70 fill.**

10 „ „ „ **71 „**

5 „ „ „ **72 „**

Megrendeléseket elfogad, **ismertető füzeteket**, elismerő bizonylatokat küld, felvilágosításokat ad a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

BUDAPEST, Alkotmány-utca 31. sz.

Hasonlóképp megrendelhető a por a vidéki megbízottaknál.

887/1901. szám.

Földhaszonbérbeadási hirdetés.

A m. kir. közalapítványi uradalom 1901. évi október 1-től következő birtokait adja haszonbérbe, és pedig:

Az Unip és Ujlak községek határábani 851⁵¹⁴/₁₆₀₀ kat. holdat házilagos gazdálkodás és egy bérlőlak építésének kötelezettsége mellett 12 évi időtartamra.

A Keresztes község határában 674¹⁵⁵³/₁₆₀₀ kat. hold házilagos gazdálkodás kötelezettsége mellett 12 évi időtartamra.

A haszonbérbeadások zárt ajánlatu versenytárgyalással egybekötött nyilvános szóbeli árveréseken fognak eszközöltetni, és pedig

1901. évi június hó 25-én délelőtt 11 órakor

a **Buziási fürdőhelyen székelő közalap. ker. főtisztvis. hivatalos helyiségében.**

Ezen határnapokra **bérelni szándékozók** azzal hivatnak meg, hogy 1 koronás bélyeggel ellátott és kellő bánatpénzzel felszerelt irásos **zárt ajánlataikat**, melyekben a **holdankénti megajánlott évi haszonbér összege számokkal és betűkkel kiírandó és kijelentendő, hogy ajánlattevő a bérbeadási feltételeket ismeri s azoknak magát aláveti**, — bértrágyaként külön borítékozva a fenti határ-idő előtt **alólirott főtisztvis. helyiséghez nyújtják be** a kitűzött határnap előtti napig, míg a határnapon azok az árverési bizottságnak adandók át, a borítékra feljegyezvén, hogy az ajánlat mely bértárgyra vonatkozik.

Bánatpénzül a bérelni szándékolt **birtoktest minden holdja után kettő (2) kor. csatolandó** az irásos ajánlatokhoz vagy teendő le szóbeli ajánlat megtétele előtt készpénzben vagy az állam által óvadékképesnek nyilvánított értékpapirokban.

Oly egyének, kik gyámhatalom vagy gondnokság alatt állanak, ugyszintén a kik az uradalommal szemben hátralekos tartozatban vannak vagy bármely czimen perben állanak, az árverésből ki vannak zárva.

Elkésve érkezett vagy utóajánlatok, valamint kellően ki nem állított vagy fel nem szerelt ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Az ajánlattevők közti szabad választási jog az uradalomnak fentartatik.

4046

A részletes haszonbéri feltételek alólirott főtisztvis. helyiségénél valamint az unip-ujlakira a törökszákosai és a keresztesire a esákovai közalap. uradalmi ispánságoknál a szokásos hivatalos órák alatt **betekintethők** vagy **érdeklődők költségeire lemásolhatók.**

Buziáson, 1901. évi június hó 1-én.

M. kir. közalap. gazd. ker. főtisztvis.

A tagosítás kérdése a közigazgatási szakosztály ülésében.

(1901. május 20.)

Jelen voltak gróf *Zselénski* Róbert, majd *Scitovszky* János elnökele alatt gróf *Desseffy* Aurél az OMGE. elnöke, *Bujanovics* Sándor az OMGE. alelnöke, *Forster* Géza egyesületi igazgató mint előadó, *Antalfy* Andor felmérési közp. felügyelő, *Bartha* Gyula m. kir. főerdőtanácsos, *Balás* Árpád, *Bolla* Mihály, dr. *Csillag* Gyula, *Dévai* Ignác kir. ítélőtáblai bíró, dr. *Dömötör* László, dr. *Farkas* Gyula, *Hertelendy* Ferencz, *Kazy* József és *Krisztinkovich* Ede min. oszt. tanácsosok, *Kollár* Dániel, *Landesz* József, *Lázár* Pál, *Mattyasovszky* Miklós, *Potaky* Viktor tagosító mérnök (Kolozsvár), *Serfözö* Géza, *Solymos* Gusztáv (Török-Becse), *Székely* Ferencz felmérési felügyelő, *Torma* Miklós Szolnok-Doboka vármegye alispánja (Deés), *Zielinski* Szilárd műegyetemi m. tanár, a Magyar mérnök- és építész-egylet kiküldöttje stb. Az egyesületi tisztikar részéről *Szilassy* Zoltán szerkesztő-titkár, *Buday* Barna, *Jeszenszky* Pál és *Zórád* István titkárok, de *Pottere* Brunó s.-titkár.

Gróf *Zselénski* Róbert, a szakosztály elnöke nyitotta meg az ülést, üdvözlőlvén a szép számban egybegyűlteket. A szakosztály mai ülésének egyedüli tárgya a Szolnok-Dobokamegyei gazdasági egyesület által tartott értekezlet javaslatai a tagosítás ügyében.

Forster Géza előadó:

Tisztelt Szakosztály!

A mai szakosztályi ülés egyetlen tárgyát a tagosítási kérdés rendezése és a beérkezett anyagok a mi ezen kérdésre vonatkozó, megvitattatása s amennyiben az igen tisztelt Szakosztály végleges javaslatokat tenne, ezen javaslatoknak az igazgató-választmány meghatalmazása alapján, az egyesület elnöksége útján az igazságügyi miniszterhez való felterjesztése képezne. A mai ülés tárgyat képező javaslatok az összes gazdasági egyesületeknek megküldettek, megküldött továbbá a Magyar mérnök- és építész egyesületnek s azonfelül mindazon érdeklődőknek, akikről feltenni lehetett, hogy ezen kérdés iránt érdeklődnek. A mai ülésre képviseltetésüket bejelentették: a Szolnok-Doboka vármegyei gazdasági egyesület és képviselőiben dr. *Torma* Miklós királyi tanácsos és alispán ur, továbbá dr. *Mihályi* Tivadar ügyvéd urak jelentettek be.

A Magyar mérnök- és építész-egylet képviselőiben pedig a következő urak küldtek ki: *Kollár* Dániel, *Székely* Ferencz és *Zielinski* Szilárd. Azonkívül a Pestmegyei gazdasági egyesület részéről gróf *Desseffy* Emil és *Serfözö* Géza urak, a Biharmegyei gazdasági egyesület részéről *Telegdi* József és *Csapó* Dezső urak, egyúttal van szerencsém bejelenteni azt is, hogy az igazságügyminiszter ur képviselőiben *Dévai* Ignác kir. táblai bíró ur, a földmivelésügyi miniszter ur képviselőiben *Krisztinkovich* Ede oszt.-tanácsos és *Bartha* Gyula főerdőtanácsos urak jelentek meg.

A Hunyadmegyei gazd. egyesület pedig táviratilag jelentette be hozzájárulását a szolnok-dobokamegyei javaslathoz.

Végül tisztelettel bejelentem, hogy az Erdélyi szász gazdasági egyesület a megküldött javaslatokra vonatkozólag egyes pontokra észrevételeit megtette, amelyeket az illető pontoknál lesznek bátor előterjeszteni.

Tisztelt Szakosztály!

A tagosítási kérdés szövegére hozatala egyrészen *Solymos* Gusztáv ur, a Torontálmegyei gazdasági egyesület választmányi tagjának egyesületünk mult évi közgyűléséhez beadott indítványa, továbbá az egyesületünk kebelében működő kivándorlási bizottság tanulmányai közben tett ama szomorú tapasztalata alapján történt, hogy különösen az erdélyi részekben a birtokok rendezetlensége és esetleg a rendezéssel járó nagy költségek sok részben hozzájárulnak ahhoz, hogy a kivándorlás mindinkább nagyobb mérvet ölt. Ezen kiindulási pontokon kívül azonban fontos ama körülmény, a tagosításoknál főként ott, ahol még az első birtokrendezés sem történt meg, hogy az urbéri viszonyok rendezése mindinkább nehezzé válik, mert nemcsak az arra vonatkozó adatok lassan feledékenységre mennek, de másrésztől az ehhez értő jogászok és bírák is mindinkább kevesbednek, úgy, hogy ott, ahol a tagosítások urbéri kérdéssel vannak egybekötve, már maguk ezen körülmények is nehezítik hatnak arra, hogy a tagosítási kérdések megoldassanak. Már pedig felesleges hangsúlyoznunk azt, hogy mennyire bémítólólag hat a mezőgazdaság rendszeres vitelére ama körülmény, hogy az illető birtokosok tudatában vannak annak, hogy az ő birtoktestük még a tagosítás folytán változás alá kerül. Az ily határokokban a tagosítási kérdés Damoklész kardja gyanánt függ a birtokosok fe-

lett és úgy a rendszeres gazdálkodástól, mint befektetésektől óvakodnak s ily módon nemhogy okszerűbb gazdálkodásra térnének át, hanem bizonyos apatiával nézik birtokaik jövedelmének folytonos csökkenését.

Értesülésünk szerint a legtöbb tagosítatlan határ még az erdélyi részekben van, azonban még a magyarországi részekben igen sokfelé, különösen a hegyvidékeken vannak még tagosítatlan határok. Itt nem szólnok azokról a határokról, ahol esetleg újabb tagosítások tervezettek, hanem csak azokról, amelyekben még egyáltalában a tagosítás végrehajtva nem lett. Megnehezítettek a tagosítások végrehajthatóságát azzal is, hogy a háromszögelési munkálatokat a tagosítási felvételekkel egybeesetették és itt mint különös nehézményt kell fell felsorolnom ama körülményt, hogy a háromszögelési munkálatok végrehajtására az állam által engedélyezett költségek korántsem elegendők azok végrehajtására, hanem az amugyis a tagosítási költségekkel tulterhelt birtokosoknak még ezen költségek részbeni fedezését is magukra kell vállalniok, a melyek pedig a mint állítják, 40—50%-át teszik ki a tagosítási költségeknek, úgy hogy az állam által adott 20% még ugyanannyival, ha nem többel a birtokosok által pótlandó.

Amint magamat illetékes helyen tájékoztattam, különösen nagy hátránya a tagosítási kérdésnek, miszerint egységes és úgy a magyarországi, mint az erdélyi részekre vonatkozó kormányi rendelkezés nincsen, hanem kénytelenek sokszor a bíróságok ugyszólván önkényűleg egymásik esetben a meglévő rendeleteket applikálni, csak hogy ezen bonyolult kérdések megoldhatók legyenek, vagyis sokszor a bírói belátásra van bízva az, aminek eldöntésére törvény vagy rendelet volna szükséges. Ugy vagyok értesülve, hogy a mostani tagosítási intézkedések sem a jáász-kunokra, sem a városokra, sem a határvidékekre nem vonatkoznak. Így tehát, ha ezen helyeken fordulnak elő tagosítási kérdések, azokra vonatkozólag a bíróságoknak nincs törvényen alapuló vezérfonaluk, hanem csakis vagy a bírói gyakorlat, vagy pedig az oda nem vonatkozó rendeletek felhasználásával hozzátják meg ítéleteiket.

A bírósági kérdés mikénti megoldására nézve a tárgyalás folyamán lesznek bátor javaslattal fellépni, hogy az urbéri, illetve tagosítási ügyek, centralizálás útján intéztessenek el, mert ily módon lehetséges lesz, hogy ezen ügyekben jártas bírák kezébe fognak ezen a mezőgazdákra oly fontos ügyek kerülni.

A Magyar mérnök- és építész-egyletben *Székely* Ferencz ur legutóbb szinten egy felolvasást tartott a tagosítás kérdéséről, főként mérnöki szempontból is mérlegelvén annak fontosságát és felhíván figyelmét a mérnököknek ezen, a mérnöki tevékenység nem eléggé kultivált ágazatára.

Mindezen körülmények tehát elég alapot adnak egyesületünknek arra, hogy eme kérdéssel behatólag foglalkozzék s úgy hiszszük, hogy a jelenlévő tisztelt érdeklődők és a szakértők közreműködésével sikerülni fog nekünk egy oly javaslatot egybeállítani, a melyet az igazságügyminiszter és földmivelési miniszter urak ó nagy méltóságához felterjesztve, remélhetjük, miszerint törvényhozásilag intézkedni fognak az iránt, hogy a tagosítási kérdések egyöntetű intézkedés alapján minél előbb megvalósítsanak. Ez alkalommal talán reá mutathatunk ama munkálatokra is, amelyek már e kérdés megoldása céljából régebbi időkben beterjesztettek. Így *Gyárfás* jelenlegi kuriai bíró 1889-ik évben terjedelmes munkálatot nyújtott be a tagosítási kérdések mikénti rendezése tárgyában. Továbbá az Erdélyi gazdasági egyesület 1892. évben hasonlóképp okadatolt kérvénnyel fordult az akkori földmivelésügyi miniszterhez eme kérdésben. Legutóbb maga az igazságügyminiszter is, midőn költségvetési beszédét tartotta, célzást tett arra, hogy a telekkönyvek rendezésére készülő törvényben szándékozik gondoskodni a birtokrendezési ügyekről is, amennyiben ezek a telekkönyvi törvényvel összefüggnek. Ebből a szempontból is sürgősnek látszik tehát az, hogy egyesületünk részéről a szükséges javaslatok beterjesztessenek, hogy amennyiben azok helytállanak, ezen törvény fel dolgozásánál figyelembe vehetők legyenek. Miután több javaslat nyújtott be egyesületünknek a tagosítási kérdés mikénti rendezésére vonatkozólag, célszerűnek vélem, hogy a mai tárgyalás alapjául azok fogadtassanak el, annyival is inkább, mert azok megállapításába is befolytunk.

Gróf *Zselénski* Róbert elnök: Mielőtt a szakosztály a javaslatok érdemleges tárgyalásába bocsájtkoznék, a napirend előtt *Zielinski* Szilárd ur, a „Magyar mérnök- és építész-egylet“ kiküldöttje kíván szólni. (Halljuk!)

A szőlő és burgonya peronosporájának

a legbiztosabb, kényelmesebb (a rézgálicznál) és olcsóbb ellenszere
a dr. Aschenbrandt-féle bordói-por.

Ara Budapesten a „Magyar Mezőgazdák Szövetkezete” rak-
tárában:

50 kgos zsákokban	à kg. 70 fillér.
10 kgos zsákokban	à kg. 74
5 kgos zsákokban	à kg. 74

A szőlő első permetezéséhez 1%-1½%-os, második permetezéséhez 1½%-2%-os, harmadik permetezéséhez 1%-os oldatot használjunk. — Egy kat. holdra kell 3 permetezéshez 22–25 kg. bordói por, 25–30%-al kevesebb, mint a tiszta rézgáliczból.

A port konyhaszítván a vízbe szitáljuk és kész az oldat.

A szőlő OIDIUM

(lisztharmat) betegségének,

legbiztosabb, olcsó és a szőlőt egyéb bajoktól is védő ellenszere
a dr. Aschenbrandt-féle réz-kénpor.

Ara Budapesten a „Magyar Mezőgazdák Szövetkezete” rak-
tárában:

50 kg. zsákokban	à kg. 50 fillér.
10 kg. zsákokban	à kg. 54
5 kg. zsákokban	à kg. 54

A hol az 1900-ik évben volt oidium először április hónapban, a mikor a szőlő hajtása 10–12 cm., porozunk; másodszor június hó végén, harmadszor augusztus hónapban. — Egy kat. holdra kell 3 porozás-hoz 15–18 kg. rézkénpor. Sokkal kevesebb fogy belőle mint a kő-szén-savas kénporból.

Megrendelések a pénz beküldése, vagy utánvétel ellenében a

„Magyar Mezőgazdák Szövetkezetéhez” intézendők, Budapest, Alkotmány-u. 31.

A gyártás korlátolt, tessék idejekorán rendelni.

450 intelligens magyar gazda elismerő bizonyítványát a használati utasítással együtt bárkinek megküldi a szövetkezet.

1900.

I. A dr. Aschenbrandt-féle bordói-por elismerő levelei.

Ruszt (Sopron vm.).

Mig a nem permetezett szőlőkben az idén is sok kárt tett a peronoszpora, addig nekem kétszeri permetezéssel, midőn mind a két esetben 1%-os bordói por-oldatot használtam, sikerült szőlőmet teljesen megvédeni, miért is ezen pornak csak jó hatását magasztalhatom. Kraft Frigyes, szőlőbirtokos.

Kékese (Szaboles vm.).

A peronoszpora ellen, mely igen erősen uralkodott szőlőnkben, kétszer használtam bordói port, mindig 1½%-os oldatot. A por könnyen oldódott és a levélzethez jól tapadván igen jól megvédtém szőlőmet a peronosporától. Perzselést a bordói por sehol nem okozott. Bognár Péter, szőlőbirtokos.

Kanyár (Szaboles vm.).

Az uradalmi szőlők egy részét „bordói porral” permeteztem, melynek hatásával teljesen megelégedve, minthogy a peronoszpora terjedését ezen szer feltétlenül megakadályozza. A por előnye, hogy feloldása igen könnyen megy végbe. Jövőre nagyobb terjedelmű kísérleteket kívánok vele tenni. „A prépostsági uradalom”. Plávenszky Imre, számtartó.

Fehértó (Szaboles vm.).

A dr. Aschenbrandt-féle „bordói por” előnye az eddig használt rézgálicz és mézkeverék felett az, hogy az oldat könnyebben és gyorsabban készíthető, perzselést pedig soha nem okoz. Gróf Majláth-féle uradalom. Schifter Kornél, szőlőkezelő.

Kálló-Semjén (Szaboles vm.).

Az idén összehasonlító kísérletet végeztem a dr. Aschenbrandt-féle „bordói por”-oldattal és a közönséges bordói keverékkel. A hatás mind a kettőnél egyforma volt. A „bordói pornál” azonban a feckendő soha nem dugult be és a permét az eső egykönnyen nem mosta le. Strausz Jakab, szőlőbirtokos.

Kis-Várda (Szaboles vm.).

A peronoszpora eleintén mérsékelten, augusztusban azonban oly erősen lépett fel, hogy a nem helyesen (bár többször) kezelt szőlőkben teljesen leszáradt a lombzat. En háromszor „bordói porral” permeteztem és hatásával teljesen meg voltam elégedve. Nagy előnye ezen szernek, hogy kezelése könnyebb és tisztább, és méz beszerzésével, melynél sok alkalmatlanság jár, nem kell külön vesződni. Bozsán Vilmos, szőlőbirtokos.

Kis-Várda (Szaboles vm.).

Az önök által küldött „bordói port” három ízben 1%, 1½% és 2%-os oldat alakjában használtuk. A porral mely igen jól oldódott és a feckendőt teljesen tisztán tartotta, nagyon meg voltunk elégedve. Kezelése ezen szernek egyszerű, hatása gyorsabb és tartósabb. Nálunk a kigazdák ezen port meg nem ismerik, idővel azonban könnyű lesz őket kapacitálni ennek használatára. Szükséges volna azonban, hogy szakírók ezen szernek határozott előnyeiről felvilágosítsanak. Erzsébet-tiget szőlőkezelősege.

Hajnalos (Szaboles vm.).

A peronoszpora ellen az idén kétszer védekeztem dr. Aschenbrandt-féle „bordói porral”, melynek oldata a lombzathoz jól tapad és perzselést nem okozott. Nagy előnye ezen szernek, hogy köd alakjában hull le a feckendőtől a levélzetre, míg a közönséges bordói le esőcseppekben, miért is ezen utóbbiból kétszerannyi kell, mint a „bordói por” oldatából. Papp Miklós, szőlőbirtokos.

Kis-Mányok (Tolna vm.).

A peronoszpora ellen az idén két ízben védekeztem dr. Aschenbrandt-féle „bordói porral”. Először 1 kg., másodszor 1½ kg. port vettem 1 hliter vízre. A permét egyáltalán nem mosta le az eső, úgy hogy még szüretkor is látható volt a levélzeten. Ezen szernek előnye: igen nagy, mert elkészítési módja egyszerűbb, gyorsabb, olcsóbb, a gép munkája is szakadatlanul folytatható. Coriáry István, szőlőbirtokos.

Alsó-Nána (Tolna vm.).

A peronoszpora az idén későn, július végén lépett fel, s így három, idejében alkalmazott permetezéssel képes voltam megvédeni szőlőmet a betegség ellen. Első permetezésnél 1%, második és harmadik permetezésnél 2%-os „bordói por” oldatot használtam. A perme oly jól tapadt a levélzethez, hogy augusztus végén permetezett tökéken még október végén is látható volt és a mellett a helyesen kezelt szőlőkben a peronoszporának még nyoma sem mutatkozott. Nagy előnye ezen szernek, hogy az egyszer megszáradt oldatot semmi féle eső le nem mossa, s így a permetezés megismétlése sohasem válhatik szükségessé. Theuerle Henrik, szőlőbirtokos.

Dunaföldvár (Tolna vm.).

A bordói porral háromszor védekeztem és minden alkalommal 1½%-os oldatot készítettünk. A por könnyen oldódott, a gépnél dugulás nem fordult elő. A perme, oly jól tapadt, hogy még szüretkor is látható volt a lombzaton, perzselést pedig a bordói por-oldata még a zsenge hajtásokon sem idézett elő. Szőlőgazdák Védekező-Egyesülete nevében Dezső, elnök.

(Folyt. köv.)

2. A dr. Aschenbrandt-féle rézkénpor elismerő levelei.

Letenye (Zala vm.).

Lisztharmat ellen az idén háromszor védekeztem és a betegség nem öltött oly nagy mérvet, mint előző esztendőnkben, de így is jó hasznát vettem a „rézkénpor”-nak, mert, nemesak hogy semmi oidium károm nem lett, hanem a por, a firtók és vesszők érését gyorsította. A rézkénpor a közönséges kénportól elüt nagy finomsága és főleg azért, hogy sem a firtók, sem a kiejert borkak kellemetlen szagot nem ad, minélfogva ezen szer az eddig használtakat kétségen kívül felülmulja. Fajda Manó, szőlőbirtokos.

Stridó (Zala vm.).

Vidékünkön a lisztharmat rendkívül nagy mértékben lépett fel a nem porozott szőlőkben, úgy, hogy azok termését nagy részben tönkre tette. En háromszori előzetes porozással azonban nagyon jó eredményt értem el, mert a betegség csekély mértékben lépett fel nálam és utólagos porozás annak terjedését is megakasztotta és a beteg bogyókat legnagyobb részben meggyógyította. Danicz János, áll. isk. igazgató, szőlőbirtokos.

Köveskállya (Zala vm.).

Dr. Aschenbrandt-féle „rézkénpor” május 28-án használtam először szőlőmben. Porozás után a vessző rohamosan kezdett fejlődni úgy, hogy június 10-ig a karó tetejét is elérte. Július közepén másodszor fújtattam be a szőlőt s örömmel tapasztaltam, hogy lisztharmat nálam sehol nem jelentkezett. Szüretkor dacára a porozásnak sem a firtók ízén, sem a kiejert boron semmi utóíz nem lehetett észlelni. Ezen kiváló szernek alkalmazását mindenkinek legmelegebben ajánlhatom. Kun Lajos ref. tanító, szőlőbirtokos.

Megbizottak kerestetnek a községekben szőlős vidékeken, akik a porok terjesztésével és megrendelések gyűjtésével foglalkoznak.
A megbizottak kellő kedvezményben részesülnek.

BAROMFITENYÉSZTÉS.

Rovatvezető: Hreblay Emil.

A baromfitermékek jobb értékesítésének módzatai.

(A meghízalt baromfiak értékesítése.)

VIII.

A meghízalt baromfiak vagy élve vagy levágottan értékesítendők.

Nálunk az élő állapotban való értékesítés a divatos, míg ellenben külföldön a meghízalt baromfit nem szokás élve piacra vinni, mert ha az 1-2 nap alatt el nem adható, vagy le nem vágatik, rendkívül sokat veszít értékéből és husának ízletességéből. Ennek kikerülése végett tehát a hizott és piacra kész baromfiakat a hizótelepeken le szokták vágni, a piaci igényeknek megfelelően megkoppasztják, kizsigerelik és alakítják. Másnap aztán becsomagolva piacra szállítják.

Hogyha a gazda a hizott baromfit állandó vevőnek, például vendéglő, szálloda, kórház, nevelő-intézet stb. évi szállításra eladhatja s azt az illető elősúly szerint élve veszi át a gazda jobban jár mintha vágottan adja el azokat.

A hizott baromfi vágása, koppasztása, zsigerelése, alakítása, szóval konyhára való előkészítése sok kiadást és fáradságot okoz. Igaz, hogy a fáradság és személyzettartás kiadásával szemben a vágásnál visszamaradt toll, vér és zsiger is értékesíthető, de meg a vágott tyúkféle jobb árban adható el, mint az élő, mindazonáltal a mai viszonyaink közt jobb a meghízalt baromfit élve eladni, mint vágottan, mert így a rizikó kisebb.

Egészen másként áll a dolog, ha a gazda a hizott baromfit a budapesti vagy a külföldi vásárosarnokokba küldi értékesítés végett. Oda élve nem lehet szállítani hizott baromfit, azokat okvetlenül vágottan kell küldeni.

A vágásra érett baromfiak a vágatás napján reggel már enni nem kapnak s így a legutolsó etetés a vágás előtti nap estéjén történik. A vágás délelőtt veheti kezdetét: ha a hizók már megetetve és a helyiség kitisztogatva van.

A vágásra kijelölt baromfiak ketreczengként hozatnak a vágóhelyiségbe s ott többféle módon vágathók le.

A vágásmódok különféleké, de mindegyik megegyezik abban, hogy a baromfiak gyorsan, előlegesen érzéketlenül vágassanak le: a vágás külsőleg vagy egyáltalában ne legyen látható, vagy pedig a vágási seb kicsi legyen, továbbá hogy a baromfiak a vágás után azonnal koppaszthatók legyenek.

A baromfit szárnyánál fogva balkézrel a ketreczből kivesszük, jobb kézzel szárnyait egymás alá csavarjuk s egy a falra erősített szíjgyűrűbe lábait beakasztjuk s a következő pillanathban fejét a balkézrel meg kell ragadni s hátra fordítva, azt egy erős rántással a fej és a nyak első csigolyája közt a hátgerincezvel el kell szakítani, mire a balkézrel tartott fej alsó részén egy igen éles késsel kis vágást teszünk, úgy azonban, hogy a vágással az ütőeret, a légesövet és a bárzsingot is egyszerre elvágjuk.

A hátgerincezvelő elszakítása által a baromfi teljesen érzéketlenné lesz téve s az eredeti angol mód szerint a vér leeresztése nincs is szokásban, hanem azonnal a koppasztás veszi kezdetét a vonagló testen, de mivel a vérnek a testben maradása a hus szép fehér színét elveszi, nálunk a nagy hizalókban a fentebb elmondott módon a vért leeresztjük és a vágás után azonnal koppasztani kezdik a vonagló állatot.

A koppasztás a vágás után rögtön, jóformán a vágási pillanathban vegye kezdetét, mert a meleg, még vonagló testről a toll könnyen, a bőr megszakítása nélkül szedhető le, míg a kihűlt vagy hűlni kezdő testről a toll csak a

bőr nagyobb mérvű megsértésével, megszagztatásával is igen nehezen koppasztható le.

A koppasztás rendszeren azzal veszi kezdetét, hogy a szárnytollak a 2-4 szélső toll kivételével mind, a farktollak pedig 3-5 középső kisebb toll kivételével szintén mind 1-1 fogásra kitépnek és az e célra használandó toll-gyűjtő ládába tételnek. A többi toll ezután a növés ellenében irányított fogásokkal 4 markolatra a baromfi hasáról, oldalairól és hátáról lefosztatik és az e célra készített toll-gyűjtő ládába tételik.

Ügyes koppasztó 10 fogásra igen jól és elég tisztára lekoppasztja a baromfit. A koppasztás alatt a bőrt megszakítani, vagy egyes darabokat belőle lerepesztetni nem szabad.

A koppasztás alkalmával a fehér tollak külön, a tarka szintén külön gyűjtetnek, mert a fehér toll értékesebb.

A szárny- és farktollak szintén külön gyűjtendők és külön értékesíthetők.

A vágó által eszközölt nagyjából való koppasztás után a baromfi átadatik a tulajdonképeni koppasztóknak, akik aztán a nyakon a fej alatt egy kis tollgallérkat és néha a háton a tollmenetknél kisebb tollakat hagynak, de mindenesetre meg kell hagyni a szárny- és farktollakat is.

A tisztára való koppasztás után a baromfi a zsigerelőhöz kerül, mi a következőképen történik.

Vagy oly módon, hogy a zsigerelő a végbélnyílásba dugja a jobbkeze mutató vagy kisujját s a beleket egy fogásra kiszakítja és azokat egy bélgyűjtő ládába csapja, vagy olyképen, hogy a végbélbe egy 15 cm. hosszú nyelen üllő vashorgot dug s ennek segítségével huzza ki a beleket.

A kihuzott belek helyére a végbélen át aztán a hizláló czég nevével nyomtatott 1-2 iv selyem-, vagy itatós papírt gyömöszöl be, ami nemesak azért szükséges, hogy a beisi nedvességet a papír magába szíjja és a belsőtől különben kiszivárgó nedvességet felfogja, s így a többi áru külsőleg való bepiszkolásának elejét vegye; de másrészt a belülről papírral kitömött tyúkféle szebb alakot kap, s végre a czég nevével ellátott papír bizonyosága annak, hogy a baromfi mely hizlálóból került ki.

A baromfi begyének és bárzsingjának kihuzása a nyaktól 2 ujjnyi távolságra a baloldalon eszközölt vágás által keletkezett kis nyíláson át történik. De sok helyen nem huzatik ki, s különösen a csirkéknél maradhat el.

Pulykát, ludat és kacst nem szokás zsigerelni, ezek belestől adatnak el.

A megtisztított baromfit alakítani kell.

A alakítás abban áll, hogy a törzse, szárnyai és lábai külsőleg tetszős alakra igazítatnak, de ez alakításnál figyelembe vétetik az is, hogy a baromfi előnyös oldalai, minők a szép hizott hát, a vállrészek és a czombok, eléggé feltünővé tétessenek. Alakítani a baromfit még a test melegeben kell, mert ha a test meghűl, azt formálni többé nem lehet.

A fiatal csibe és egy éven aluli tyúk oly módon lesz alakítva, hogy a lábak a szárnyuk mellé és alá kerülnek, úgy, hogy a lábujjak a szárny felső karjába illeszkednek.

A kappannál a lábujjak a vállra kerülnek, míg a szárny vége a czomb alá és mellé jut.

Az egyévesnél idősebb tyúk alakításánál a szárnyak végei a térd és borda közé jutnak, míg a lábujjak a test le- és hátrafelé való szorításával vízszintes helyzetben a szárnak felső karja mellé helyeztetnek.

A pulyka alakítása úgy történik, hogy a pulyka lábait előre hajlítjuk, szárnyait pedig elől a mellén keresztberakva, összekötjük.

A ludat koppasztás után nyakánál fogva felakasztjuk, szárnyait és lábait hátán összeköve 6-8 óráig át hideg helyen függve hagyjuk. Ez által szép telt alakot nyer s belei és egyéb zsigeri a has alsó részébe süllyedve egy tömeget képeznek.

A kacstak alakítása abban áll, hogy a kacsa lábait és szárnyait a hátára emeljük s ott keresztbe teszszük. bl.

LEVÉLSZEKRÉNY.

Kérdés.

401. kérdés. Takarmánybükönyömet lekaszáltam, de több ízben megázott s behordatni nem tudtam. Végre az idő kiderült, mit aratóim — kiknek ezen takarmány lekaszalása és felgyűjtése kötelességük — látva és miután a gabona is már tulérés veszélyének volt kitéve, vasárnap d. e. bejelentették, hogy ők d. u. a bükönyöt meg akarják forgatni, hogy hétfőn felgyűjthessék, mert különben megint egy napot veszítenek. Én azt mondtam nekik, hogy ezt megtehetik, mert aratáskor, szorgos szükség esetén a törvény is megengedi. Megjegyzem, hogy én egy óra távolságra lakom onnét, hol templom van és istentisztelet tartanak es hogy ezen dolog a délutáni órákban történt. A plébános mégis feljelentett. Kérdem, büntethető vagyok-e ezen cselekményért, mert én úgy tudom, hogy a vasárnapi munkaszünetre nézve a törvény úgy intézkedik, hogy aratás alkalmával az ilyen szorgos és elkerülhetetlen munka meg van engedve és csakis ott, hol istentisztelet van és az alatt az idő alatt van ez megtiltva. Kérném vélen az erre vonatkozó törvényt részletesen megismertetni. K. A.

402. kérdés. Baromfiöltő-gépek kisebb gazdaságban kifizetik-e magukat? hol is lehetne ilyet kapni? és mily árban? M. K.

403. kérdés. Törkölypálinka és cognac-készletünket palaczkozva, kicsinyben akarjuk értékesíteni. Mint termelő mily föltételek mellett nyerhetek erre jogot és hol, miféle lépéseket kell e tekintetben tennem? Sz. Gy.

404. kérdés. Kérem meghatározni s aztán a „Felelet” rovatban közölni a betegségem, mely a beküldött szőlőlevélen mutatkozik. M. Gy.

405. kérdés. Külön dobozban vagyok bátor szőlőleveleket beküldeni, melyek betegnek. Mivel ezen betegséget meghatározni nem tudom, kérem a Tekintetes szerkesztőséget, hogy kegyeskedjék azt meghatározatni és utbaigazítani, hogy ezen baj ellen, legsikeresebben, hogy és mikép lehet védekezni. B. K. S.

406. kérdés. Sziveskedjenek a Felelet rovatban a következőkre válaszolni: Vajjon nagylevelű répákról nem tanácsos-e a leveleket, legalább a külsőket leszedni, — illetve nem jobban nő-e a répagumó, ha kevesebb levele van, és nem-e megy a répalevél növése a répagumó növése rovására? Egy gazda azt állítja, hogy a répagumó a répalevélből él, és hogy mégjobban nő, ha nagy a harasztja. O.

407. kérdés. Mi az oka annak, hogy úgy a gulyabeli marhák, mint a jármás ökrök között igen soknak napokig mind könnyezik a szeme, hiába mossuk le tiszta vízzel, újból kezd folyni a könnye? Mivel lehet ezt a bajt elhárítani? M. L.

408. kérdés. Becces lapjában sziveskedne egy kis utbaigazítást adni a következő kérdéseimre: 1. hogyan kell a szőlőültetésnél rendszeresen eljárni, az ültetés homokföldben lesz, szükséges-e a földet megfordítani és milyen mélyen vagy csak mélyen felszántani? 2. milyen fajta vesszőket ültessenek, melyik biztosabb a gyökeres-e vagy a sima vessző? hol lehet ezeket beszerezni és körülményesen hány szál kell 1600 □-öl terület beültetésére? K.

Felelet.

Őszi repeze vetése lőhere után. (Második felelet a 389. kérdésre.) A Cs. S. jegy alatt megadott felelethez még hozzáteszem, hogy nem is czélszerű lőhere után repézét vetni — azért — mert a hereföld egy évig nincsen mozgatva s így abban a kórtékony rovarok útik felrend-

szerin
csak
puszt
De ne
még a
kitünő
szíthet
ha egy
leg. m

sz. ke
téről s
együtt
közöle
gáról
mazza

kötelez
beliek
tarsák
munka
ban m
szüksé
mely
közéle
téreke
keresz
házi s

1879.
val lá
delkez
pénzb

délutá
lényeg
valam
szó; e

az ma
nyitan
völtat
nem l
téssel

kifizé
desre
tett k
közti
házas
fontos
be. A
zást
minde
kor a
elképz
érdeke
kezeli
fényes

Sartor
tetve
tenyész
Csömő
s a ké
gépet
latom
hogy
tenyész
alkalm
soha s
sines
viszon
viszon
hatók.

latát s
ott va
vanna
is 8—
költeté
kedvez
tizedel
ehhez